

67. évf., 2013. VI. 13., ára 100 dinár

22-23

Jó Pajtás

Hiiréá, nyaralunk!

A ki jól emlékszik 1965 nyarára, az öreg. Legalábbis a ti szemetekkel nézve biztosan az. Ennek ellenére, azok, akik akkor a Duna mentén éltek, biztosan nem felejtették el azt az évet, különösen akkor, ha iskolások voltak. A folyó ugyanis helyenként kiöntött, város- és falurészeket árasztott el, az árvízkárosultakat pedig az iskolaépületekben helyezték el. Emiatt a más-különbön június 20-áig tartó iskolaévet az illetékesek már májusban lezárták. Mekkora szünet lett belőle!

De nemcsak ezért nem szabad elfelejteni 1965-öt. A Duna ugyanis akkor érte el mindenkori legmagasabb szintjét ezeken a tájakon. Újvidéknél +778, Bezdánánál pedig +776 centimétert mutattak a vízmérők. Ennél magasabbat a Duna azóta sem tudott produkálni ezeken a tájakon. Pedig tett már néhány próbálkozást, a csúcs megdöntéséhez 2006-ban állt legközelebb (fenti kép), amikor mindössze 33 centiméterrel maradt az 1965. évi szint alatt. A Belgrád alatti szakaszon viszont magasabbra emelkedett a vízszint, mint bármikor korábban. Az idén a Felső-Dunán került sor erre. A dél-németországi és ausztriai városoknál – sportos szóhasználatlal élve – a Duna mindenütt egyéni csúcspontot állított fel. És ezzel fenyeget Szlovákia és Magyarország területén is.

Nyugji! Nálunk aligha lesz ekkora.

Egyrészt azért, mert a sokat emlegetett 48 évvel ezelőtti nagyvizet követően a gátakat

Árad a Duna vize...

magasították meg szélesítették, így sem az akkorival egyenlő, még kevésbé a most várható árhullám meg sem kottyán nekik. Másrészt azért, mert az érkező árhullám tájainkra kissé elhúzódva és ellaposodva fut be. Ezt meredek számtani meg mértani műveletekre alapozva mondjuk, és nincs szándékunkban ezek részleteivel fárasztani benneteket. A jó hír tehát, hogy nem lesz veszély, és nem kell feleslegesen matekozni a szünet nyitányán. Ebből azonban egy rossz hír is fakad. Nevezetesen az, hogy az árhullám – az 1965.

évihez képest – késve érkezik. Mire ideér – és akár bekeményít, akár nem –, addigra vége lesz az iskolaévnak.

De ne legyetek irigyek az akkori iskolásokra. Igaz, megőrültek a váratlanul meghosszabbított szünetidőnek. A horgászok nemkülönbön, hiszen abban az évben rengeteg hal lett a Dunában. De nem szabad figyelmen kívül hagyni – erről az korabeli iskolások szülei tudnának beszélni –, hogy az akkori történéseknek fele sem volt tréfa.

BUZÁS Mihály

Mobil gát az ausztriai Duna-parton

A szeptemberi viszontlátásig kellemes és eseménydús nyári pihenőt kívánunk a tiniknek, a pedagógusoknak, a Jó Pajtást olvasó szülőknek, nagyszülőknek, továbbá a lap valamennyi barátjának, pártolójának! A Jó Pajtás következő száma (valamint a szeptemberi Mézeskalács) szeptember 5-én jelenik meg.

A szerkesztőség

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Június 13.

Antal, Anett és Tóbiás napja.

Antal: A római Antonius nemzetségnév rövidüléséből származik az Antal férfinév. Jelentése: valószínűleg: herceg, fejedelem, előjáró.

Tóbiás: Héber, latin eredetű név. Jelentése: Jahve jó.

1231. VI. 13. (782 éve)

Ezen a napon halt meg Pádai Szent Antal. A legnépszerűbb legendája szerint egy zsidó embert meg akart győzni arról, hogy Krisztus jelen van az oltárszentségben. Ezért a zsidó a szamarát a kehely és az ostya elé vezette, ahol az állat letérdelt. Így lett a szamar Szent Antal jelvénye. Másik attribútuma a lilium. Ábrázolásai során ilyen virágot tart a kezében. Antal a gyermekek védőszentje.

1940. VI. 13. (73 éve)

Megszületett Gójkó Mitić színész, a jugoszláv-keletnémet (nagy részét Karl May regényei alapján a Plitvicei-tavak környékén forgatott) koprodukciós indiaifilmek Winnetou-ja. Jelentősebb filmjei: Vadölő, Severino, Apacsok, Tecumseh, Osceola, A sólyom nyomában, Fehér farkasok.

Június 14.

Vazul, Zalán, Valér, Herkules, Metód és Hartvig napja.

Vazul: A Bazil név régi magyar Wazul formájából származik. Az írott névfornának a helyes kiejtése Vászol, Vászoly lett volna.

Metód: Görög, latin eredetű név. Jelentése: kutatás, nyomozás, csel, furfang.

1811. VI. 14. (202 éve)

Megszületett Harriet Beecher Stowe amerikai író, aki a rabszolgásgal ellen emelt szót (Tamás bátya kunyhója). A „Tamás bátya kunyhója, avagy a néger-ek élete Észak-Amerikai rabszolgatartó államaiban” 1852. III. 12-én jelent meg. Tamás bátya, urának leghűségesebb szolgája, életútján mutatja be az író a négerrel szembeni különböző bánásmódokat. Ábrázolása szemléletes, néhol valószínűtlen.

1928. VI. 14. (85 éve)

Argentinában, Rosario városában megszületett Che Guevara (teljes nevén: Ernesto Guevara de la Serna) orvos, forradalmár, a harmadik világ forradalmáinak példaképe. 1953-ban lediplomázott orvosként, majd útnak indult Latin-Amerikába. Utazásai során önkéntes munkát vállalt lepratelepeken, megismerte a nyomort, amely Dél-Amerikát jellemezte. 1966. XI. 7-én kezdte meg a

partizánsereg szervezését Bolíviában, október 8-án megsebesült Valla Grande dzsungelében, és fogságba esett. Másnap La Higuera-ban, egy apró tanyában kivégezték (a hivatalos jelentés szerint belehalt sérüléseibe). Az imperializmus és az elnyomás ellen folytatott harc egyik kiemelkedő vezetője volt, képe ma is e harc jelképe világszerte.

Június 15.

Jolán, Vid, Ábrahám, Viola, Bernát és Aurél napja.

Jolán: Írói névkötés Dugonics Andrásnak a Jólánka, Etelkának leánya című regényében (1803). Forrása a középkori magyar Jóleán (jó leány) név. A görög eredetű Jolanda, Jolanta magyarításnak is tekintették.

Ábrahám: Héber eredetű név. Jelentése: a Biblia szerint: a sokaság atyja. A pátriárka eredeti neve Abirám (Ábrám) volt. A hosszabb névváltozatot akkor kapta, amikor Isten megígérte neki: „Népek sokaságának atyjává teslek.”

1893. VI. 15. (120 éve)

Budapestben meghalt Erkel Ferenc zeneszerző, a nemzeti opera megteremtője, a magyar Himnusz megzenésítője. Első operája, a Bátori Mária 1840-ben készült, 1844-ben mutatták be a Hunyadi Lászlót, majd megnyerte azt a pályázatot, amelynek köszönhetően ő zenésíthette meg Kölcsey Himnuszát, 1861-ben pedig bemutatták leghíresebb operáját, a Bánk Bánt. 1875-ben közreműködött a Zeneakadémia megalakításánál, főzeneigazgatója lett az 1884-ben megnyílt Operaháznak, mindemellett nemzetközi hírű sakkozó is volt.

1996. VI. 15. (17 éve)

Meghalt Ella Fitzgerald amerikai dzsesszénekesnő. Első lemezfelvétele Love and Kisses címen 1935-ben volt, legnagyobb slágere, A-tisket, A-tasket 1938-ban jelent meg. Jelentősebb lemezei: Five Feet of Swing (Chick Webb), Sweet and Hot, Ella Sings the Duke Ellington Song Book (szólólemez), Ella in Berlin (Mack the Knife), Take Love Easy (Joe Pass), Back on the Block (Quincy Jones).

Június 16.

Jusztin, Ajtony, Jusztina, Ferenc, Péter és Aurélián napja.

Jusztin: A latin eredetű Justinus név rövidülése, ez a Justus, magyarul Jusztsuz továbbképzett alakja.

Ajtony: Török eredetű régi magyar név. Jelentése: arany.

1829. VI. 16. (184 éve)

Megszületett Geronimo, az apacsok vezére. Az Amerikai Egyesült Államokban élő csirikava apacsok kimagasló törzsi

vezetője volt, aki hosszú háborút vívott a törzsi területeket elfoglaló európai telepesek ellen. Geronimo mindössze 38 fős kis csoportjával volt az utolsó független indiai csoport, akik nem ismerték el az Amerikai Egyesült Államok kormányát. Otthonától távol, Oklahomában halt meg.

1963. VI. 16. (50 éve)

Útjára indult Valentyna Vlagyimirovna Tyereskova-Nyikolajeva, az első női űrhajós. Három napot töltött a Földön kívül.

Június 17.

Laura, Alida, Adolf, Teofil, Terézia, Marcián és Bató napja.

Alida: Német eredetű név, Adelheid rövidülése. Jelentése: nemes.

Bató: Magyar eredetű név. Jelentése: buzogány.

1903. VI. 17. (110 éve)

Henry Ford megalapította a Ford Motor Companyt, s a köznapis élet részévé tette az autót. Az első Ford T-modell 1908-ban jelent meg a piacon, nyolc évvel később pedig a többi kocsit átlag 1000 dolláros árával szemben a Fordhoz már 345 dollárért hozzá lehetett jutni. Hogy minél olcsóbb legyen a gyártás, Ford rengeteg hasznos ötlettel rukkolt elő. Elkészítette korának leghatékonyabb gyártósorát, szabványosította és cserélhetővé tette az alkatrészeket, alkalmazottait pedig jól megfizette munkájukért.

1885. VI. 17. (128 éve)

Megérkezett New Yorkba a Szabadság-szobor. A szobor Franciaország ajándéka volt. Az alkotás címe: A Szabadság megvilágosítja a világot, ismert nevén a Szabadság-szobor. New York előtt, a Liberty Island-en található, a Hudson folyó torkolatánál. A szobrász Frédéric Auguste Bartholdi volt, a belső szerkezet mérnöki munkáit Gustave Eiffel végezte.

Június 18.

Arnold, Levante, Kamilla, Márk, Márkus, Eufémia és Dezdemóna napja.

Márk: A Márkus név rövidülése, amely a latin Marcus névből származik. Jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt, határvidék, erdő védője.

Eufémia: Görög eredetű név. Jelentése: a jót emlegető, szerencsét kívánó, jó hírnévnek örvendő.

1942. VI. 18. (71 éve)

Megszületett Sir Paul McCartney, a Beatles alapító tagja, az Angol Királyi Trónlovagja, zeneszerző, énekes. Liverpoolban született. Több zenei csúcst tart a Beatles együttesel, például először a Beatles tartott koncertet egy stadionban, Amerikában. Róluk készült először

film, A Hard Day's Night, később pedig a Sárga tengeralattjáró címmel. Filmzenéi: James Bond – Live and Let Die, Szimat nyomozó, Vanília égbolt – dalszöveg, Nevem Sam.

1815. VI. 18. (198 éve)

Napoleon vereséget szenvedett Waterloo-nál. Az Elba-szigeti száműzetéséből visszatérő I. Napoleon császár megsemmisítő vereséget szenvedett az angolporosz seregektől. Az angol csapatok élén Arthur Wellesley hercege, a poroszok élén Gebhard Leberecht von Blücher állt. Napoleon június 16-án Ligny-nél legyőzte a poroszokat, majd 18-án megtámadta az angolokat. A szorongatott angolok segítségére sietett a porosz sereg, csak így sikerült a győzelem. Ennek hatására 22-én Napoleon lemondott, immár másodszer.

Június 19.

Gyárfás, Rómeó, Julianna, Hajnalka és Mihály napja.

Gyárfás: A név görög-latin eredetű, jelentése idős férfi. A Gerváz régi magyar alakja.

Rómeó: A latin Romaeus név olasz formája. Jelentése: római vagy a Római Birodalomból származó. A késő középkorban így nevezték a Rómába vagy a Szentföldre zárandókat is.

1828. VI. 19. (185 éve)

Óbecsén megszületett Than Mór festőművész, a 19. századi magyar festészet jelentős alakja, Than Károly vegyész bátyja. Kalocsán járt gimnáziumba, majd Pesten filozófiát és jogot tanult. Tanulmányai mellett Barabás Miklós festőnövendéke is volt. 1864-től Lotz Károly mellett dolgozott a Pesti Vigadó falképein, majd 1870-től vele együtt készítette a Magyar Nemzeti Múzeum lépcsőházának falfestményeit. 1890 és 1896 között a Nemzeti Múzeum képtárának őrje, majd 1896-ban rövid ideig az Országos Képtár igazgatója. Triesztben halt meg.

1944. VI. 19. (69 éve)

Megjelentek a Life magazinban Robert Capa magyar fotós képei a normandiai partraszállásról. Capa volt az egyetlen fotós, aki 1944. június 6-án hajnalban, a partraszállók első hullámával Normandia földjére lépett. Délután 2 óráig 6 tekercs filmet fotózott el, majd az első kórházhoz visszatért Portsmouth-ba, a filmtécserket bevitte a Life magazin londoni irodájába, és fáradtan lefeküdt aludni. A laborban az asszisztens, az akkor 15 éves Larry Burrows (aki később maga is híres hadifotós lett) annyira kíváncsi volt

a képekre, hogy az előhívás után a szokásnál magasabban állította a szűrőben a hőmérsékletet, hogy gyorsabban száradjanak a filmek. A hő azonban leolvasztotta az emulziót, sok felbecsülhetetlen értékű, megismételhetetlen fotó megsemmisült, a megmaradtak is elmosódottak lettek. Mindazonáltal a Life magazin június 19-én közölt 10 képet „slightly out of focus” (enyhén életlen) magyarázkodó képaláírással. Az eset annyira felbosszantotta Capa-t, hogy később ezt, a „Kissé elmosódva” címet adta önéletrészésének is.

Június 20.

Rafael, Margit, Koppány, Florencia, Florentina és Benigna napja.

Rafael: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: Isten meggyógyít.

Koppány: Török, magyar eredetű név, régi magyar személynév, az István király ellen lázadó főúrnak a neve. Jelentése méltóságnév, nagy, győzelmes, erős, magas.

2001. VI. 20. (12 éve)

A menekültek világnapja. Az ENSZ közgyűlésének határozata alapján emlékezünk meg a menekültek világnapjáról. Az Afrikai Egységszervezet indítványára 1975. június 20. óta minden évben megtartották az afrikai menekültek napját, arra emlékezve, hogy 1974. június 20-án életbe lépett az egységszervezet vezetőinek megállapodása. Ehhez a kezdeményezéshez csatlakozott az ENSZ közgyűlése 2001-ben.

1922. VI. 20. (91 éve)

Meghalt Vittorio Monti olasz zeneszerző, aki a világ leghíresebb „csárdását” írta (azért idézőjelben, mert valójában nem is az, viszont ez a címe). A magyar motívumokon alapuló „Csárdás” című művét 1904-ben szülővárosában, Nápolyban írta, eredetileg hegedűre és zongorára vagy mandolinra.

Június 21.

Alajos, Leila, Lujza és Olga napja.

Alajos: Magyar megfelelője a germánlatin eredetű Alwis, Alois néveknek. A név jelentése: egész, bölcs.

Olga: Germán, orosz eredetű név, a Helga orosz formájából származik. Jelentése: egészséges, boldog.

1982. VI. 21. (31 éve)

A zene európai ünnepe. 1982-ben tartották először Franciaországban. Maurice Fleuret francia zenetudós javasolta, hogy a nyár első napját a világon mindenütt köszöntés zenével. Az ötlet Jack Lang akkori francia kulturális miniszter támogatásával valósult meg.

1913. VI. 21. (100 éve)

Tiny Broadwick (teljes nevén Georgia Ann Thompson Broadwick) ejtőernyős ugrást hajtott végre repülőgépről. Ő volt az első női ejtőernyős.

Június 22.

Paulina, Tamás, Ákos és Albin napja.

Paulina: Latin eredetű név, a Paula továbbképzése. Jelentése: kicsi, kis természetű.

Ákos: Török eredetű régi magyar név. Jelentése: fehér sólyom.

1633. VI. 22. (380 éve)

Galileo Galilei olasz csillagász visszavonta állítását, miszerint a Föld kering a Nap körül. Rómában, hű katolikusként az inkvizíciós bíróság előtt vonta vissza nézeteit a kopernikuszi tanokról. 1616. II. 22-én az egyház – mivel veszélyeztetve érezte hatalmát – elutasította a természettudományt. V. Pál pápa felszólította Galileo Galileit, aki matematikus, filozófus és csillagász volt (valamint – nem mellesleg – a pápa barátja), hogy ismerje el, tudományos nézetei tévesek. Galilei heliocentrikus (Napközpontú) világmépe – amely szerint a Föld mozog a Nap körül, vagyis a Föld nem lehet a világegyetem középpontja – szükségesnek tartotta, hogy a Bibliát a természettudomány által bebizonyított tényekkel magyarázzák.

1913. VI. 22. (100 éve)

Megszületett Weöres Sándor Baumgarten- és Kossuth-díjas költő, író.

Június 23.

Zoltán és Szidónia napja.

Zoltán: Régi magyar személynév. Az ötörök sultan, soltan szóból származik, eredetileg sz-szel ejtették. Jelentése: uralkodó, fejedelem. (A szultán szó is összefügg ezzel, a török császárokat azonban csak a 15. századtól nevezték így.)

Szidónia: Föníciai eredetű. A név jelentése: Szidón föníciai városból való nő.

1500. VI. 23. (513 éve)

A Szent Iván éji tűzgyújtás napja. Június 24. előestéje volt a szertartásos tűzgyújtás legfontosabb időpontja, hogy a gonosz szellemeket, sárkányokat elűzzék. A más időpontokban gyújtott ünnepi tüzek népszerűsége nem vetekedhetett a

Tiny Broadwick

nyári napforduló időpontjában gyújtott tűzzel. A tüzet azért gyújtják – a falun kívül, dombon, temetőben –, hogy a gonosz szellemeket, sárkányokat elűzzék. Ezért a tűzzel csontokat, szemetet égetnek, hogy nagy füstje legyen. A tűzgrás alkalmából a tűzbe dobott gyümölcsnek gyógyító erőt tulajdonítottak. Szokás volt mezei virágokból, füvekből koszorút kötni, s ezt a ház elejére akasztani, tűzvéssel ellen.

1934. VI. 23. (79 éve)

Megszületett Nepp József rajzfilmrendező (Gusztáv sorozat, Mézga család), forgatókönyvíró, háttérfestő, tervező, zeneszerző, Kossuth-díjas és Erdemes művész.

Június 24.

Iván, Beáta, János és Levente napja.

Beáta: Latin eredetű név, Szűz Mária Boldogságos melléknévéből származik. Jelentése: boldog.

Levente: Régi magyar név, Árpád fejedelem legidősebb fiának a neve. Jelentése: levő, létező. Másik magyarázat szerint levőcske, kis lény, a legújabb kutatások szerint pedig vadász.

1500. VI. 24. (513 éve)

Szent Iván napja, a nyári napforduló ünnepe. Ekkor folytatódnak a tűzgyújtások, a tűz körüli mulatozások. Régi hagyomány a tűzgrás, s aki hétszer átugorja, azt egy évig semmilyen betegség nem fogja. A szertartásos tűzgrás hagyománának szerelemvarázsló célja is van.

1910. VI. 24. (103 éve)

Megszületett az Alfa Romeo márka. Az Alfa Romeo sportautóiról nevezetes olasz autógyár, a Fiat-konzern része. ALFA: a név önmagában egy program, vagy inkább egy program egyértelmű magyarázata. Az ábécé első betűjét jelöli, egyfajta kiindulópontot szimbolizál, valaminek a kezdetét, egy új élet kialakulását?

Június 25.

Vilmos, Viola, Vilma és Maxim napja.

Vilmos: A germán eredetű Wilhelm névnek a latinosított Vilhelmus formájából származik. Elemeinek jelentése: akarat+(védő)sisak.

Maxim: Latin eredetű név, a Maximus családnévből származik. Jelentése: nagy növésű, magas.

1887. VI. 25. (126 éve)

Megszületett Karinthy Frigyes író, műfordító, kritikus, újságíró, humorista, a kabaré nagy mestere. A sikert, a népszerűséget az 1912-es év hozta meg számára. Őt kötete jelent meg, novellák, karcolatok, humoreszkek és Így írtok ti címen irodalmi paródiái. Műfordítóként Goethe, Wedekind, Heine, Milne (Micimackó) műveit tolmácsolta. Mégis humoreszkjei révén vált igazán népszerűvé.

1852. VI. 25. (161 éve)

Megszületett Antonio Gaudi katalán építész. A híres és mindmáig befejezetlen barcelonai Szent Család (Sagrada Família) -székesegyház és még számos más jelentős épület megálmodója.

Június 26.

János, Pál, Őrs, Dávid és Pelágus napja.

János: Bibliai név. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.

Pál: A latin Paulus névből származik. Jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

1987. VI. 26. (26 éve)

Kábítószer-ellenes világnap. Az ENSZ 1987-ben ezen a napon határozta el a kábítószer-ellenes világnap létrehozását.

1892. VI. 26. (121 éve)

Megszületett Pearl Sydenstricker Buck, leánykori nevén Pearl Comfort Sydenstricker, amerikai író, aki Pearl S. Buck néven vált ismertté. Egyike volt kora legnépszerűbb írónak, különösen Kínában játszódó regényei kapcsán, de szintén ismert volt humanista, filantróp tevékenységéről és harcáról a nők jogaiért. A termékeny szerző 1932-ben Pulitzer-díjat, 1938-ban pedig Irodalmi Nobel-díjat kapott. Nálunk is ismert művei: Az édes anyaföld – más fordításban: A boldogság ára (The Good Earth, 1931), A nagy hullám (The Big Wave, 1947, az iskolákban is tanították), Liang asszony három lánya (The Three Daughters of Madame Liang, 1969), de írt szakácskönyvet is: Pearl S. Buck's Oriental Cookbook (1972).

Itt van a nagy szünidő!

*Drága jó iskola,
iskola udvara,
iskolapad,
hurrá, ma sok gyerek
öröme nagy!*

*Kifele rajzik a
siserehad,
csak az fáj egy kicsit,
hogy te most szüretig
árva vagy.
Volt lecke rengeteg,
s játszottunk eleget.
Szurkoltunk is? Lehet,
de üsse kő:
ami rossz elszaladt,
ami jó, megmarad,
tótágast, gyerekek,
száz cigánykereket, –
ma az a fő,
hogy itt van, itt van a
nagy szünidő!*

.....

(Szabó Lőrinc: Vakáció előtt)

Az biztos, hogy ti is mindannyian nagyon várjátok már a szünidőt, hogy a nagy hajrá után egy kicsit kipihenjétek magatokat, szórakoztatok, kiránduljatok, esős időben esetleg olvassatok...

A magyarkanizsai tanulók is várják a megérdemelt szünidőt, a táborozást, a kirándulást... A Jovan Jovanović Zmaj iskola Ady Endre részlegének diákjaival is arról beszélgetünk, ki merre megy a nyáron.

Beszélgőtársaim: az ötödikes **Szűcs Dóra**, **Kávai Áron**, a hetedikes **Pósa Luca**, a nyolcadikos **Ladócki Viktor** és **Pihe Aleksandar** már pontosan tudják, mi vár rájuk a nyáron.

Magyarkanizsán a legjobb tanulók a Tarán táborozhatnak a nyáron. Dóra osztályából négyen is mennek.

– A mi osztályunk a legjobb – jelenti ki elsőként Dóra –, így nemcsak én mehetek a nyáron a Tarára, hanem még három osztálytársam. A magyartanár, Szabó Klára az oszink. Csak szerbiai gyerekek jönnek ebbe a táborba, mind többnemzetiségűek. Mivel mi itt Magyarkanizsán nemigen tudunk szerbül, ott majd megtanulunk. A szerbtanulás mellett lesznek még érdekes foglalkozások. Lehet, hogy viszem a gitáromat is... Könyvet, azt biztos, mert nagyon szeretek olvasni. A nyáron még a németországi Oberweselbe is ellátogatunk a rokonokhoz, amely a Rajna partján van. Túrázunk majd, megnézzük a szép kastélyokat. Tavaly a rokonokkal utaztunk el, és repülőgéppel jöttünk haza. Nagy élmény volt! A nyáron majd több időt töltök a barátnóimmal, járunk fürödni...

Az ötödikesek az oszijukkal

Áron is a legjobb tanulók közé tartozik az osztályban, s ő is a Tarára megy táborozni.

– Nagyon várom már, ezt a táborozást – folytatja Áron –, mert a nyelvtanulás mellett lesz kézműves foglalkozás, s lehet majd sportolni is. Mivel a foglalkozások szerb nyelven folynak, alkalmam lesz megtanulni szerbül is. Aztán sokat járok majd a Tiszára, mert a kajakklub tagja vagyok, s sokat fogok kajakozni, mert versenyezni is fogunk. Meg hát a nagymamámhoz is ellátogatunk a testvéremmel.

Luca nagy lovaglói hírében áll, még kiskorában megtanult lovagolni. Három lova is van!

– A nyáron sokat fogok lovagolni – halljuk Lucától –, ugyanis egész Aracsig elmegyünk. Tavaly is oda lovagoltunk el. Az úgy szokott lenni, hogy elindulunk, csatlakoznak hozzánk az oromhegyesiek, a kishegyesiek, a zobnaticaiak. Adán megalszunk, sátrakban. Másnap folytatjuk az utat Aracsig. Ott megnézzük a pusztatemplomot... Nagy élmény ez nekünk, mert szeretünk lovagolni.

Aleksandar nemcsak szórakozni fog a nyáron, hanem dolgozni is elmegy.

– A nyáron sokat megyek a focipályára focizni – mondja Aleksandar. – No nemcsak szórakozok majd, hanem dolgozni is fogok. Kocsit mosok, vagy amilyen munka adódik, elvállalom. Ugyanis kell a pénz, mert szeretek diszkóba járni, s ha ott lesz a szimpátiám is, legyen pénzem megvendégelni egy szörppel.

– Viktor is táborozni fog, ugyanis a magyarországi fogalmazási versenyen ezt a díjat kapta.

– A nyáron Bajára megyek, a táborba, ez a jutalmam. Persze a diszkóban is ott leszek... Mivel Kiskunfélegyházán folytatom majd a tanulmányaimat, egy héttel a tanévkezdés előtt már elmegyek ismerkedni a várossal meg a kollégiummal... – fejezi be beszélgetésüket Viktor.

Koncz Erzsébet

Örülnek a szünidőnek

Ötödikre készülődve

Ez az év a számukra egy kicsit más volt, mint a többi, de igazából csak az utolsó hetekben kezdett bennük tudatosodni, hogy szeptembertől minden megváltozik, hiszen ötödikesek lesznek. A szabadkai Đuro Salaj iskola negyedikeseinél jártunk, akik az iskoláskoruk első négy évét a másik utcában, a „kisiskolában”, azaz egy teljesen másik épületben töltötték, mint a felsősök. Habár már jártak a nagy iskolában, és a környezet nem teljesen idegen tőlük, mégis egy sokkal nagyobb épület fogadja őket ősztől, új tantermük lesz, sok új tantárgyuk, és a tanító néni helyett minden órát másik tanár tart majd. De az ötödik osztályba járnai azt is jelenti, hogy már ők is a nagyok közé tartoznak, és meg kell felelni az új kihívásoknak, ami kicsit ijesztő ugyan, de izgalmas is, és mindenképpen megkönnyíti a dolgukat, hogy az osztály továbbra is együtt marad majd.

– Eddig nem törődtem vele, hogy ez az utolsó évünk alsóban, csak mostanában kezdtem rajta gondolkodni – mondta **Fodor Krisztina**. – Nem sokat foglalkozom vele most sem, de azért mégis eszembe jut. Kicsit izgulok, hogy milyen lesz az ötödik, hogy nehéz lesz-e, mert több tantárgyunk is lesz, és a tanárok szerintem szigorúbbak, mint a tanító néni. A bátyám most fejezi a nyolcadikat, és őt szoktam kérdezgetni, milyen volt neki az ötödik. Azt mondta, kicsit nehéz, ezért várom is az őszt, meg félek is tőle egy kicsit. Anyu szerint pedig egyáltalán nem kell izgulni. A tanító néni is igyekszik felkészíteni bennünket, mondta, hogy sokat kell majd tanulni. Több felelés meg ellenőrző vár ránk, és bár most még nem nagyon vagyunk felkészülve

rá, mire elmúlik a nyár, már másként állunk majd hozzá. Az osztályunk együtt marad, és nem hiszen, hogy kapunk új osztálytársat, de biztosan több barátot is szerzünk majd. Azért együtt biztosan könnyebb lesz, mint ha külön osztályba kerülnénk. Az rossz lenne.

Sőn Leona eddig úgy tekintett a felsősökre, hogy ők már nagyobbak, és nehezebb lehet nekik. Nem irigyelte őket, szerinte jobb kisebbnek lenni.

– Egy kicsit ijesztő, hogy most már én is közéjük fogok tartozni, habár jó érzési is, és biztos lesznek jó oldalai is. Felsőben már más viselkedést várnak el tőlünk, ötödikesként komolyabb leszek. Többet kell majd tanulni, de menni fog. Már most is színikitűnő tanuló vagyok, és szerintem ez nem változik, a kedvenc tantárgyam pedig a torna meg a biológia lesz, ami izgalmasnak tűnik. Elég sok unokatestvérem van, tanácsokat kérhetek tőlük. Már eddig is kérdezgettem őket, és mondták, hogy oda kell figyelni az órákon, különben nehéz lesz, meg hogy szigorúak a tanárok, de majd egy kicsit többet tanulok. Nem tudom még, hogyan fogom megszokni, hogy annyi új tanárunk lesz, és többet nem a tanító nénihez fordulok, ha valamit szeretnék. Egy kicsit azért izgulok, de anyukám azt mondta, nem kell, mert jó lesz a nagy iskolába járnai.

– A tanító nénival már beszélgettünk erről, és azt mondta, nehezebb lesz az iskola, többet kell majd tanulni, szigorúbbak lesznek a tanárok. Bár komolyabban kell venni, nem hiszem, hogy félni kellene tőle – mondta **Raffai Dávid**. – Igyekszem majd komolyabban venni az ötödiket, tanulok, mindig felelek, mert ezzel magamnak könnyítem meg a

dolgot. Eddig ez nem így volt, szeptembertől kicsit más lesz majd. Most jeles vagyok, de szeretnék kitűnő lenni. Jó lesz a felsősök közé tartozni, mert akkor a kicsik másként néznek majd ránk. Nagyon várom már, meg izgulok is. Az sem zavar, hogy több új tantárgyunk lesz. Én a testvéremmel és az anyukámmal beszélgettem róla, milyen is felsősnek lenni, de ők is azt mondják, komolyan kell venni, és sokat tanulni. Szerintem nem lesz annyira nehéz, hamar megszokom az új dolgokat, habár biztosan mindannyian megváltozunk, komolyabban viselkedünk, és továbbra is összetartunk majd, ahogy eddig is.

Görög Krisztián alsósként sokszort az kívánta, hogy bárcsak már ő is, felsős és nagy lenne, mert a felsősök okosabbak, erősebbek.

– Még mindig ilyenek látom őket, pedig szeptembertől már én is közéjük tartozom majd. Szerintem mindig is meglesz ez a különbség. Én várom már az ötödiket, lehet, hogy többet tanulok majd, és jobb jegyeim lesznek. Most jeles vagyok, de színikitűnő bizonyítványt szeretnék. Remélem, nem lesznek nagyon szigorúak a tanárok, habár meséltek dolgokat, például ha nem viszünk valamit az órára, beírnak egyegyest. Mégsem félek, még akkor sem, ha több tantárgyunk és tanulnivalónk lesz. Talán érdekesebb is úgy tanulni, ha a mostani természet helyett lesz biológiánk, földrajzunk, történelmünk. Tetszik a másik épület, szebb és nagyobb, mint ez, ahol vagyunk. A tanító néni nélkül nagyon furcsa lesz, hiányozni fog, de majd lassan megismerjük a tanárokat is.

Sztojánovity Livia

Augustus Julius Caesar (Octavianus) császársága

Octavianus, Julius Caesar unokaöccse és örökbe fogadott fia Augustus néven, a Római Birodalom első császára lett. Magát a birodalom első emberének nevezte. Valóban minden hatalmat a maga kezében összpontosított. Legnagyobb érdemének a polgárháború befejezését és a béke megteremtését tartotta.

Augustus Octavianus – szívós és céltudatos küzdelmeinek eredményeképpen – a Római Birodalomban megteremtette a principátus rendszerét. Ezzel az évtizedes polgárháború kora lezárult, de a köztársaság is megbukott.

Octavianus lemondott a rendkívüli triumviri hatalomról, és a hatalmat átadta a szenátusnak. Az alaposan megtisztogatott szenátus azonban felkérte, hogy továbbra is intézze az állam kormányozását, és az Augustus (feneséges, isteni) kitüntető névvel ruházta fel. Augustus meghagyta a köztársasági hivatalokat, de jogkörüket fokozatosan a saját kezében összpontosította. Legfontosabbnak a princeps címet tartotta. A princeps a szenátus elnöke volt, aki először szavazott egy kérdésben, de Augustus esetében azt is jelentette, hogy ő az első polgár Rómában. Eszerint a szenátussal együtt kormányozott ugyan, de ő irányította az első szavazattal, s a szenátus összeállításának a joga is az ő kezébe került.

Augustus Octavianus tehát nem tagadta meg ilylten a köztársaságot, mint Caesar, sőt jelszava is a „köztársaság helyreállítása” volt. A valóságban a hadseregre támaszkodva fölszámolta a köztársaságot! Ezután már teljesen új államformát alakított ki, amely tulajdonképpen egyeduralom: monarchia volt. A Caesar nevére császárságnak, első évszázadait pedig – amikor még a szenátust is bevonták bizonyos mértékig a kormányzásba – principátusnak nevezzük. Augustus egyeduralmába egy idő múlva az ellenpárt hívei is beletörődtek, mert uralma idején a korábbi bizonytalanság véget ért.

A szenátori rend behódoló magatartását jól jellemzi ez a határozat

„Mivel Imperátor (korlátlan hatalommal rendelkező katonai parancsnok) Caesar Augustus Sextukus (Rómában az ókorban a hatodik hónapot jelentette) hónapban vette át először a consulságot, ugyanebben a hónapban vonult be háromszor diadalmenetben a városba (Rómába). Egyiptom is ebben a hónapban került a római nép hatalma alá, ebben a hónapban lett vége a polgárháborúnak, és ez a hónap a felsorolt okoknál fogva a legnagyobb boldogságot jelentette ennek a birodalomnak – a szenátus úgy határozott,

hogy ezt a hónapot ezután Augustusnak neveztesse.

Augustus Octavianus császár legelső feladata a rend és a nyugalom helyreállítása volt. A császár először a mindenféle kószáló fegyveres rablóbandákat és csavargókat verte szét, így helyreállította a közbiztonságot. Újjászervezte a bíróságokat, számukat megnövelte, működésük idejét meghosszabbította. Maga is nemritkán éjszakába nyúlóan bíráskodott. Általában a rabszolgatartó társadalmi rend megszilárdítására törekedett. Ezért hozta erkölcsi és családvédelmi törvényeit, amelyekkel a „régí jó erkölcsöket” akarta helyreállítani. Felépítette az elpusztult templomokat, szigorúan betartotta a szertartásokat, de a régi

római vallásos élet felújítására irányuló törekvései kudarcot vallottak. Erélyesen föllépett a túlméretezett iszákosság ellen is.

A kiváltságos rendek, a szentárok és a lovagok gazdasági hatalmát nem korlátozta (de a szentárok számát többször is csökkentette), ám a politikai szerepüket szigorúan ellenőrizte.

A népet ingyen gabona osztásával, pénzkitalásokkal és káprázatos cirkuszi játékokkal (panem et circenses: kenyeret és cirkuszt!) elégítette ki. A rabszolgákkal szemben az eddigi szigorú törvények maradéktalan végrehajtására törekedett.

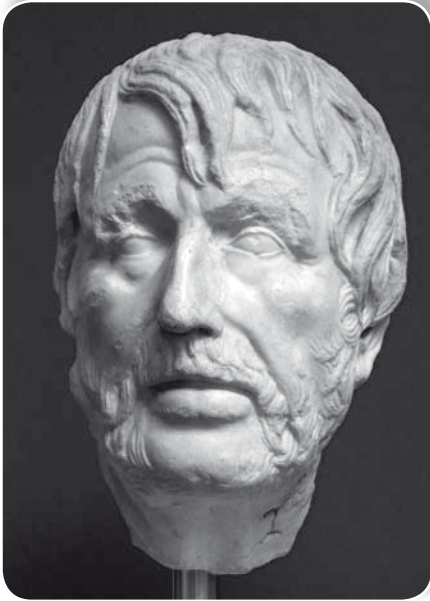
Uralkodása idején indult meg a császári közigazgatás kiépítése. Kötelességtudó és államhívatlanok kar kialakításával próbálkozott, amely az uralkodó osztály és a birodalom érdekeit híven szolgálja. A tartományok egy részét – a megbékélteteket – a szenátus kormányzására bízta. Különleges helyzete volt Egyiptomnak. Ezt a császár magánbirtokának tekintették, mert innen származott a legtöbb pénzjövedelem.

Augustus a külpolitikában a függő kérdések végleges megoldására törekedett. Keleten a parthuszok ellen a háborút befejezte. A két ország között az Eufrátesz lett a határvonal. Nyugaton Galliát és Hispániát végleg lecsendesítette, ha kellett véres harcok árán is. Észak felé a Rajna és a Duna (Danubius) határvonal kialakításával megerősítette a határt. Meghódította Pannóniát, kemény harcokat kezdett a germánokkal. A külpolitikája révén megvalósította a „római békét” (Pax Romana).

A római kultúra a köztársaság korában

A rómaiak, miután elfoglalták Görögországot, rengeteg rabszolgát vittek Itáliába.

Ennius

Catullus

Marco Terentius Varro

Sok volt köztük a földműves és az iparos, de akadtak köztük művészek, orvosok, tanítók és más foglalkozású emberek is, akik magukkal hozták hazájuk kultúráját Rómába. A görögök honosították meg Itáliában a szőlőt, az olajfát, a fügét, a diót, a gesztenyét, a rostos növényeket stb.

A kézműipart is a görögök honosították meg Itáliában. Azután innen terjedt el később Nyugat-Európába. Mindent készítettek már itt is, amit korábban csak keleten állítottak elő: vásznt, selyemkelmét, szőnyegeket csakúgy, mint üveg- és fémtárgyakat, hajókat és többemeletes palotákat. Kitűnően épített utakon, valamint hajókon szállították a kereskedők az ipari termékeket Itáliából a provinciákba és a határokon túlra.

A hellenisztikus műveltség és a görög nyelv általánosan elterjedt a római társadalom felső rétegeiben. A görög nevelő például nélkülözhetetlen személy lett a gazdag rómaiak családjában, a görög irodalom ismerete a jólneveltség ismertetőjele lett; görögök vezette rhetoriskolák (szónoki) nyíltak, a görög színészcsoporthoz anyanyelvükön rendeztek Rómában előadásokat. Tehát a hellenisztikus szokások egyre jobban hatottak a római arisztokrácia és gazdagok mindennapi életmódjára. A verses sírfeliratok írásának szokása is Görögországból származott. A szakáll borotválását, étkezésnél az asztal körüli heverést és még sok egyebet szintén a görögök hozták magukkal.

A római filozófia és a tudomány (Ok. V. Kudrjavcev szerint)

Az i. e. 2. század folyamán a hellenisztikus filozófia különféle irányzataival a római társadalomnak már nemcsak felső, hanem egyre szélesebb körei is megismerkedtek. Különösen sokat tett a filozófia népszerűsítéséért Cicero, számos művében fejtette ki a különböző filozófiai alaptételeit. Marcus Tullius Cicero i. e. 106-ban született, római író, politikus és kiváló szónok volt. I. e. 43-ban a polgárháborúban a proscriptio áldozata lett.

Ugyanebben az időben élt Rómában Carus Titus Lucretius, az ókor egyik legnagyobb filozófusa (98–55). „A dolgok természetéről” című nagyszabású tanulmányában a görög Epikurosz materialista tanítását ismertette. Lucretius tagadta, hogy az istenek bármiféle módon is beavatkoznának az emberek életébe; a természetből kiindulva magyarázta a világegyetem és az emberiség keletkezését és fejlődését. A természetben előforduló formák különbözőségéből és állandóságából megállapította, hogy minden, ami tovább nem osztható, atomokból áll, amely nem semmisülhet meg...

A tudomány terén – akárcsak a filozófiában – a rómaiak sokat köszönhetnek a görögöknek. Például Celsus orvostudományi műveiben a hellenisztikus orvostudomány eredményeit ismertette. Azután a Caesar-féle naptárreform (az úgynevezett julián naptár) számításait Sosigenész egyiptomi csillagász végezte el. De ugyanakkor kifejlődött maga a római tudomány is. Legkiválóbb képviselője Marco Terentius Varro (i. e. 116–28) volt, aki tudományos enciklopédiát állított össze, és terjedelmes műveket írt a római társadalom és vallás régiségeiről, a római színházról, a latin nyelvről, a csillagászatról és sok egyébéről.

E kor politikai jellegű írásművei közé tartoznak Caesar feljegyzései is a galliai háborúról és a polgárháborúról. Valójában Caesar azért írta a „kommentárjait”, hogy igazolja eljárásait, kiszíneze sikereit, és lehetőleg elismertsá kudarcait. Ebben a korban ismert történész volt Sallustius, aki írásaiban támadta a megromlott római erkölcsöt, a fényűzést és a pénzt.

A korai római költők a görög bírodalom klasszikus mintaképeit utánozták, bár gyakran eredeti római témákat is választottak. Az első római költőt, a tarentumi görög származású Livius Andronicust i. e. 272-ben Rómába viszik, ahol lefordította latin nyelvre az Odyszeiát, de számos tragédiát is írt. A második pun háború után adta ki műveit Ennius (239–169), akit hosszú ideig a legkiválóbb római költőnek tartottak. A legismertebb műve az *Annales* (Évkönyvek) című eposz.

A római vígjáték már i. e. a 3. században jelentkezik. Az umbriai születésű Titus M. Plautus (254–184) huszonegy ránk maradt vígjátéka közül legismertebb az *Alulularia* (Bögrekomédia) és a *Hetvenkedő katona*. A lírai költészet legismertebb képviselője Catullus volt (87–54). Catullus volt az első a latin költészetben, aki alkalmazta a görög versmértékeket.

Rómában a legrégebb időktől fogva rendkívül népszerűek voltak a cirkuszi játékok. Időszámításunk előtt 254-ben rendeztek először gladiátori mutatványokat, amelyek a 2. század közepétől kezdve a rómaiak legkedvesebb szórakozásai lettek.

A lakosság nagyon kedvelte a rövid jeleneteket és bohózatokat, amelyek teljes egészében a régi római népi játékokból fejlődtek ki. Nem hiányoztak belőlük a politikai és társadalmi motívumok sem. A szereplők mulatságos figurák voltak (nagyevők, agyafúrt fickók, gyámoltalan mamlaszok stb.), de megjelentek a színen az egyszerű kézművesek, parasztok is.

Időszámításunk előtt a 3. században alakult ki Rómában az építészet és a képzőművészet. A régi római ház egyemeletes volt, közepén az átriummal, azaz a tágas helyiséggel, amelyben az égő oltárt és a családi szentélyt helyezték el. Az átriumból nyíltak a hálószobák. Ebben a korban már két-, háromemeletes ház is épült. A gazdagabb házakban volt még vendégszoba, ebédlő, fürdő oszlopsorokkal, szobrokkal díszítve. A falakat márványburkolattal látták el, míg a padlót mozaikkövekből rakták ki. A városokban egészen újfajta épületek jelentek meg: a bazilikák, majd a monumentális diadalívek is.

A második századtól kezdve jelentkezik a freskófestészet is (falfestés). Róma város lakosainak száma ekkor már elérte a félmilliót. Díszes fórumok épülnek, bazilikák – amelyek vásárlóközpontok voltak. Pompeus idejében épült az első kőszínház Rómában, Caesar gyönyörű új Forumot (Forum Caesaris) emelt.

Összeállította: Uri Ferenc történész

Hívogató hajnalok

Ha a kora nyarat egyetlen szóval szertnénk jellemezni, talán a gazdagság lenne a legmegfelelőbb. Erdőn, mezőn ezerszínű virágpompa fogadja a látogatót, a talajon, a fű között és a levegőben mindenütt rovarok futnak, repülnek még madárdaltól, kakukkszótól hangos a táj, de a madárkórus egyre inkább elhalkul. Brekegnek a békák, gyíkok sűtkéreznek, bármerre járunk is, lüktető, ezerszínű életet látunk magunk körül.

Nehéz lenne eldönteni, vajon az erdő, a rét, a legelő, a vizek vagy a nádasok világa kínálja a legtöbb látnivalót. Bármelyik lehet, de – persze – nagyon sok múlik a szerencsén is, hiszen bárhol és bármikor adódhatnak olyan megfigyelések, epizódok, amelyeknek az ismétlődésére akár éveket kell várunk.

Mint más évszakokra, ezúttal is érvényes a jó tanács: induljunk el minél korábban! Régi tapasztalat, hogy a hajnali, kora reggeli órákban láthatunk a legtöbbet. Amikor még a Madártani Intézetben dolgoztam, néha több napot vagy egy hete töltöttem a Kis-Balatonon vagy a Velencei-tó mentén, ahol rendszerint már jóval napkelte előtt kint voltam, és figyeltem az ébredő madárvilágot.

Nem lehet megunni a felkelő nap csodálatos látványát, a korai órákban még láthattam a vadászatról hazatérő vidrát, a harmatos fűben a kotorék felé kocogó rókát, hangosan énekeltek a madarak, és ahogy emelkedett a nap és melegedett a levegő, úgy lett egyre gazdagabb a rovarvilág. Sok nagyszerű alkalom kínálkozott megfigyelésre, fényképezésre, jegyzetelésre. Használjuk ki a júniusi–júliusi hajnalok kínálta lehetőségeket!

Régebben, amíg ki nem irtották a gyönyörű fűz-nyár ligeterdőket, és ott júniusi reggeleken is százával csattogtak a nagy fülemülék, évente legalább néhány napot a szőke folyó partján, kedvenc megfigyelőhelyemen töl-

töttem. Akkoriban a szemközti meredek partoldalban volt Európa legnagyobb, több mint kétezer párt számláló partifecsketelepe. Ha leültem a homokos parton, a távcső közelre hozta az üregeiket készítő, a meredek partoldal előtt méhek módjára nyüzsgő, apró, barna madarakat, és hallani lehetett sok „zs”-t tartalmazó, folyamatosan adott hangjaikat is.

A párok májusban, de a gyakori partomlások miatt gyakran még júniusban is az üregek kikaparásával voltak elfoglalva. Csak a karmaikkal dolgoztak, és láthatóan a kezdet volt a legnehezebb. Többször is megfigyelhettem, hogy a madár lecsúszott a falról, de nyomban fordult, visszazállt, és újra dolgozni kezdett. Amikor azután odáig jutott, hogy meg tudott kapaszkodni, könnyebben és gyorsabban ment a munka. A kész üreg akár méternél is hosszabb lehet, a végén van a tulajdonképpeni fészek, ahol a fiókák nevelődnek. Sajnos az utóbbi időben a partifecske-állomány nagyon megfogyott, mindenütt jóval kevesebb pár költ, mind hajdanán.

Ahol a hegységekben még viszonylag tiszta vízü patakok folynak, elsősorban a kiöblösödésekben figyelhetjük meg a rajokban úszó fürge cselléket. A 8-10 centiméterre megnövő hal teste nyújtott, háta szürkészöld, oldalai világosabbak, ezüstös csillogással. Még június elején is ívnak, fejükön ilyenkor fehér nászkiütések jelennek meg. A nőstények ötszáz-ezer ikrájukat a patak kavicsos medrében szórják szét, az ivadék néhány nap alatt kel ki. A kifejlett állatok rajokban, a felszín közelében úszkálnak.

Gyermekkoromban volt egy nagyobb akváriumom, amelyben azonban nem trópusi díszhalakat, hanem a közeli vizesárokban gyűjtött csiborokat, hátónúszó poloskákat, vízikorpiókat stb. tartottam. Hosszú időt töltöttem azzal, hogy figyeltem őket az üvegen

Aranymálkó

át, amint a növényzet sűrűjében zsákmányra lestek, vagy amikor a vízikorpió óvatosan a felszínhez közeledett, majd fejjel lefelé fordulva légzőcsövét kidugta a vízből, hogy friss levegőt vegyen magához.

Akkor tanultam, tapasztaltam meg azt is, hogy a hátónúszó poloska szívókájával fájdalmasan tud szűrni. Jól emlékszem, hogy a parton hasalva merítgettem a vízbe nyeles hálót, és amikor gyanútlanul nyúltam a kifogott állathoz, alaposan megszúrta. A rovarokat néhány napi megfigyelés után szabadon engedtem, és új lakókat költöztettem az akváriumba. Különösen a nagy szitakötőlárvákkal kellett vigyázni, mert mindent megragadtak, ami csak a közelükbe került.

Búvárpókot felnőttkoromban is gondoztam akváriumban. A zugpókok családjába tartozó búvárpók állandóan a vízben tartózkodik, de a szükséges levegőt a felszínről szerzi be. Amikor beeresztettem a néhány szál bokros süllőhínárral berendezett akváriumba, már néhány perc múlva megkezdte harangja építését. Ingajaratban közlekedett a felszín és a növények sűrűjében elkészített szövedék között, ahová a testszőreire tapadt légbuborékokat szállította. Amikor aztán elkészült az ezüstösen csillogó, harang formájú levegőraktár, a pók potrohát beledugva fejjel lefelé leste a közelben felbukkanó ászkákat, de egy idő után elfogadta a csipeszről feléje nyújtott legyet is.

A mezők sokkal gazdagabbak pázsitfűvekben és egyéb lágyszárú növényben, mint az

Szajkó

Keleti sün

Homokfutrinka

erdők, elsősorban azért, mert nincs felettük árnyékoló lombkorona, amely gátolja a fény bejutását a talajfelszín közelébe. A pázsitfűvek között a réti perje a leggyakoribb, amely kitűnő takarmánynövény. Időszakunkban azonban sokkal látványosabb a réteken és legelőkön tarkálló, rengeteg vadvirág. Érdek az alacsony termetű, de nagyon szép agárkosbor, sárgán virít a bakszakáll, lilán az utak mentén is gyakori mezei zsálya, és mindig megállok néhány percre, ha valahol a réti margitvirág fehérbe öltözteti a mező egy darabkáját.

A magasban pacstírták énekelnek, valahol fácskakas kiált hangosan, és szárnyával verdes hozzá, az útszéli fák egyikén folyamatosan kiáltozik a kakukk, míg távolabb őzek szaladnak nagy ugrásokkal. Érdemes figyelniük, megcsodálnunk a talajon, a fű között zajló életet is.

Réteken, homokos területeken figyelhető meg a mezei homokfutrinka. Szép, zöld szárnyfedőin egy-egy világos folt látszik, fogazott rágója előreugró, sarló alakú. Ha közeledünk feléje, hamar szárnyra kap, de kissé távolabb újra leereszkedik. Egy alkalommal ritkás fűvű, homokos talajú réten egy órát töltöttem azzal, hogy alapoptikával a kezemben olyan közel próbáltam csúsztatni hozzá, hogy lefényképezhessem. Nem sikerült, az óvatos bogár az utolsó pillanatban mindig odébb szállt.

Gyakori a mezei futrinka, amely fajtsaihoz hasonlóan rendkívül fürgén mozog a talajon. Apró rovarokkal, férgelével táplálkozik, de valószínűleg nem kíméli a fű között talált csigákat sem. Szeretem a barátságos vasikos és szőrös potrohú poszméheket, amint alacsonyan repülve, le-leereszkedve virágok után kutatnak. Többször előfordult már, hogy a szirmok között elmélyülten táplálkozó rovar az óvatosan odanyújtott ujjamra mászott, és azután onnan repült tovább.

A keleti sünnem csak a kertekben és parkokban él, a nyílt legelőken is gyakori. Sok évvel ezelőtt éjszaka utazva legalább öt példány került az autóm fényoszlopjához (sajnos gyakran el is ütök őket), de gyakran találkoztam sünnökkel különböző nyílt területeken is. Csak egy sűrű bokorra vagy más búvóhelyre van szükségük, ahol a nappali órákat töltik, és ahonnan portyáznak indulnak az alkonyati legelőn.

Ekkor indul vadászni a róka is, és a pocokozó, nagyokat ugró állat megfigyelése számomra mindig élményt jelent. A júniusban látott róka nem is hasonlít a tömött bundájú téli ragadozóra, inkább sovány, elhanyagolt benyomást kelt. A szukák áprilisban ellenek, a négy-öt kölyök pedig sok táplálékot kíván. Két hónaposan már a kotorek előtt játszanak, anyjuk ekkor már többnyire élő zsákmányt, főleg pocokot és egereket hoz számukra, hogy rajtuk gyakorolják a vadászat tudományát.

Az erdő is a kora reggeli órákban a legszebb. Harmat csillog az út menti fűszálakon, és gyakran pókok frissen készült hálói csapódnak az arcunkra. Az erdő legfőbb öre, a szajkó, amely ősszel vagy télen is nyomban recsegő vészhangokat hallat, ha az ember lép a fák közé, most csendben van. Az áprilisban lerakott öt-hat tojásából már kikeltek a fiókák, és a kék szárnytolakkal ékes mátyásmadár kerül minden feltűnést, nehogy fészkének árulója legyen. Amikor egy alkalommal a fészkéhez érkező szajkó megpillantott, nem kiáltott, mint egyébként bizonyára tette volna, hanem megfordult, és csendben, szinte lopva repült el abban bízva, hogy nem vettem észre a fiókáit.

Számomra a júniust egyebek mellett minden évben a sárgarigó most is hallható, gyönyörű strófája jelenti. Sokkal találobb nevén az aranymálkó (a sárgarigó nem rigó), a lombkoronában szerzi elsősorban hernyókból álló táplálékát, így erdőben és parkokban mindenütt terített asztal várja. Érdek, hogy az egyébként feltűnő színezetű hím mennyire beleolvad a lombok közé, ezért néha percekig tart, amíg sikerül megpillantani a magas ágak között flótázó madarat.

A hazai erdőben több rágcsálófaj is él, egyikük az erdei pocok. Bundája vörhenyes, farka rövid, ez utóbbi nyomban meg is különbözteti a fák között szintén gyakori, hosszú farkú erdei egértől. Elsősorban a hajnali és alkonyati órákban mozog a felszínen, de én már több alkalommal láttam a déli órákban is. Rüggyekkel és más zöld növényi részekkel, magokkal táplálkozik, de kevés rovar is fogyaszta. A nőstények évente három-négy alkalommal ellenek, és egyszerre három-hét kölykük van. Ezek gyorsan fejlődnek, a nőstények már egy hónaposan ivarérettek, és maguk is kölykezhetnek.

Fürge cselle

Partifecske pár

Bárhol járok is az erdőben, mindig megcsodálom az utak mentén nyíló virágokat, és figyelem az őket látogató rovarokat is. Kedvenceim közé tartoznak a harangvirágok, ugyanígy a sárga gyűszűvirág. Ha végigsímitom a lefelé hajló, harang alakú virágokat, szinte várom, hogy csilingelni kezdjenek. Nagyon szép az erdőszeleken helyenként lila foltokat alkotó vitéz bükköny, de festőiek az erdei hölgymál sárga virágai is.

Az utak mentén gyakran szem elé kerül az erdei szemeslepke, a tisztásokon június végétől már repülnek a nagy gyöngyházlepkék, és mindig örülök, ha a növények sűrűjéből léptemim elől felrepül az addig ott pihenő közönséges medvelepke. Magam biztosan nem neveztem volna közönségesnek ezt a gyönyörű lepkét. Szárnyai barna alapon fehéren tarkáltak, ha pedig kint felejté élénkveres alapon feketével keretezett, sötétkék nagy foltokkal ékes hátulsó szárnyát, a legszebb lepkékkel is versenyre kelhet. Ha napközben felverik, és ülve madár közelít feléje, gyorsan elővillantja ezeket a riasztó színű, hátulsó szárnyait, majd a madár pillanatnyi meghökkenését kihasználva elmenekül.

Parkokban és arborétumokban különösen érvényes a szabály, hogy reggel láthatunk a legtöbbet. Bár az ott élő állatok megszokták az emberek jelenlétét, elsősorban hétvégeken sok zavarásnak vannak kitéve. Mindenütt gyakori a fekete rigó, és időszakunkban fiatalokat is megfigyelhetünk a bokrok között. Vöröses fejük és nyakuk alapján könnyű megkülönböztetni őket az öreg tojóktól.

A júniusban is még harsogó madáréneke július elejére elcsendesedik, de azért kora reggel még megszólal egy-egy fülemüle, énekelnek a barátok, a fekete rigó és ahol fészkel, az énekes rigó hímje is. Ahol víz, tó is van, tőkés récéket láthatunk, szitakötők keringenek a parti részek felett, és esténként a kecskébékák brezegéséttől hangos a környék. A parkokban álló öreg fákon mindig láthatunk harkályokat, ahol pedig fészkelőket függesztettek ki, mindenütt széncinegék és barátcinegék kerülnek elé. A parkok egyfajta rezervátumoknak tekinthetők, ahol az odulakóknak nem kell félniük attól, hogy a költési időben kivágják alóluk a fészkeket, és fiókáiknak otthont adó, öreg fákat.

Sch. E.

RÜGYFAKADÁS

Óra

*Megy ő körbe tik-tak,
Azt se mondja bikk-makk...
Meg nem áll soha-soha,
Barátja az idő kora.*

*Naptár az ő haverja,
S egyben még a tesója.
Óra percet mutogat,
Naptár napot számolgat...*

**Selemba Aleksandra, 7. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Különös tárgy

Az én különös tárgyamát Brúnónak hívják, s ha jól figyeltek, akkor meg fogjátok tudni, hogy mi is a valójában.

Már féléves koromtól őrzöm. Az új helye most egy régi kofferban van, jó társaságban, így mindig gömbölyű, mosolygós arccal néz rám. Amikor megfogom, eszembe jut, hogy régen vele aludtam, és laposabb lett, de én még most is érzem rajta azt a puhaságot, amilyen volt. Van két hosszú címkéje, csak már teljesen kikopott, mert folyton azt dörzsölgettem. E sok év alatt a szép barna színe is eltűnt, még a cérna lóg le róla. Néha azt hiszem, hogy a két kis fülecskéje mindent hall, és a kicsi gömbölyű teste mindentől megvéd. A varrott orrával minden egyes illatot ki tud szagolni, és megsúgja, hogy mi készül a konyhában. A szeme számomra jövőbe látó, mert kilesi belőlem, hogy mi fog majd velem történni.

A leírás elején már említettem, hogy Brúnó a neve, szerintem már ebből gondolhatjátok, hogy ez egy plüssmaci.

Akármilyen ütött-kopott is e medve, számomra így is ő a legkülönösebb tárgy a világon.

Cikó Lea, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Szülővárosom Magyarkanizsa

2001 óta én is Magyarkanizsa lakosságát gyarapítom. Igaz a zentai kórházban láttam meg a napvilágot, de mivel egészséges baba voltam, anyu öt nap után hazahozhatott.

Akkor még nem sok mindent észleltem a környezetemből, de az évek folyamán egyre jobban megismertem szülővárosomat, Kanizsát. Ideköt számtalan dolog, amitől mindig megdobbán a szívem: a család, barátok, illatok, utcák... Legjobban a mi utcánkat szeretem, minden fáját és kövét. Öreg gesztenyefák mellett haladok el mindennap, melyek az évszakokkal együtt velünk változnak. Tavasszal gyönyörű virágokkal vannak tele, nyáron hűvös árnyékot adnak, ősszel szúrós terméseikkel céloznak minket, télen pedig mély álomba merülnek. Ahogy a fáink, úgy kedvenc helyszíneim is változnak a városban. Tavasszal imádom a kutyámmal a szántóföldek mellett sétálni. Nyáron leginkább a Tisza-parton lehet engem megtalálni. Ősszel kedvenc helyem a park, a nagy tölgyfaival. Itt található a méltán híres gyógyfürdőnk, de nekem a parkban a vigadó és a játszótér a kedvencem. Sajnos a régen báljairól híres épület ma romokban hever. Télen kutyavontatott szánkóval sietek a töltésre, mert ott van a legmeredekebb lejtő. Azért is szeretem legjobban Kanizsát, mert semmi sincs távol, közel van a régi óvodám, iskolám, az egészség-ház, boltok, gyárak...

Mindenkinek szívből ajánlom, hogy látogassa meg ezt a kis észak-bácskai települést, ahol én élek.

Szatmári Viktória, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Bumburnyák

Az én kedvenc kisállatom egy macska, a neve Bumburnyák, de mi csak Buci-Macinak nevezzük. Azért kapta ezt a nevet, mert régen, amikor négyéves voltam, a burgonyát bumburnyáknak mondtam.

Négyéves voltam, mikor az utcán találtam, és a szüleim megengedték, hogy én legyek az új gazdija. Akkor még kölyökcica volt, mára már öreg macska lett belőle. A bundája három színű, fehér, fekete és vörös. A szeme zöld, sötétben pedig pirosan világít. Van hegyes füle, hosszú bajsza, hosszú farka, és négy kis mancsa. A mancsa öt kis párnácskából áll. Egyik lábán fehér a mancsocskája, míg a többin fekete. Éles karma is van, amit ki tud eresztetni, és vissza is tudja húzni. Mikor a körmét nem találja elég élesnek, a fához szalad, hogy megélesítse. Ha játékos kedve van, az udvarban összevissza szaladgál. Mikor álmos, keres egy puha helyet, tízszer körbejárja, és lefekszik szundítani. Gyakran hízeleg, oda jön hozzám, dorombol, és dagaszt, ami egy kicsit fájdalmas. De ha mérges, még kedves gazdájának is nekimegy. Az én macskámtól mégsem kell félni, mert az idegeneket is szereti. Imádja a tejet és a macskakaját, amit a piacon lehet venni.

Mindennap átmegy a szomszédba udvarolni, és hát így lett gömbölyű pocakja, és így lesz szerető, gondoskodó anya.

Szokol Mariann, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Legkedvesebb állatom

Az én legkedvesebb állatom a macska. A cicámnak Vakesz a neve, azért, mert az egyik szemére vak. Ő egyéves és 100 napos, január elsején született.

Krémszínű szeme van, ami este zöldre vált. A szájából kilóg egy foga. Mindenhol fehér a szőre, csak a füle között van két fekete folt meg a hátán három, a farka pedig teljesen fekete. A tappancsa puha, mint a párna, a karmaiban az a különleges, hogy ki-be bírja őket húzni, és fára is tud velük mászni. Amikor valami zajt csapunk, megijed, és felmászik a fára. Ha hazaérek az iskolából, ő engem a kapuban vár. A kedvenc étele a tejes kenyér, meg a velős kis csont. A kedvenc helye a sporhet ládája, és ha onnan kijön, akkor csupa korom. Vakesz gyakran elcsavarog.

Én azért szeretem Vakeszt, mert ha vele játszok, olyan, mintha a tesóm lenne.

Marija Blažanović, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Az én cicám

*Az én cicám Kormi cica,
Icipici, csalafinta.
Pici lába, pici farka,
Gyorsan szalad udvarunkba.*

*Pici feje, pici füle,
Pici, mint a fülemüle.
Eszik-iszik éjjel-nappal,
Ő minálunk sosem koplal.*

*Játszik, ugrik, kúszik, mászik,
A házunkban sosem fázik.
Kedvelem, szeretem, becézgetem,
Néha vele veszekszem.*

*Szereti őt apa, anya.
Ő a család negyedik tagja.*

**Kovács Réka, 5. osztály,
Moša Pijade iskola, Pacsér**

Villám villan az égen

Vasárnap délután van, kint ülök a teraszon. A levegő fűledt, érezni, hogy valami készülődik.

Az égen egy-két kősa felhő kóborol. Távolról fekete zivatarfelhők jönnek felém. Mint valami felbőszült hadsereg közeledne. Izzik a levegő a felhők között.

Minden elsötétül.

Villámok cikáznak, mint a fényképezőgép vakuja. Világossággal telik meg az ég, mintha valaki felkapcsolta volna a villanyt odafenn.

Egyik pillanatban mennydörög, aztán minden elcsendesül. Majd elered az eső. Egyre jobban szakad, mintha dézsából öntenék. Ismét hordódüböngés hallatszik, majd újra villám villan. Az eső órákig szakad a haragos égből. Csatlakozik a viharhoz a szél is. Táncra perdülnek a fák lombjai. A szél sodorja magával a homokot és a prot. A fák ágait tépi, és szétzúzza a cserepeket a háztetőn.

Aztán a hangos csatazajból lassan halk morajlás lesz. Az eső is elállt. A napfény ereje egyre jobban tör át a megszelídült báránnyelű felhők mögül.

Én is bátran lépek ki az udvarra. Hallom a madarak csiripelését, a méhek zümmögését és a darazsak duruzsolását.

Rövid Vallentina, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Tündérorszámban jártam

Egyszer, amikor a Hold reggel, a Nap este kelt fel, vagy fordítva volt, eltévedtem egy bűdös, sötét erdőben.

Ezen az „élőhelyen” legalább egy órán keresztül körbe-körbe sétáltam, de nem voltam tudatában. Nemsokára találtam egy faajtót, amit moha borított. Leszedtem a mohát, és mikor beléptem volna a kapun, észrevettem egy feliratot: „Ne menj be!” Én mégis bementem. Ott egy szempillantás alatt világos lett. Az első, ami az orromnak különös volt, az a nárcisz és a tulipán illata volt. Ahogy sétáltam tovább, egyszer csak beleütköztem egy csupa zöld kis tündérbe, a neve Maminti volt. Elmeséltem, hogyan kerültem ide, és ő azt válaszolta:

– Gyere, mi befogadunk. Addig lehetsz itt, ameddig akarsz.

A tündérek sárga, zöld, kék, piros színben pompáztak. A házak sima téglából készültek. A járdáknak az egyik fele bronz-, a másik fele ezüst-, a középső része pedig aranykővekből volt kirakva. A házsorok végén egy kastély állt, az ajtaja tízszer tíz centiméter volt. Ezzel már csak az volt a baj, hogy én másfél méter vagyok, s nem tíz centis. Fogtam egy fűszálat, és elkezdtem kérdegetni:

– Hogy menjek be... Hogy menjek be...

Egyszer csak olyan kicsi lettem, mint a tündérek. Ekkor bementem az ajtón. Egy hosszú szőnyeg gurult elém, ráléptem, és elindultam a trón felé. Közben észrevettem, hogy nem én megyek, hanem a szőnyeg visz.

Éppen elkezdtem volna beszélni a királlyal, de az öcsém felébresztett.

Aleksza Tamás, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Legyőztem a félelmemet

A nagyszüleim a szomszédban laknak. Minden este átmegyek egy órára hozzájuk. Nagyon élvezem az ott töltött időt. Csak az a baj, hogy mire haza kell mennem, már koromsötét van. Ilyenkor nagyon félek.

Néha a nagymamám átkísér és megvárja, míg a házba érek. Legtöbbször egyedül kell megtennem az utat. Az éjszakának szörnyű hangjai vannak. Mindenfélét hallok. Az utcán, a fán baglyok huhognak. Utálom ezeket a madarakat. A háztetőkön macskák ugrádoznak. Félelmetesen kopog a cserép alattuk. A szemük is felvilan néha egy pillanatra. Olyan, mint egy horrorfilm.

Gyorsabban szedem a lábaimat. Hallom a saját szívdobogásomat. A levegőt is nehezebben veszem. Úgy érzem, valaki figyel a sötétben, pedig tudom, hogy nem így van. Ijedten nézek körbe. Sehöl semmi.

Még gyorsabbra veszem a tempót. A békák rémülten ugrálnak a lábam előtt. Igen, még pár lépés, és az ajtóhoz érek. Végre itthon! Egy örökkévalóságnak tűnt az út, pedig nem tartott egy-két percnél tovább.

Valamelyik nap apukám reflektort szerelt a sarokra. Olyat, amelyik mozdulatra kapcsolódik. Most már nem félek. Mindennap világos van a hazavezető úton. Apának megköszöntem, hogy felszerelte a reflektort. Így győztem le a félelmemet.

Mendei Tamara, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

A tenger

A családommal tavaly nyáron a tengeren nyaraltunk. Választottunk egy utazási irodát, és ott érdeklődtünk a tengerparti nyaralásokról. Elmondták, hogy szerveznek nyaralásokat a Fekete-tengerre, az Égei-tengerre és az Adriai-tengerre. Nem tudtunk dönteni, ezért részletesebb ismertetőt is kértünk. Végül a Fekete-tengert választottuk. Ez a tenger messze van, hideg a vize, de gazdag az állatvilága. Lehetőség van lemerülni a búvárokkal. Gyönyörű kép fogad bennünket a víz alatti világban. Halak, rákok, medúzák sokasága vesz körül. Talpunk alatt kövek, kagylók találhatóak. Egyik kedvenc elfoglaltságom volt a kagylók gyűjtése. Szébbnél szébb különleges alakú kagylókat találtam. A víz gyönyörű kétsége csak úgy csillogott a napsütésben. Az apró hullámok rákokat sodortak ki a homokos partra, amit számos gyerekkéz alkotta homokvár szépitett. Az árusok sokasága is szemet gyönyörködtet. A színes kavalkád a napsütésben igazi tengerparti élmény. Kedvenc megállóhelyem a fagyaltárus volt. Az utcákon özönlöttek a turisták. Legtöbbször angolul és németül beszéltek.

Este ki vannak világítva az utcák, a hold fénye pedig visszatükröződik a vízen. A part ilyenkor néptelen, de hallani a tengervíz zúgását. Reggel a madarak vijjogására ébredtünk. A sirályok a víz felett köröztek, lesve, találnak-e halat a víz felszínén.

Hazatérve még sokáig hallottam a fülemben a tenger morajlását.

Horváth Dominik, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

„Légy jó mindhalálig!”

Légy jó mindhalálig! Ezek a szavak regényünk főhősenek szájából hangzottak el, s azt ő már szinte hitvallásként élte meg.

Misivel nem volt kegyes a sors. Debreceni diákként kezdte, ahol sok megpróbáltatás érte jósága és naivitása miatt. Becsapták, mások bűneit ráfogták, mégis megmaradt jónak. De vajon megéri-e? Végül is minden ráfogott bűnt „le mosott” magáról a jóságával, de egy dologért ennyit szenvedni abszurdum. Jónak lenni nehéz. Nehéz, de nem lehetetlen. Egy olyan ember, akit már sokat bántottak igazságtalanul, jó akar maradni? Mert valljuk be: az emberek önzőek. Elsősorban mindenki magának akar jót. Meg mit is jelent egyáltalán a jóság? Ez csak egy érzés. Valami megfoghatatlan. Szerintem ezt senki sem tudná pontosan leírni. Nincs rá pontos definíció. Ezt érezni és éreztetni kell. Meg amúgy is, mint szinte minden, a jóság is relatív. Mindenkinek mást jelent. Más formában mutatkozik meg. Szerintem nincs jó és rossz ember. Mindenki van fény és sötétség is. Az már a mi döntésünk, hogy melyiket választjuk. Egy rossz ember is tehet jó dolgokat, de egy alapjában jó embernek is lehetnek ballépései. Az pedig már egy századik dolog, hogy ki kivel, hogyan viselkedik. Ez a másiktól is függ.

Tehát lényegében jónak megmaradni megéri, de nem mindenáron. Végül is: életünk csak egy van, élveznünk kell, néha a jóság rovására is.

Krmpotiy Dominika, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

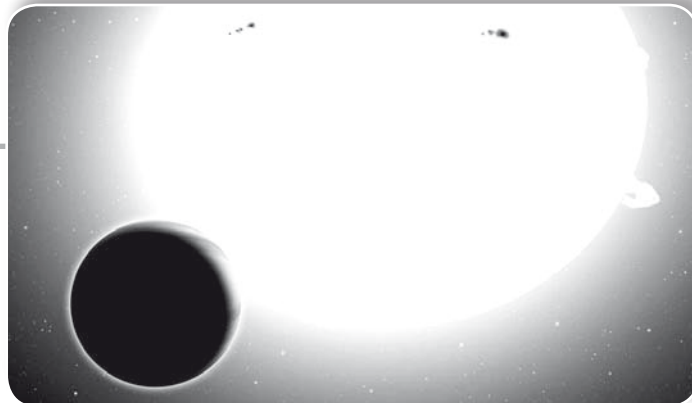
Einstein planétája

Nemzetközi csillagászok Einstein relativitáselméletének segítségével azonosítottak egy távoli exobolygót.

Einstein planétája – így becézik felfedezői azt az új, naprendszerünkön kívül található bolygót (exobolygót), amelyet az asztronómia története során első ízben a világhírű elméleti fizikus speciális relativitáselméletének segítségével azonosított nemzetközi csillagászok egy csoportja.

A csillagászok több mint 800 exobolygót regisztráltak eddigi kutatásaik során. A most felfedezett, hivatalosan Kepler-76b-nek nevezett planéta a „forró jupiterek” osztályába tartozik: 25 százalékkal nagyobb, a tömege pedig kétszer akkora, mint a Jupiteré. Az égitest egy, a Földtől rendkívül messze, nagyjából kétezer fényévre található, a Hattyú konstellációba tartozó nap körül kering.

A kutatók az Albert Einstein által leírt „doppler-nyalábolás” effektus segítségével fedezték fel a bolygót. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a nap sugárzása rendkívül kis mértékben, de fényesebbé válik, amikor a körülötte keringő bolygó gravitációs hatása közelebb rántja az égitestet a Földhöz.

Einstein planétája

„Ez az első eset, hogy Einstein relativitáselméletének ezt az aspektusát használtuk egy bolygó azonosításához” – írta a nem mindennapi felfedezés kapcsán közleményében Tsevi Mazeh, a Tel-avivi Egyetem csillagásza.

A doppler-nyalábolás mérése önmagában még nem lett volna elegendő a Kepler-76b felfedezéséhez: a tudósoknak két másik hatást – a napnak a bolygó gravitációs hatásából adódó deformációját és a planétáról visszaverődő fényét – is figyelembe kellett venniük.

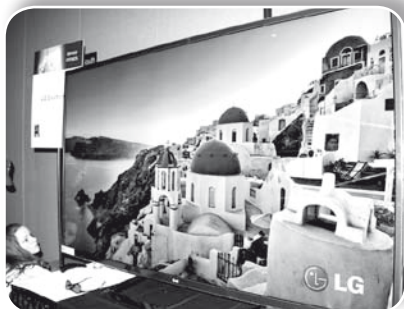
A kutatóknak rendkívül pontos mérésekre volt szükségük Einstein bolygójának felkutatásához, ezért a NASA Kepler űrtávcsövének adatait használták. A Kepler számtalan exobolygó „megleléséhez” hozzájárult már, de eddig általában az úgynevezett fedési módszert alkalmazták.

Az Ultra HD a 3D sorsára juthat

Az elemzők szerint jó esély van arra, hogy az Ultra HD nem váltja be a hozzá fűzött reményeket.

2011-ben a 3D-s kijelzők iránt óriási lett a rajongás, azonban ez néhány hónap alatt lecsillapodott, és azóta nem igazán vált ki érdeklődést. Egy ideje az Ultra HD-s televíziókban látja az ágazat a megváltót, azonban az elemzők sokkal óvatosabbak ezzel a prémiumtechnológiával.

Az IHS iSuppli elemzői szerint, mikor piacra került a 3D-s TV, a tévézés átalakulását ígérte, azonban a hozzá fűzött reményeket egyáltalán nem tudta beváltani. A 3D legnagyobb baja a tartalmak hiánya, a magas ár és a kényelmetlen technológiai megoldás (szemüveg) voltak. A 4K-s felbontást sem tartják feltétlenül olyan ígéretesnek,

mint egyesek remélik. A gyártók például abban bíznak, hogy akár 4 millió Ultra HD-s tévét is eladhatnak az idei évben.

A 4K előnye ugyanakkor a 3D-vel szemben, hogy tartalom valószínűleg lesz hozzá, és ha nem is, a meglévőt fel tudják konvertálni. Nincs szükség szemüvegekre sem a használatához, a tévécsatornák pedig igyekeznek nyitni az UHD felé.

A tévégyártók nem szeretnék megismételni a 3D sikertelenségét, a fogyasztói kereslet mértékét ugyanakkor még jókora homály fedi. Az iparági várakozásokkal szemben az elemzők kisebb eladásokat remélnek, amibe a tévék iránti kereslet hiánya, a tartalmak érkezésének kérdéses ideje és a magasabb költségek is beleszólnak.

Jégen vagy mélyen: Pentax WG-10

Főleg sportolók, hegymászók és búvárok számára lehet jó választás a WG-10.

Nem épp egy unalmas darab a Pentax-Ricoh szuperhős kamerája. Sportos megjelenése mellett ellenálló is, a Pentax Optio WG-10 12 méter mélységig vízálló, kb. 110 kilós ember is ráülhet, és nem törik össze, bírja a port és azt is, ha másfél méter magasból leesik.

Gumírozott fémburkolatot kapott a cél érdekében, és természetesen tömített akkumulátor- és memóriakártya-ajtót. Vízálló töltő csatlakozóval nem bajlódtak a tervezők, külső bölcsőben kell tölteni a jelentős kapacitású li-ion akkumulátort, amivel 260 állóképet is

Pentax_WG-10

Karcra az aktívan élénkzölddel világító bekapcsológomb, a képernyőmenü élénk ikonjai is a víz alatti használat igényeihez illeszkednek. Helyet kapott benne összesen 24 üzemmód, köztük az olyan elterjedt sablonokkal, mint az étel-, kisállat-, gyermek-, sport- és dokumentumfotózás, nem mondható szokatlannak az illesztős panoráma, a gyertyafény, tűzijáték, dokumentum, portré, tájkép, éjszakai és virág (makro) mód sem. Egyedi viszont a supermakro képességet digitális kivágással kombináló mikroszkópsablon, a két képből illesztett digitális extrém látószögű fotó no és a vízalatti fotós és videós üzemmódok. A ma oly divatos HDR és 3D felvételek kimaradtak belőle, de előbbieket víz alatti környezetben nem igazán szükségesek, utóbbiak készítése pedig nehézségekbe ütközne.

Pentax WG-10 magyarul

Pentax WG-10 sablonok

Ma már korlátozottan érezhetjük a csupán 5-szörös optikai zoomot és a legdivatosebb szuperintelligens effektusok, montázsok sem kerültek bele a WG-10-be. Ugyanakkor kiránduláshoz, víz mellé igen jó ár-érték arányú választás ez a vagány kiskompakt, kb. 200 eurós ára csak annyival magasabb a hasonló képminőségű „szárazföldi” gépekénél, amennyit ez egy sokat kiránduló, merülő vásárlónak még bőven megér.

Pentax WG-10 menü

készíthetünk vagy videózhatunk (több részletben) két órán keresztül. Azért a HDMI csatlakozó nem maradt ki a gépből, így hazaérve egyszerűbb lejátszani a felvételeket. A szokásos LED-vaku mellett 5 fehéret is elhelyeztek az objektív körül a (víz alatti) makrotémák egyenletes megvilágításához. A kezelőszervek zöme a hátoldalon kapott helyet, köztük van az arcfelismerés ki-be kapcsolója is.

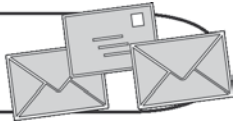

A Pentax WG-10 hátoldal

Karcmentes üveg védi az objektívet, mely a korlátozott készülékvastagság ellenére is ötszörös zoommal gazdálkodhat, és még a szenzoreltolással dolgozó mechanikus képstabilizátornak is jutott hely. Víz alatti témáknál hasznos az 1 cm-es supermakro mód, mely a nem vízálló modellek között sem általános. 14 megapixeles CCD-érzékelő dolgozik a WG-10-ben, mely ha nem is a mezőny legrészletesebb képét adja, de általánosságban megfelelően dolgozik. Normál körülmények között hasonlóan jól teljesít, mint más gépek ebben a méretkategóriában, a színek korrektek. Ritkán csillan be a felvételbe az objektív előtti védőüveg, nem igazán érezni kontrasztgyengítő hatását sem. Gyenge megvilágításban a képzaj hajlamos felemészteni a kontúrokat, ezért víz alatt nagyon jól jönnek a már említett leddek. Közepes minőségű HD videofelvételeket készíthetünk a WG-10-el, csak egycsatornás hanggal és a zoom is csak digitális ilyenkor.

ADATLAP:

14 megapixeles CCD,
5× optikai zoom
28 mm-es induló nagylátószög,
F/3,5-5,5 objektív,
mechanikai képstabilizátor,
supermakro,
HD videofelvétel
(1280×720/30p, M-JPEG, mono
hang), 2,7" LCD, HDMI, lítium-ion
akku
(CIPA: 260 kép)
115×59×28 mm

Öt ország, egy nemzetábor

Magyarországon, Sátoraljaújhelyen évek óta megszervezik az Öt ország, egy nemzet nevű ifjúsági táborát. Tavaly először, a sátoraljaújhelyi polgármester meghívására 5 óbecsei gyerek is részt vett a táborban, és élményekkel teli tértek haza. Az idén engem is az a szerencse ért, hogy egy hetet töltöttem a Várhegy üdülőben, a táborban, melynek a célja a magyarországi és a magyar határon túli, magyar anyanyelvű gyerekek ismerkedése és barátkozása.

Óbecséről a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör tagjaként Gregus Sándor, Lénárt Zsófi, Brasnyó Emese és én utaztunk a táborba. Az út hosszú és fárasztó volt.

A tábor programja nagyon tetszett, rengeteget beszélgettünk, játszottunk, élveztük a cserkészdelutánt, majd az esti táborüzet, táncházat tartottunk, házigazdáink uszodába vittek bennünket, és megmutatták a kalandparkot is. Egyik nap ellátogattunk a Rákóczi-kastélyhoz is, Borsiba, ami Szlovákia területén van.

Sok új barátság született a táborban. Továbbra is tartjuk a kapcsolatot a Facebook segítségével.

Az üdülőben töltött hét nagyon rövidnek tűnt. Feledhetetlen élményeket éltünk át, és sok mindent megtanultunk a hagyományokról, kultúráról és a magyar történelemből.

Jusztin László, 6. a, Zdravko Gložanski iskola, Óbecse

Belgrádban jártunk

Eljött a várva várt reggel, a kirándulás reggele. Az indulás hét órakor volt, persze egész éjjel nem tudtam aludni, annyira izgatott voltam. Előtte való este a nenámmal az interneten megnéztük, merre fogunk menni, így még jobban vártam a kirándulást.

Az iskola előtt gyülekeztünk, háromnegyed hétkor, és miután átnézte a rendőrség a buszt, mindjárt el is indultunk. A felső osztályok utaztak az osztályfőnökökkel. A buszban Ernővel ültem, de az egész osztály ott volt egy helyen, úgyhogy nagyon jól szórakoztunk és sokat viccelődtünk. Először Újvidéken pihentünk meg, majd folytattuk tovább utunkat egészen Belgrádig. Itt első utunk a repülőmúzeumba vezetett, ahol egy kisfilmet néztünk meg arról, hogy hogyan folyik egy légi bemutató. A film után egy bácsi körbevezetett minket a repülők között, és arról mesélt, hogyan fejlődött a repülőgyártás évről évre. Aztán jött az, amire legjobban vártam, az Avala-torony. Negyven emeletnyi magasba mentünk fel lifttel. A kilátás nagyon szép volt. Egész Belgrádot lehetett látni. Csodálatos volt. Innen elmentünk ebédelni a McDonald'sba, aztán pedig folytattuk utunkat az állatkertbe. Itt sok olyan állatot is láttam, amit még soha nem láttam élőben, csak képeken vagy televízióban. Ez is nagyon érdekes élmény volt. Mire végigjártuk az egész állatkertet, már nagyon fáradtak voltunk. Ekkor mondta a tanár úr, hogy ez még nem az utolsó hely, ahova jöttünk, hanem még fel kell másznunk a Kalemegdanra. No, akkor aztán mindenki elkezdett jajgatni, hogy fáradt, de azért hősiesen felmásztunk. Itt is elidőztünk, aztán hét óra körül elindultunk hazafelé.

A buszban már közel sem volt olyan hangzavar, mint odafele, mindenki fáradtnak érezte magát. Amint hazaértem, gyorsan megmosakodtam, és már aludtam is, a mesélést meghagytam másnapra.

Rakin Nikolina, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Belgrádi út

Április 29-én kirándulni mentünk. Reggel nagyon izgatottan ébredtem. Belgrád volt az úti célunk. Az összes felső együtt utazott.

Hamar odaértünk a fővárosba. Először a repülőkiállítást néztünk meg. Érdekes volt. Lenyűgöztek az óriási légimásinák. Még sosem láttam ilyet. Ezután az Avalára indultunk. Ott a tornyot tekintettük meg. Olyan magas volt, hogy szinte az égig ért. 123 métert vitt minket felfelé a lift. Odafele a kilátás gyönyörű volt. A házak icpicinek tünnek, minden nagyon apró volt. Izgalmas volt a lefelé vezető út is. A következő látványlónk Szerbia legnagyobb pravoszláv temploma, a Szent Száva-templom. Soha nem voltam még ilyen hatalmas épületben. Az asztalokon képek sorakoztak és az emberek a pénzadományait tették oda. Megéheztünk. A McDonald'sba mentünk. Finom volt az étel, és még ajándékot is kaptunk hozzá. Az utunk az állatkertbe vezetett. Itt mindenki arra sétált, amerre akart. Mi hárman, Niki, Kitti és én együtt barangoltunk. A medvéket kerestük, de nem találtuk őket. Egy bácsit kértünk meg, hogy segítsen. Integtetett, hogy menjünk közelebb. Észrevette, hogy egymás között magyarul beszélünk, és ő is magyarul szólalt meg. Hiába magyarázta, hogy merre vannak a medvék, mi nem találtuk őket. Egy másik bácsi, akiről kiderült, hogy állatorvos, elvezetett minket a macikhoz. Itt már az osztályfőnökünk is velünk tartott. Az állatorvos megmutatta a rendelőjét és az orvosi eszközeit. A végén egy szép könyvvel ajándékozott meg bennünket. Nagyon örültünk neki. Utolsónak a Kalemegdanhoz sétáltunk. Ott még egy pappal is találkoztunk. Egy hatalmas lyukat is láttunk. Ez a „Föld köldöke”. A szabadban rengeteg tankot és ágyút tekintettünk meg. Igazán jól éreztem magam.

Az autóbuszban már nagyon fáradtak voltunk. Alig vártuk, hogy hazaérjünk. Már majdnem tíz óra volt, mikor Szilágyira érkeztünk. Örültem ennek az utazásnak.

Mendei Tamara, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

A nyelvtan olyan, mint a matematika

Nem mindenki mondhatja el magáról, hogy már többször részt vett a köztársasági nyelvi és nyelvhelyességi versenyen, s díjat is kapott.

Sterbik Laura, a péterrévei Samu Mihály iskola nyolcadikososa viszont ötödikes kora óta minden évben eljutott e rangos versenyre.

Elmeséli, hogy ez hogyan sikerült neki.

– Mindig is szerettem a nyelveket – mondja Laura –, nemcsak a magyart, hanem a németet és az angolt is. Mikor ötödikes lettem, a magyartanár, Samu Barbara szólta, hogy akinek van kedve, jelentkezhet a nyelvi és nyelvhelyességi versenyre. S nekem volt kedvem. Megragadtam az alkalmat, s felkészültem a tanár segítségével. Sok régebbi versenyekre készített tesztet megoldottam. Meg hát a nyelvtan olyan, hogy egy kicsit kell tanulni, és logikusan kell gondolkodni. Olyan, mint a matematika. Mikor aztán már ötödikben eljutottam a köztársasági versenyre, s díjat is kaptam, nagyon örültem neki. S ez a sikerélmény ösztönzött hatodikban és hetedikben, s most, nyolcadikban is.

– Neked az idén már nemigen kellett készülnöd.

– Nem is sokat tanultam, csak a testvérem középiskolai felkészítő könyvében lévő teszteket oldottam meg. A közmondásos könyvet is olvastam esténként, elalvás előtt. Meg hát a mamám, a tatám is sok közmondást tud, tőlük sokat tanultam.

– Úgy hallottam, nem voltak nehezek a versenyen lévő feladatok.

– Nekem nem volt nehéz, csak gondolkodni kellett.

– Most is díjat kaptál, harmadik lettél. Ki gratulált?

– Nem maradtunk ott a díjkiosztáson, mert siettünk haza, így délután a magyartanár telefonált, hogy díjat kaptam, s elsőként ő gratulált. Megörültem neki, meg az utólag kapott emléklapnak és a könyvjutalmaknak. Persze a szüleim, barátaim is velem együtt örültek.

– Nyelvi gimnáziumban folytatod a tanulmányaidat?

– Nem, Óbecsére, az általános gimnáziumba megyek, mert még valójában nem tudom,

hogy milyen pályát is válasszak. A tanári pálya nemigen vonz, habár lehet, hogy éppen magyartanár leszek. Esetleg fordító. De hát a pályaválasztásig még sok idő van...

– Most a zeneiskolai föllépésre készülsz.

– Igen. Igaz, hogy már befejeztem a zeneiskolát, de szeretek hegedülni, s most is át-átjárok Óbecsére, a zeneiskolába. Arra is gondoltam, hogy zenei pályára megyek, de ami késik, az nem múlik. Voltam a szerbiai alapfokú iskolások hegedűversenyén is, ahol első lettem.... A bátyám is hegedül, a népzene kedveli, s így sikerült neki egy zenekarban játszania. Én viszont a komolyzenét szeretem...

– Láttalak Óbecsén, a Kőketáncon, az általános iskolások énekes népi játék- és néptáncvetélkedőjén.

– Minden évben föllépünk, ugyanis már kilenc éve néptáncoló Ferenc Katalin csoportjában, a Tisza mente Közművelődési és Népművészeti Egyesületben. Nemcsak a Kőketáncon, a Szőlj, síp, szólj! népzenei versenyen is rendszeresen ott vagyunk... Sokfelé jártunk a csoporttal, mondhatom, bejártuk Magyarországot... Nyaranként a Batyu táborba is el szoktam menni.

– E sok elfoglaltság mellett jut-e idő a tanulásra, esetleg olvasásra?

– Persze. Színkitűnő tanuló vagyok, szeretek olvasni. Legszívesebben a bátyám könyveit, a krimiket olvasom...

Gratulálunk Laurának!

K. E.

Élményteli nap a Than Emlékházban

A múlt hétvégén Óbecsére látogattunk. Rajtuk kívül még Horváth Vilmaék jöttek Szenttamásról. Icu néninél és Laci bácsinál igen kellemes napot töltöttünk. A Tisza-parton laknak, ahol szép park van játszótérrel. Sokat játszottunk és barátkoztunk: Vilma, Anna, Lackó és én. Vilma és Lackó másodikosok, Anna hatodikos, én pedig ötödikes. Vilma Szenttamáson, Anna és Lackó Becsén, én meg Bácskertesén járok iskolába. A szüleink és a nagyszülők hasonló, vagy együtt is dolgoznak. De a nap fénypontja a Than Emlékházba való látogatás volt. Az egy múzeum a Than testvérek házában, amit újjáépítettek. Ők tudósok és művészek voltak. Most a róluk szóló kiállítás mellett a szobákban interaktív játékok vannak, elég sok. Ezeket mind kipróbáltuk. Megmagyaráznak fizikából meg matematikából törvényeket. Érdekesek és izgalmasak. Mire végigmentünk mindegyik játék kipróbálásán elég jól elfáradtunk, de jó volt.

Orgonaszóló a szabadkai zsinagógában

Vasárnap rossz idő köszöntött ránk, mégis elementünk Szabadkára, Varnus Xavér koncertjére. Varnus Bachhal indította a zenét. Húsz percig tartott a fergeteges szóló.

Beleremegett minden. Aztán felkerlte a barátait, hogy csatlakozzon hozzá. Közöttük volt Lajkó Félix hegedűvirtuóz. Vangelist is játszottak, a híres 1492-öt a Kolumbusz-filmből.

A zsinagóga önmagában is különleges. Szecessziós, díszes, csak eléggé lepusztult. Az öröme azonban elfeledtette velünk a lepusztultságot. Kati néni, aki velünk volt, ezt mondta könnyes szemmel: „Mit művelnek ezek az emberek!”

Képzőművészek Zomborban

Zomborban nap mint nap járunk, de nem mindig képkiallításra megyünk. Nemrégiben iskolánkkal abból a célból utaztunk a városba, hogy meglátogassuk a galériákat. Voltunk a modern művészeti képtárban,

ahol világhírű spanyol festők festményeit néztük meg, Picasso, Tápies, Miró és Dalí képeivel ismerkedtünk meg. Az az igazság, hogy nagyon meglepődtem, hogy eredeti Picassót láthatok, viszont kisebb koromban Dalí és Miró képeit már láttam a szüleimmel, az egyiket Debrecenben, a másikat pedig ugyancsak Zomborban, a múzeumban. Ezután átmentünk a Milan Konjović Képtárba, ahol a híres zombori festőről hallottunk, és megnéztük a képeket. Ebben a képtárban is jártam már kiállításmegnyitókón, és a szüleimtől is sokat hallottam a festőről. A képzőművészeti kirándulást a zombori megyeházán fejeztük be, ahol Eisenhut Ferenc: A zentai csata című képét néztük meg.

Zámbó Illés, 5. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes

Csodálatos zöld állatok

Egyes állatok számára a „zöld megoldás” több egy trendi kifejezésnél, számukra ez életstílus!

Zöld rovarok

A rovarok felvették a növények színét, amelyek között élnek, hogy elbújhassanak a ragadozók elől. A bogaraknak, a hernyóknak, a pókoknak, a legyeknek és másoknak is vannak zöld pigmentjei a kitinvázukban vagy a bőrükben. Az egyik legnagyobb, legzöldebb és legkárosabb rovar az imádkozó sáska. Megközelítőleg 2200 sáskát azonosítottak, és mindegyikük ragadozó.

Zöld halak

Az óceánok, a tavak és a folyók állatai általában nem zöld színűek. A zöld tengeri élet nagyban a fénybeli hatásoknak köszönheti kiváló színárnyalatát. Van azonban egy pár szembetűnő kivétel a zöld tengeri élet ritkaságában is, például a tengeri csiga. Ez az állat zöld kloroplaszt sejteket juttat a szervezetébe, beeszi a bőrébe az algákon keresztül, így képes energiát nyerni a fényből, akár csak a növények. Elég okos egy csigához képest!

Zöld békák

Kétéltűként a békákat a levegő élteti, de szükségük van vízre, hogy a bőrük nedves maradjon és, hogy segítse a növekedésüket ebihalakként. Így a békák általában esőerdőkben és vizes területeken gyakoriak, ahol a zöld szín természetes álcázást nyújt számukra. A zöld békák lehetnek csíkosak,

foltosak vagy teljesen zöld színűek. A levelibékák a legzöldebb békák közé tartoznak. Sok esetben viszont a fényes zöld színük kontrasztban áll nagy, kerek elűtő színű szemekkel.

Zöld leguán vagy iguána

A zöld leguánnak, úgy tűnik, nincs szüksége rá, hogy elbújjon bármi vagy bárki elől – szinte dinoszauruszszerűnek látszik. Nem csoda, hogy a leguánokat gyakran szerepeltették sci-fi és horrorfilmekben, amikor a történelem előtti szörnyetegek harcát szerezték volna bemutatni.

Zöld teknősök

A közönséges levesteknősök a világ bármelyik melegebb óceánjában megtalálhatók, az élettartamuk a becslések szerint 80 év, és borzasztó nagyra megnőhetnek – a legnehezebb megmért teknős 395 kg-os volt. Az igazi tengeri teknősök, amelyeknek lábai uszonyokká fejlődtek, nagy távolságokat képesek megtenni a táplálkozási helyüktől a kedvenc fészkelőhelyükig.

Zöld kígyók

Egyes kígyófajok a legszebb zöld árnyalatot képesek magukra öltetni, amit valaha élőlényen láttunk. A kígyók zöld pigmen-

tációja nem annyira fajhoz, mint inkább az élőhelyükhöz kötődik – a zöld szín hatásos álca, akár vacsorát keresnek, akár el akarják kerülni, hogy azok legyenek. A zöldsikló vagy vízisikló egy kis rovarevő kígyó, amely az Egyesült Államokban és Kanada déli részén honos. Egy másik erősen színezett – és nagyon veszélyes – zöld kígyó a zöld mamba, amely Afrika erdős részein honos. A zöld mambák kisebbek és kevésbé agresszívok, mint rettegett rokonuk, a fekete mamba.

Zöld madarak

Az egyszerű hullámos papagájoktól kezdve a lenyűgözően szép (és meglepően intelligens) amazonpapagájokig, ezek a nagy és hangos madarak az alapvetően zöld tollaikat piros, sárga és kék árnyalatokkal tarkítják. A pikkelyes lóri zöld tollazatával, amelyeknek sárga árnyalata és csipkés mintázata van, egy lombos fához hasonlít.

Zöld lajhárok

Nincsenek zöld emlősök, de van egy, amelyik gyakran annak látszik: a lajhár. A lajhár annyira lassú, hogy kékeszöld algák nőnek a szőrzetén az esős évszakokban. Ez nem rossz, mivel a hárpia sasok vadásznak rájuk, és ha beleolvadnak zöld környezetükbe, az nehezebbé teszi a ragadozó számára, hogy rájuk találjon.

A flamingók

A flamingó nagy gázlómadár, tollazata a halvány rózsaszíntől a bíborvörösre terjedhet. Ezek a madarak kolóniákban élnek, a szülők közösen építenek fészket, és nevelik fel a fiókáikat. Szárnyra kelésük fantasztikus látvány.

A flamingó madárnév a spanyol flamenco szóból ered, mely a flamenco korábbi alakja. Ezek a kifejezések a latin flamma szóból származnak, amely lángot jelent.

Tollazatuk

A különböző flamingófajták tollazatának színe a halványrózsaszíntől egészen a bíborszínig vagy az élénkpiros színig terjedhet. A karibi flamingó halvány bíborszínű vagy élénkpiros színű tollazattal büszkélkedhet, a chilei flamingónak pedig halványrózsaszín tolla van. Az alfa- és béta-karotinban gazdag étrendnek köszönhető a tollak rózsaszín, pirosas árnyalata. Algával, kovamoszattal, apró bogarak lárváival és apróbb rákfélékkel, puhatestű állatokkal és apró halakkal táplálkoznak. A flamingófiókák szürke vagy fehér tollazattal születnek, de pár éven belül a színük rózsaszínűvé változik.

Élőhelyük

Ezen madarak sós és édesvízi élőhelyeken is megtalálhatóak: ilyenek a lagúnák, folyótorkolatok, mocsarak, iszapos lapályok, sekély vizű tavak, homokos szigetek. Élőhelyeik közé tartoznak az Afrikában, Ázsiában, Észak-Amerikában, Közép-Amerikában, Dél-Amerikában és Európában lévő folyótorkolatok és sós vagy alkalikus tavak.

A flamingó mérete fajtánként különbözik, a rózsás flamingó elérheti a 91–127

cm testhosszúságot, a szárnyfesztávolsága kb. 152 cm, míg az átlagos testsúlya kb. 3 kg. Hosszú, hajlékony nyaka, vékony lábai vannak, és csőrének hegye fekete színű. A flamingóknak kifinomult hallásuk van, és sokszor kiáltanak, ez náluk egyfajta kommunikációs forma. Jó úszók, könnyedén úsznak a víz felszínén. A flamingókat úszóhártyás lábujjaik segítik az úszásban, és abban, hogy meg tudjanak állni a sárban.

Életmódjuk

A flamingók egyedi táplálkozási szokásairól is ismertek. A sarat és vizet hosszú lábakkal, úszóhártyás lábfejükkel kavargatják fel.

Ezután fejüket úgy fordítják, hogy csőrük a víz alá kerüljön, ezáltal sikerül nekik a sarat és vizet egyaránt felszívni. Aztán ide-oda rázzák a fejüket, eltávolítják a felesleges sarat és vizet, kiszűrik a planktonokat, apró halakat és lárvákat.

Társas madarak, nagy csoportokban érzik jól magukat, ezek a kolóniák. A nagyszámú kolónia biztonságot nyújt a ragadozók ellen, főként amikor fejüket víz alá dugva táplálkoznak. A fészkerakás is a többi flamingóval együttesen történik, mivel a fiókák nevelése közösségi tevékenység. A hím és a tojók egyaránt részt vesznek benne. A flamingók híresek a pázrasi viselkedésükről. Több száz flamingót lehet látni ilyenkor, amint egyszerre végeznek különféle rituális mozdulatokat. Ilyenkor gyakran lehet látni szárnyaló történetű szalutálást és tollászzkodást. A tollászzkodás célja, hogy a csőrük segítségével a farkuk tövében lévő mirigyből zsíradékot kenjenek szét a tollaikra, ezáltal vízhatlanná téve őket.

Az élőhely megváltozása

Lélegzetállító látvány a flamingócsapat szárnyra kelése. A repülést a vízen történő nekifutással vezetik be, repülés közben majdnem állandóan csattogtatják a szárnyukat. Ezek a madarak könnyűszerrel hosszú távokat tudnak megtenni, egyetlen éjszaka alatt több mint 480 km-t is repülhetnek.

A flamingók komoly veszélyben vannak élőhelyük elpusztítása miatt. Az élőhely lerombolása, a víz minőségében fellépő változások nagy hatással vannak a madarakra.

RÜGYFAKADÁS

A barackfa

*A fa körül minden zöld:
a hagyma, a saláta, az eper, mind beöltözött.
A fa is, a barackfa, tavaszra más az alakja.
Elbújt a tél a bozótba.
Megjött a tavasz minden öröm otthona.
Új remény éled a lelkekben,
a szívekben, az erdőkben.
Fűben fában remény születik,
amely soha-soha el nem tűnik.
A barackfa a táj díszé,
gyönyörű a színe.
Körülzümögi száz méhecske és bogár.
Gyere ki a fához, lásd a csodát!
Olyan, mint a mesebeli álom,
mely mosolyra deríti a világot.*

Tari Eleonóra, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Példaképmem

A példaképmemet Bálint Emmának hívják. Ő a féltestvérem.

Sokan azt mondják, hogy nagyon hasonlítunk egymásra. Csak én valószínűleg magasabb leszek, mert már majdnem akkora vagyok, mint ő. A haja színe sötétbarna, a szeme zöldeskék, sovány testalkatú. Huszonkét éves. Szépen öltözködik. A Szegedi Tudományegyetemre jár. Tolmács vagy angoltanárnő szeretne lenni. Nagyon jól tanul. Szeret utazni, sokfelé járt már Európában, de Amerikában is volt. Akármerre jár, mindig hoz nekem valamit. A nyáron is megy egy amerikai táborba. Ez jó, mert jól fogja magát érezni, de rossz is, mert sokáig nem látjuk egymást.

Vasárnaponként szoktunk az apukánknál találkozni. Moziba, fürdőbe, színházba járunk együtt. A Kinga nevet is ő választotta nekem. Sokat kompizunk, segíteni szokott a laptopomra le- vagy feltölteni adatokat. Megmutatja, hogy egyes játékok hogyan működnek. A barátját Attilának hívják, ő színésznek készül.

Emma a világon a legjobb testvér. Szeretnék rá hasonlítani, ha nagy leszek, mert okos, kedves és ügyes.

Fodor Kinga, 4. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

A füllentés

Az én kis éléskamrá az asztalom fiókja. Ott mindig van egy kis csoki számomra, ami jókedvre derít. Amikor fáradtan hazaérek az iskolából, egy kis darabot eszem belőle!

Így történt ez a minap is, mikor alig vártam, hogy megehessem az utolsó rudat. A csokipapírt széthajtottam, s csalódottan vettem tudomásul, hogy a finomságnak hűlt helye. Ki ehette meg? – kérdeztem mérgesen. Nyomozni kezdtem. Minden gyanú a bátyámra terelődött, hisz az ő fiókjában már nem volt csoki. Alig vártam, hogy hazaérjen, és számon kérjem tőle az igazságot! Ő persze mindent tagadott, és terelte volna másra a szót. Nem nézett a szemembe, mikor vele beszéltem, pedig a csokoládét talán még nálam is jobban szereti. Az arca már vörös volt, fúj egy nagyot, és elnevette magát. – Nem tagadom tovább, nincs értelme, én ettem meg!

Megbocsátottam neki, mivel végül beismerte a füllentését. Másnap az asztalomon egy tábla csokoládé várt, a következő felirattal: Bocsánat!

Abonyi Zsóka, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Wendy, az életmentő kutya

Még egész kis korában kaptam őt. A szüleim találtak rá az utcán. Otthon lovagoltam, amikor hallottam az ugatást. A ló nyerített egy nagyot, én pedig gyorsan leszálltam, és odaszaladtam hozzá. Átöleltem, és abban a pillanatban tudtam: Ő az enyém.

– Talán jobb lesz, ha megfürdetjük – mondta anyám.

– Hát jó.

Igaz, piszkos és bűdös is volt.

A fürdést nagyon élvezte mindaddig, míg ki nem vettük a vízből. Azon az estén velem aludhatott.

– De csak ma este! – mondták a szüleim.

Aztán másnap is velem aludt. Ekkorra kész lett a kutyaház is.

– Már csak egy név kell.

Sokáig töprengtem rajta, mi legyen a neve. Úgy döntöttem Wendy lesz. Nagyon sokat játszottunk együtt. De ez megváltozott. Szeptember 1-je lett. A tanítás napja. Barátnők, haverok, fiúk és kigyerekek vettek körül. Aznap még sokat játszottam Wendyvel, de másnap már nem. Másnap csak fél óra volt a játék, a többi tanulás, tévénézés, számítógépezés és lovaglás. Így ment ez majdnem egy évig. Annyi változott csak, hogy kevesebbet játszottunk. Akkor már öt perc volt csak a játék. Úgy éreztem, elváltam a legjobb barátomtól. Ez így is lett a végén. Ahogy eltelt ez az egy év, sok minden megváltozott. Ő is, én is nagyobbak lettünk. Közben mindennap belovagoltam az erdőbe lassan galoppozva, és ki az erdőből gyorsan, szinte száguldva. Olyan volt, mintha repül-nénk. Az felejthetetlen érzés volt, amikor szinte egygyé váltunk a lóval. Wendy irigykedve figyelte a lovat, és szomorú képet vágott hozzá. Amikor már látta, hogy jövünk vissza a lovaglásból: ugrált, ugatott és vidáman csaholt. Mindig várta, hogy hazaérjünk, annak ellenére, hogy vele már alig játszottam. Egyik nap, mikor kimentem az erdőbe lovagolni, utánunk szökött. Nem tudom hogyan, de megérezte, hogy baj lesz. Amikor elértünk a megszokott helyig, úgy gondoltam, menjünk kicsit tovább. Igaz, korábban hallottam, hogy veszett kutya van az erdőben, de úgy gondoltam, hogy ez mese. Sajnos nem az volt. Tovább mentünk. Amikor már eléggé bent voltunk, úgy döntöttem, visszafordulunk. De akkor az a hang... megrémítet. Egy morgás. Hátrapillantottam, és ott állt előttem a kutya habzó szájjal, fogát vicorgatva. Megpróbáltunk hátrálni, de ledobott a ló, és elszaladt. Ott hevertem a földön. Amikor sikerült felülni, a vad kutya szaladt felém. Becsuktam a szemem, és a nyakamat fogtam védekezően. Szaladt, hallottam a dobogást és a lihegést. Ekkor Wendy előugrott a semmiből, és marakodni kezdtek. Halálig folyt a küzdelem. A másik kutya elpusztult. Wendy pedig feküdt és nyüszített, a vére csak úgy ömlött a marásokból. Ott halt meg a kezeim között. Becsuktam a szemem és ordítottam. A szüleim megsokallták, hogy nem mentem haza, és hogy a ló is egyedül érkezett, utánam jöttek. Azután eltemették Wendyt. Lehet, hogy még mindig várja valahol, hogy hazaérjünk, és hogy játszsam vele.

Szűgyi Nikoletta, 5. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Amiről szívesen írok... Az én kutyám

Van nekem egy kutyám, egy óriási schnauzer, a neve Pákó. Fekete szőrű, nagy mancsú, szakállas állat.

Három hónapos korában költözött a családkunkba, azóta is elválaszthatatlanok vagyunk. A szüleimmel megtanítottuk pacsit adni, labdát hozni, parancsszóra leülni és lefeküdni. Sokat szórakozunk együtt, főleg nyáron, mikor meleg van. Ha pórásra tesszük, a Tiszáig húzza apukám, és én kerékpárral alig tudom utolérni őket. Ott zajlik a móka legnagyobb része, mert pácákat dobálunk neki a vízbe, és ő utánaugrik, beúszik a folyó közepéig. Hazafelé bizony húzni kell, mert nagyon fáradt. Otthon nagy adag kutyatápot kap. Sötétedéskor elfoglalja helyét a kapualjban, és védi a házat.

Akármilyen csintalan is néha, én akkor is szeretem.

Szemő Nikolett, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Ars poetica

Játék nem volt az életem,
 Ő, néha csak kenyéren és vízen éltem.
 Zeném nem volt, mit halljak,
 S vallásom sem, mit valljak.
 Egyedül voltam én,
 Félttem.
 Anyám is itt hagyott most engem.
 Talán félve reméltem...
 Talán még hittem...
 Istenem, segíts meg, kérlek,
 Lakásom és családom, hadd légyen!
 Alattomos ne legyek, se hiszékeny.

Pesti Enikő, 8. osztály,
 Hunyadi János iskola, Csantavér

Álmomban az éjszaka aranykertben jártam...

Késő este volt. Hosszú nap állt mögöttem. Aznap sok minden történt velem, és nagyon el-
 fáradtam. Egy pillanatban pedig, mint utólag kiderült, el is bóbiskoltam. Rövid kis szundításom
 alatt érdekeset álmodtam.

Minden fénylett körülöttem, sőt ragyogott. Egy hatalmas kert közepén álltam én és az édes-
 anyám. Fogtuk egymás kezét, és csodálkozva néztünk körül. Mindenfelé színes virágokat, rügye-
 ző fákat, selymes pázsitot láttunk, és kellemes madárcsicsergést hallottunk. Igaz, nem tudtuk,
 hol vagyunk, és miért kerültünk pont oda, de nem estünk pánikba. Kellemes volt a látvány, ami
 fogadott bennünket, így hát szétnéztünk. Először egy tavat pillantottunk meg, benne úszkáló
 halakkal. A tó mellett egy ház állt, ahova bekopogtunk. Egy kedves anyóka nyitott ajtót, és szál-
 lást kínált éjszakára. Tőle hallottuk, hogy van a kertben valahol egy nem mindennapi unikornis,
 aminek sokszínű a szőre, és aki megérinti, annak teljesül egy kívánsága. Anyukám arra biztatott,
 hogy keressük meg az egyszarvút, hátha teljesítheti egy kívánságom. Másnap elbúcsúztunk ven-
 déglátónktól, és nekivágtunk a nagy felfedezőútnak. Séta közben beszélgettünk a család fon-
 tosságáról, és nagyokat nevtünk. Egy pillanatban elém toppant az egyszarvú, és megszólalt.
 Szinte kérlelt, hogy simogassuk meg. Mindketten természetesen eleget tettünk a kérésének, és
 anyukám titokban kívánt is valamit. Engem úgy elbűvölt a látvány, hogy meg is feledkeztem a
 kívánságról. Egyszer csak felemelkedtem, és már ültem is a lovon. Anyukám elárulta, hogy azt kí-
 vánta, hogy felülhessek egy lóra, a kívánsága pedig abban a pillanatban teljesült. Boldog voltam.
 Lenéztem, és láttam, hogy az alattam ülő mágikus állat szőre lassan beszíneződik. Mintha egy
 szívárvány tetején ültem volna. Akkor ott én voltam a legboldogabb gyerek a világon. Anyukám
 pedig csak gyönyörködött az előtte elterülő látványban.

Rikoltozó hang szakította félbe az álmomat. A vezetékes telefon csörgött, apukámat keresték.
 Észre sem vette senki, hogy az ágyon ülve elaludtam. Abban a pillanatban toppant be a szobám-
 ba anyukám. Én csak néztem rá, és mosolyogtam. Odaszaladtam, és megpuszítottam az arcát. Nem
 értette, hogy ezt mivel érdemelte ki, de viszonzta a pusztit. Én pedig csak annyit mondtam neki:
 köszönöm, hogy vagy nekem!

Bóka Boglárka, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Az én nyulam, Tapsi

Az én nyulamat Tapsinak hívják, a Tapsi nevet az ismert rajzfilmből, a Tapsi Hapsiból kapta.
 A nyuszim nagy és hosszú, néha mérges. A testvéremmel nagyon szeretjük. Különben nem én
 adtam neki a nevet, hanem a testvérem, mert ő nézi a rajzfilmeket. A nyulunk fajtiszta belga
 óriás, illik is ez a név rá, mert nagyon nagy. Minden ismerősünk elcsodálkozik, hogy mekkora.
 Büszkék is vagyunk rá. Szereti a kukoricát, káposztát, sárgarépát és a hereszénát, kap is ezek-
 ből jó nagy adaggal mindennap. Olyan mohón eszi a káposztát, mintha soha sem evett volna.
 Minden nyuszinknak külön jó, meleg alvóhelye van, ami télen igazán kellemes. Ha minden jól
 megy, nemsokára lesznek kisnyulaim. Szeretném, ha sok lenne belőlük, és minden barátomnak
 megmutathatnám. Igaz, néha elfelejtem őket megetetni vagy kipucolni a fészkeket, de ilyenkor a
 papám mindig átveszi tőlem a munkát. Kicsit megdorgál, de nem veszélyes.

Sipos Tamás, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Mit jelent számomra a boldogság?

Néha elgondolkodom azon, hogy má-
 sok is ugyanazt érzik-e, amit én, hogy ők is
 keresik-e a boldogságot. Ilyenkor mindig
 arra jutok, hogy a boldogságot nem keresni
 kell, hanem megtalálni.

Szerintem a boldogság nagyon rit-
 ka dolog. Persze ezalatt nem azt értem,
 hogy az életemben nincs öröm és ne-
 vetés, de mindig van valami, ami miatt
 aggódok, zavar vagy egyszerűen csak
 nem tud kimenni a fejemből. Tehát, ha
 nem aggódnék semmi miatt, nem len-
 ne büntudatom, és nem zavarna semmi
 sem, akkor lennék igazán boldog. Lehet,
 hogy ez naivan hangzik, de ha nincs iga-
 zam, akkor apácának megyek.

A boldogság lehet a szerelem is. Tudjuk,
 hogy mi fiatalok szinte minden második fiú-
 ba beleszeretünk, aztán két nap múlva már
 csodálkozunk azon, hogy hogy bírtuk pont
 őt szeretni. Én most már azért nem minden
 fiúba vagyok szerelmes, akit meglátok. Két
 hónapja nagyon tetszik nekem egy srác, és
 nagyon boldog vagyok, ha meglátom, ha a
 közelemben van, mindig azon kapom ma-
 gam, hogy őt bámulom. Lehet, hogy néha
 észre is veszi.

Van, akit a pénz tesz boldoggá. A mai
 világban ez nem nagy csoda, hiszen szinte
 minden a pénz körül forog. De a pénzéért
 meg kell dolgozni. Én még tanulok, de
 egyszer majd nekem is dolgoznom kell. Azt
 még nem tudom elképzelni, hogy egyszer
 felnövök, és munkám lesz. Kíváncsi vagyok,
 hogy milyen leszek majd 20, 30, 40 évesen,
 és hogy mit fogok akkor kezdeni az életem-
 mel.

De vajon a pénz teszi boldoggá az emb-
 bert?

Vajon minden gazdag ember boldog?
 És akinek kevesebb jutott, az boldogtalan?
 A pénz nem mindig boldogít. Van, aki na-
 gyon gazdag, mégis vagy nem tud mit kez-
 deni a vagyonával, vagy boldogtalan házasa-
 gban él, és egyszerűen nem lehet boldog
 még a sok pénzzel sem. Van, aki meg nem
 azért küzd, hogy sok pénze legyen, hanem
 hogy barátai és szeretet élettársa, akik min-
 dig mellette áll. Én inkább leszek szegény,
 minthogy boldogtalan legyek.

A mai világban sok ember nincs tisz-
 tában azzal, hogy mi a boldogság, éppen
 ezért sokan boldogtalanok. Én a pénz he-
 lyett sokkal fontosabbnak tartom, hogy
 legyen sok barátom és szerető családom.
 Nekem a családom szeretete és a barátok
 jelentik a boldogságot.

Péter Kinga, 8. osztály,
 József Attila iskola, Bácskertes

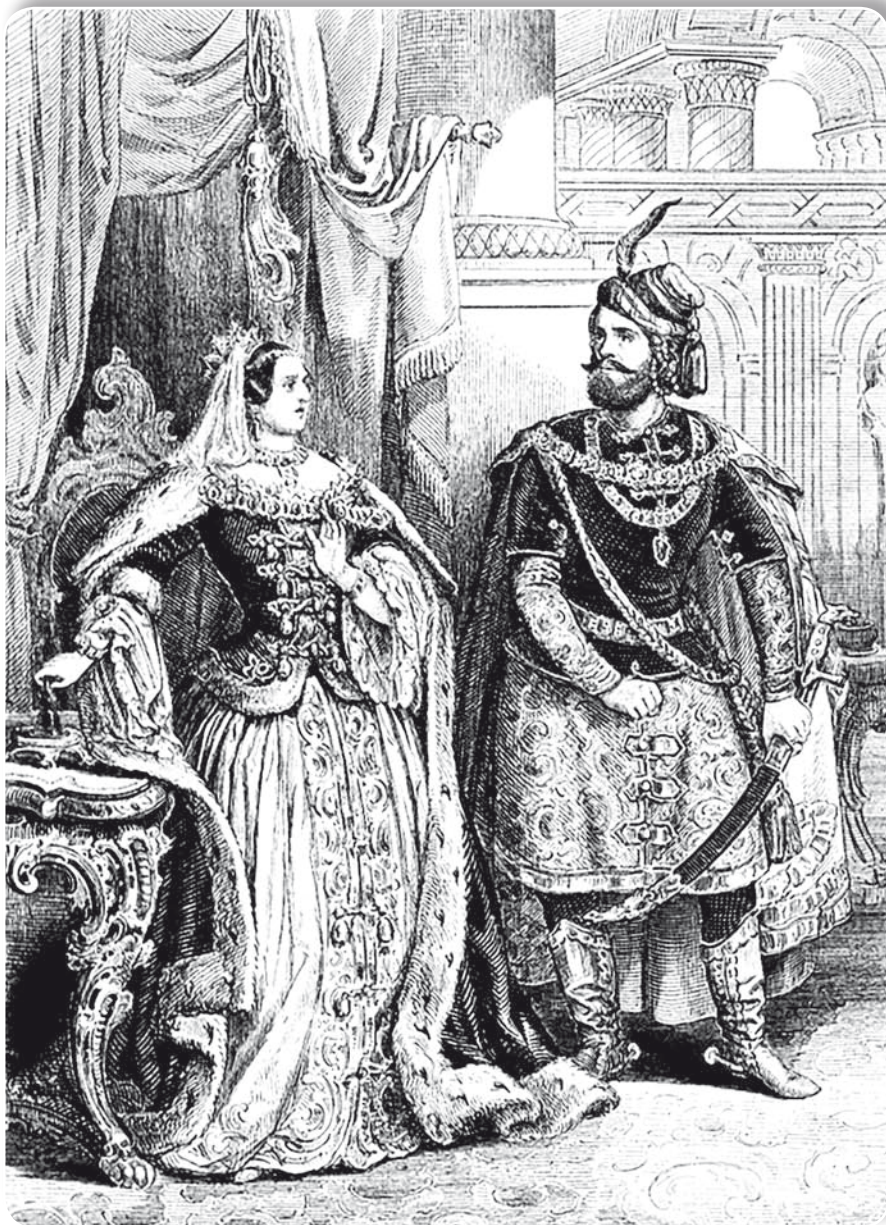
„A királynét megölni nem kell félnetek jó lesz ha mindenki egyetért én nem ellenzem.”

(János esztergomi érsek híres kétértelmű mondata Gertrudis megölése kapcsán)

1213. szeptember 28-án gyilkolták meg a Bánk bán vezette összeesküvés résztvevői Meráni Gertrudis magyar királynét, II. András (ur. 1205–1235) első feleségét. A pilisi erdőben végrehajtott merénylet, melyet később Katona József drámában, Erkel Ferenc pedig operában örökített meg, idővel a magyar történelem egyik leghíresebb bűncselekménye lett, a pontos eseményeket ugyanakkor mára elhomályosították a népszerű alkotások nyomán támadt hiedelmek és legendák.

A magyar történelem egyik legnépszerűtlenebb királynéja egy feltörekvő hercegi família sarja volt, melynek feje, Bertold andechsi gróf még Barbarossa Frigyesztől (ur. 1152–1190) kapta meg az Isztriai-félszigetet és a Kvarner-öböl partvidékét magában foglaló Merániát (ami nem összekeverendő a tiroli Meránóval). Bár a tartomány meglehetősen kicsi volt, az ambiciózus Bertold herceg (ur. 1183–1204) – leányai kiházásításának köszönhetően – rövid időn belül előkelő nevet szerzett a Merániaknak: a legidősebbik leány, Ágnes ugyanis híres szépség volt, aki ennek köszönhetően II. Fülöp Ágost francia király (ur. 1180–1223) felesége lett, a középső gyermek, Hedvig lengyel hercegi férjet kapott – és később szentté is avatták –, Gertrúdot pedig András magyar herceg, Imre király (ur. 1196–1204) öccse jegyezte el. A történelmi hagyomány szerint az esküvőt az 1203-as évben tartották meg, mivel ebben az évben András nagyszabású felkelést indított bátyja ellen, a trónviszályért pedig a közvélemény később Gertrúdot tette felelőssé.

Nem tudni, hogy az asszony valóban részt vett-e a szervezkedésben, mindenesetre az tény, hogy a herceg – sokadik próbálkozása után – az 1203. évi belháborúból is vesztesen került ki. Bár ezúttal erős sereget gyűjtött, Imre király a sorsdöntő csata előtt keresztülhúzta terveit, ugyanis váratlanul megjelent a lázadók táborában, fegyvertelen fellépésével és szónoklatával pedig elbátortalanította ellenségeit. András ekkor börtönbe került, Gertrúdot pedig hazaküldték Bertold herceghez, és csak azután térhetett vissza Magyarországra, hogy Imre és annak fia, László is elhunyt. Az asszony népszerűtlenségét

jól mutatja, hogy – merániai tartózkodása dacára – később a gyermek III. László (ur. 1204–1205) Bécsben, 1205 májusában bekövetkezett halálát is az ő mesterkedésének tulajdonították.

A gyermek trónörökös halálával mindenesetre valóban elhárult az utolsó akadály az elől, hogy András király, illetőleg Gertrudis királyné lehessen, miután pedig az asszony többre vágyott udvara igazgatásánál és öt gyermeke – a későbbi IV. Béla király (ur. 1235–1270), Szent Erzsébet, valamint Kál-

mán, Mária és András – nevelésénél, hamarosan komoly konfliktusba került az ország előkelőségeivel. Gertrúd befolyása nyomán András ugyanis elképesztő pénzszerzésre kezdett, aminek kedvezményezettjei rendre a királyné külföldi kegyencei, illetve a Magyarországra menekülő Meráni hercegi család tagjai voltak. A nova institutiones, vagyis „új berendezkedés” jegyében az uralkodó egész vármegyéket, valamint kulcsfontosságú tisztségeket ajándékozott az „idegeneknek”, így például Gertrudis öccse,

II. András és Gertrudis gyermekei:

- **Mária (1203–1221), II. Iván Aszen bolgár cár felesége lett**
- **IV. Béla, magyar király**
- **Szent Erzsébet (1207–1231), Lajos türingiai örgróf felesége**
- **Kálmán, szlávón herceg (1208–1241)**
- **András, Halics királya.**

Bertold prépostból előbb kalocsai érsek lett, utóbb pedig az erdélyi vajdaságot is megkapta. Nem meglepő tehát, hogy az „új berendezkedés” rövid időn belül kiváltotta az elhanyagolt országnagyok felháborodását, akik, miután panaszuk süket fülekre találtak – abban bízva, hogy így sikerül véget vetni az adományozásoknak –, elhatározták, hogy megölik a királynét.

Az 1213 során szerveződő összeesküvés méretéről és résztvevőiről sajnos nincsenek biztos információink, ugyanígy azt sem tudjuk pontosan, hogy a pilisi erdőben kik

hajtották végre a nevezetes merényletet; a későbbi beszámolók, Katona József drámája és Erkel Ferenc operája nyomán persze óhatatlanul Bánk szlavóniai bán és nádor neve juthat az eszünkbe, mindazonáltal az ő bűnrészességére sincsen konkrét bizonyíték. A gyilkosság megtervezésében egyébként vélhetően Bánk aktívan részt vett, mellette pedig a Kacsics nembeli Simon bán, Péter csanádi ispán, de esetleg még János esztergomi érsek is – emlékszünk, ő írta Katona darabjában azt a kétértelmű mondatot, hogy az összeesküvőknek „a királynőt megölni nem kell félniük” – a fő szervezők között volt. Azt a feltételezést, miszerint a fent nevezett méltóságok mindegyike kapcsolódott a merényletbe, elsősorban az ügy utóélete támasztja alá, vagyis, hogy a kivégzett Péter ispánon kívül a többi vádlottnak nem esett bántódása. Ezt a szokatlan eljárást csakis az indokolhatta, hogy – a főurak egységes fellépése miatt – András felesége halála után úgy érezte, trónja is végveszélyben forog.

A gyilkosság előzményéről tehát nincsenek pontos információink, azt azonban tudjuk, hogy 1213. szeptember 28-án Gertrudis királyné ünnepséget tartott Pilisszentkeresztben a Magyarországra látogató VI. Lipót osztrák herceg (ur. 1198–1230) tiszteletére, melyen Péter ispán, Simon bán és vélhetően Bánk bán is részt vett. Ez a fogadás aztán több szempontból is kiváló alkalmat biztosított a merényletbe: egyfelől azért, mert a gyűlölt királyné várától és testőrségétől egyaránt távol került, másfelől pedig azért, mert a férj, II. András király ebben az időszakban éppen Halicsban háborúzott. A nemes urak a gyilkosságot feltehetően a pilisi hegyekben hajtották végre: először törbe csalták a gyanútlan Gertrudis fogatát, az erdő mélyén pedig végeztek a király-

néval, és lemészárolták a kíséret jelentős részét. Állítólag maga Lipót herceg is csak a szerencsének köszönhetette, hogy túlélte a támadást. Gertrudisra valószínűleg a később kivégzett Péter ispán mérte a halálos csapást, de a gyűlölt asszony testét később a többiek is összevissza vagdoszták.

Mint láttuk, a híres merénylet politikai téren nem hozott nagy változást; az uralkodói hatalom gyengesége folytán András gyakorlatilag büntetlenül hagyta felesége meggyilkolását, és egészen 1228-ig kellett arra várni, hogy Béla herceg, a trónörökös – szimbolikus intézkedésekkel, például birtokelkobzásokkal – megbosszulja édesanyja halálát. A magyar történelem első jól dokumentált merénylete ugyanakkor a későbbiekben nemcsak a hazai, de a szomszédos országokban alkotó krónikások figyelmét is felkeltette, sőt – 1268 körül –, éppen német földön írtak arról először. Ezen mű és a 14. századi bécsi képes krónika nyomán aztán az erdélyi Valkai András is feldolgozta a gyilkosság történetét, azonban a történet ekkor már az összeesküvők állítólagos vezetőjének, Bánk bánnak az alakja – és az ő állítólagos sérelmei – köré épült fel.

A Valkai-féle interpretáció szolgáltattal magyarázatot arra, hogy Katona József, majd az ő drámája nyomán Erkel Ferenc miért Bánkot állította a középpontba a királynő meggyilkolásának történetében, aki ráadásul a merénylet idején már is nem szlávón bán, hanem sokkal előkelőbb úr, az ország nádora volt. A történelmi tévedés dacára „Bánk bán” és vele együtt Gertrudis démonizált alakja a magyar népi emlékezet szerves része lett, kettejük konfliktusa pedig – Katona és Erkel tehetségének köszönhetően – a szenvedő magyarság és az elnyomó idegenek antagónizmusát is tökéletesen kifejezte.

Tarján M. Tamás

Rózsacsoda

Történék egy napon, mikor nagy hideg volna, hogy úgy, mint senki ne látná, vinne apró maradékokat az vár kapuja elében az szegényeknek. És íme elől talál az ő atya csodálkozván rajta ennen maga, mit járna és hova sietne. Meg szólójtá őtet: „Fiam, Erzsébet, hova mégy, mit vissz?” Az nemes királ leánya, miért felette szemérmes vala, nagyon meg szégyenlé magát és meg ijede és nem tudá félelmében egyebet mit felelni: „Ím, rózsát viszök.” Az ő atya kedég, mint eszös embör meg gondolá, hogy nem volna rózsza virágnak ideje, hozzá hívá és meg látá kebelét, hát mind szép rózsza virág az asszú apró portéka. Ó, nagy ártatlanság, ő szeplőtelenységnek halhatatlan malaszttya, íme az áldott

mennyei királ nem hagyá az ő szerlmes szolgáló leánya beszédét hamisságban, hogy szemérmöt ne vallana, de inkább szenteséges voltát isteni irgalmasság követné. Azt látván az ő atya, el csodálkozék rajta. Ez leánzó, ha élhetend, valami nagygya leszen!

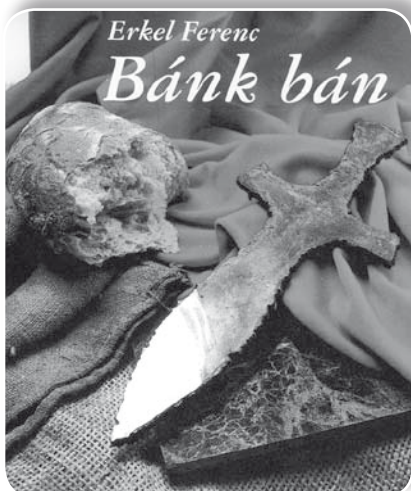
„És aztán?” – kérdezték a gyerekek a pap bácsitól a hittanórán. „Tudom-tudom!” – nyújtogatta kezét egy kis cigánylány. „Erzsike lement a kapuba a koldusokhoz, és rózsák visszaváltoztak kenyérré.” Mert szép a rózsza, de szegényeknek enni kell!

(Karthauzi névtelen. Dicsőséges Szent Erzsébet asszonnak innepéről. Holnap Könyvkiadó, Bp. 2000)

Gertrudis királyné

(Merániai Gertrúd, németül: Gertrud von Andechs-Meran)
(1185. szeptember 24. – 1213. szeptember 28.)

II. András első felesége, IV. Bertold merániai herceg lánya és Rochlitz Ágnes legfiatalabb lánya. Nővére, Merániai Ágnes híres szépség, II. Fülöp Ágost francia királyhoz ment feleségül. Másik nővére Sziléziai Szent Hedvig. Legfiatalabb öccse, Berthold kalocsai érsek lett. Két másik testvére, Eckbert bambergi püspök és Henrik isztriai gróf 1208-ban Magyarországra jöttek, mert meggyanúsították őket, hogy közük volt Fülöp német király meggyilkolásához.

II. András és Gertrudis 1203 előtt házasodtak össze. Az ő gyermekük volt a későbbi IV. Béla és Szent Erzsébet.

A magyar főnemesek egy csoportja (Péter ispán, Kacsics nembeli Simon és Bánk veje, Simon) összeesküvést szőtt ellene, mivel a király előnyben részesítette a királyné rokonságát a magyarokkal szemben. II. András halicsi hadjárata alatt a főurak egy csoportja egy udvari vadászat alkalmával, amelyet a pilisi erdőben tartottak, merényletet követett el Gertrudis ellen. II. András szeretett feleségét halála helyszínének közelében, a pilisi cisztercita kolostorban, díszes szarkofágban temette el. A török háborúk idején elpusztult kolostor romjai a mai Pilisszentkereszt területén vannak, a gótikus síremlék maradványai a Magyar Nemzeti Galériában láthatóak.

A merénylet történetét Katona József Bánk bán című drámája és Erkel Ferenc azonos című operája dolgozta fel. A két művel és a történetekkel ellentétben a merániaiak nem zsarnokoskodtak az ország lakossága felett, a parasztság nem szenvedett el olyan kizsákmányolást, s nélkülözést, mint mondjuk a 16. vagy 19.

században. Azokban az időkben András király egész vármegyéket adományozott el, amik aztán a kiskirályi hatalom alapjait jelentették a század végén. A merániaiaknak is volt részük a tékozlásban, a magyar urak pedig féltékenyen tekintettek rájuk, attól tartván, hogy még jobban meggazdagodnak.

Novalis

Heinrich von Ofterdingen

A Heinrich von Ofterdingen (1802), Novalis [Friedrich Leopold von Hardenberg] (1772–1801) alkotása regénytörredék (a szerző halála után fejezte be hátramaradt jegyzetei alapján barátja, Tieck), melyben egy ifjú költővé válását ábrázolja. Goethe Wilhelm Meisterének ellenregényeként is ismert, mert szembe fordul a német klasszika művészetfelfogásával. E művében szerepel a híressé vált „ék virág”, mely a romantika szimbólumává vált. Mind a Klingsor-, mind a Szent Erzsébet-legenda alkotóeleme a regénynek.

Csak az istenek pihennek,
nékik jut az élvezet,
s tettek adnak életünknek
gyönyörködni lényeket.

(Heinrich von Ofterdingen:
Látok embereket élni, részlet, Márton László ford.)

Klingsor von Ungerlant 13. századi rejtélyes irodalmi alak, csillagjós és költő. A neve előfordul Klingsor von Ungarland, Klinsor, Clinschôr alakban is. A létezése vitatott kérdés az irodalomtörténetben. Egyes szerzőknél (Spangenberg, Wagenseil, Morhof és mások) mint valós személy szerepel.

Klingsor von Ungerlant a Codex Manesse miniatúráján (1300 k.). A hetedik költőt utólag adták hozzá a képhez. A képen felül Herrmann von Thüringen ögróf és felesége, Sophie látható, alul a hét költő: Klingsor von Ungarland, Heinrich von Ofterdingen, „az erényes író” ([Heinrich] der tugendhafte Schreiber, talán a tübingiai ögróf 1208 és 1244 közt szereplő udvari költője), Reinmar der Alte, Wolfram von Eschenbach és Walther von der Vogelweide; a hetedik nincs megnevezve, de a költemény alapján Bite-

A Wartburgkrieg és Klingensor legendája

rof volt. (Azaz a képen nem egykorú költők is szerepelnek.)

A Codex Manesse egy költeményt (Spruchdichtung) közöl „Klingsor von Ungerlant” neve alatt, mely később Wartburgi dalnokversenyként („Wartburgkrieg”) vált ismertté. A középfelnémet költészet hagyománya szerint erdélyi származású költő volt és II. Endre udvarából került Németországba. Más vélemények szerint Klingensor (vagy Clinsor) valószínűleg német származású volt és Gertrúddal, II. Endre feleségével került Magyarországra. Magas jövedelmet húzott és személyét az évszázadok során egyre több legenda vette körül, ezért egyesek a létezését is kétségbe vonták.

A monda szerint megjósolta Árpád-házi Szent Erzsébet születését. Először Wolfram von Eschenbach Parsifal című művében bukkan fel mint varázsló. Eszerint alakját a Virgilius-monda mintájára ő alakította ki. A hat költő részvételével zajló wartburgi dalnokversenyen (1206) Lipót, osztrák herceg magasztalása során, Heirich von Ofterdingen Wolfram ellenében Klingsor von Ungerlantot (Magyarhoni Klingsort) hívja segítségül Erdélyből. A Nasion ördög

segítségével legyőzi az előbb diadalmaszkodó Wolframot, s csak mikor ez Szűz Máriát hívja segítségül, hagyja el mint vesztes a tübingiai udvart.

A Parsifalban mint Capua hercege, Terra di Lavoro-i Klinschor lép fel, akit Ibert szicíliai király megfosztat férfiaságától, mivel elcsábította a nejét. Klingsor bosszút áll: Tersidában bűvészséget tanul, azután csodás várat épített. Varázskastélyában lovagokat és nemesasszonyokat tart fogságban, köztük Artus anyját és nővérét is, mire Gawan, Artus lovagja a várat hatalmába keríti. A bűvész neve (Klingsor von Klingsaere a. m. költő) lehetett az oka, hogy a Wartburgkriegben már mint híres dalnokot látjuk. A wartburgi dalnokverseny mondanokora szerint magyarországi csuhásmagiszter, tudós feketemágus és ördögidéző volt. A Zedler-lexikon (1737. XV. k.) szerint „Klingsöhr, Clinghesöhr vagy Klingsor” a feketeművészet gyanús mestere volt, aki Krakkóban, Párizsban és Rómában tanult, bejárta a keleti országokat, különösen Arábiát és többször megfordult Erdélyben is.

Alakja tovább élt a mesterdalnokoknál és a népköltészetben.

Egy egész „szövegahlót” hozott létre múltkori felvetésem, amikor is Katona József Bánk bán című drámája kapcsán említettem meg a magyar történelem egyik legvitatottabb bűnténye, Gertrudis királyné, II. András király felesége megöletésének történetét. Mai rovatunkban olvashattok egy cikket is erről – mi is történt/történhetett valójában. Nyelvi szempontból is rendkívül érdekes a címként kiemelt, híres mondat, amelyvel annak idején (a 13. században) János esztergomi érsek üzent a királyné ellen szövetkezőknek: **„A királynét megölni nem kell félnetek jó lesz ha mindenki egyetért én nem ellenzem.”** Hiányzik ugyanis a központozás, vagyis a mondat kétféleképp is érthető: **„A királynét megölni nem kell, félnetek jó lesz, ha mindenki egyetért, én nem, ellenzem!”** Vagy: **„A királynét megölni nem kell félnetek, jó lesz, ha mindenki egyetért, én nem ellenzem!”**

Kedves Olvasó Tanulók!

A királynét, a gyűlölt merániai hercegnőt 1213. szeptember 28-án megölték. A mai napig vitatott, hogy kik vettek részt az összeesküvésben és a gyilkosságban. Akkor egyedül Petur bán, Pétervárad egykori urát, Törefi Pétert végezték ki. Más állítások szerint (és ez szerepel Katona drámájában is) Bánk bán nádor ölte meg Gertrudist. Aki – más vélekedések szerint – egyáltalán nem volt olyan rossz asszony miként az az emlékezetben fennmaradt. Életrajzát is elolvashatjátok a mai Gyöngyhalászban. Ő volt példának okáért a magyar történelem egyik legcsodálatosabb személyiségének, Szent Erzsébetnek az édesanyja; illetve az ő gyermeke volt IV. Béla is, egyik legjelentősebb királyunk.

Szent Erzsébetről számos legenda maradt fent. Rovatunkban az egyik leghíresebb, a **Rózsacsoda** szerepel. Szent Erzsébet viszont La-

jos tübingiai ögróf felesége volt, Wartburg várában élt, ami a legendás, de a hitelességében (megtörténeése valóságosságában) soha nem bizonyított wartburgi dalnokverseny helyszínévé maradt fent a történelmi emlékezetben. Erről is szól Novalis (akit Friedrich Leopold Hardenbergnek hívtak) híres regénye, a Heinrich von Ofterdingen, amely a német korai romantika egyik legjelentősebb (töredék) regénye. Erről is tájékozódhattok lapjainkról. Mondanom sem kell, hogy **Heinrich von Ofterdingen** és tanítója, Klingsor alakját is mitikus köd burkolja. Nem léteztek, de létezhetek. A magyar irodalomban is megjelenik alakváltozatuk: Vajda Péter Tárcai Bende (1837) című regényében.

Nézzetek utána ezeknek a történeteknek. Érdekesek, izgalmasak. Egy egész nyaratok van rá.

Bence Erika

Finom fagyik házilag

A fagyit legegyszerűbb a fagyisnál vagy cukrászdában készen megvenni, de házilag is könnyen elkészíthető, így kontrollálni tudjuk a minőségét és cukortartalmát. Hátha újabb ötletet adnak a következő fagyireceptek.

Málnás-kókuszos

Hozzávalók 4 főre: 2 csomag tejszínhabpor, 4 ek kókuszreszelék, édesítőszer ízlés szerint, 300 ml tej, 200 g fagyasztott málna.

Elkészítés: A hideg tejben keményre felverjük a tejszínhabport, édesítőt és a kókuszreszeléket. Egy szilikonformát kibélelünk folpackkal. A tejszínhabot felváltva rétegezzük a málnával, a fagyit tejszínhabbal zárjuk le. Legalább 6 óra tegyük fagyasztóba, de legjobb egy egész éjszakára. Tálalás előtt kifordítjuk a formából, és tetszés szerint még díszíthetjük, majd szeletelve kínáljuk.

Ananászfagy

Hozzávalók: 1 doboz ananászkonzerv, 3 dl tejszín.

Elkészítés: Az ananászkonzervet a levéllel együtt leturmixoljuk, majd hozzákeverjük a tejszínhez. Mixerrel keményre verjük, majd betesszük a hűtőbe. Félóránként mixerrel átkeverjük, és így hagyjuk megdermedni.

Csokifagy

Hozzávalók: 10 dkg étcsokoládé (70%-os kakaótartalmú), ½ l tejszínhab, 4 nagy tojás sárgája, 10 dkg cukor, 5 dkg kakaópor.

Elkészítés: A csokoládét darabokra törjük, vízfürdő felett egy hóálló tálban megolvastjuk. Félretesszük. A tojássárgáját és a cukrot elektromos habverővel világos krémmé verjük. A tejszínhabot felmelegítjük, de mielőtt forna, lehúzzuk a tűzhelyről, és lassan a tojáskrémhez öntjük, miközben folyamatosan keverjük. Visszaöntjük a lábasba, belekeverjük a csokit és a kakaót, és folyamatos kevergetés közben, alacsony hőmérsékleten sűrű krémmé főzzük. Fontos, hogy ne forrjon fel, mert akkor összefut. Amikor a krém elég sűrű, lehúzzuk a tűzhelyről. A krémet átöntjük egy kancsóba, amit hideg vízbe teszünk. Amikor teljesen kihűlt, átöntjük egy fagyálló tálba és a mélyhűtőbe helyezzük (lefedve). Óránként mixerrel felverjük (legalább 3-4-szer).

Ha nyár, akkor jöhetnek a hűsítő finomságok, fagyaltok, jégkrémek minden mennyiségben. Most arra adunk ötletet, hogy mire lehet jó a feleslegessé váló jégkrémpálcika. Ha valamilyen oknál fogva nem veszel jégkrémet, akkor bármilyen spatula is jól használható. Egyetlen dolog, amire talán érdemes ügyelned, hogy a felhasznált pálcák egyforma méretűek legyenek.

Kirakójáték

A kirakó elkészítéséhez használhatsz színes magazinokból kivágott képeket, megunt mesekártyák képeit, a családi fényképalbumból is választhatsz néhány fotót (ha van olyan, amit szabad szétvagdosni), de rajzolhatsz te magad is néhány kedves rajzot. Az elkészítése nagyon egyszerű. A képeket olyan széles csíkokra vágd, mint a pálcikák, és ragaszd fel őket. Közben gondosan ügyelj arra, hogy az egyes csíkok egymáshoz kép-

Ne dobd ki a pálcikát!

est ne csúszsanak el, hogy a kirakód jól összeilleszthető legyen.

Az elkészült kirakókkal többféleképpen játszhattok.

A legegyszerűbb játék, ha egy kép összekevert darabjait rakjátok ki. Ennek a játéknak a nehezebb formája, ha több kép összekevert darabjaiból kell kirakni a képeket. Ebben az esetben nemcsak a képösszerakás a feladat, hanem az egy képhez tartozó darabok kiválogatása is.

Pálcikából társasjáték

Ha sikerül egyforma méretű képeket felragasztani a pálcikára, tehát egy kép ugyanannyi pálcikából rakható ki, akkor társasjátékot is játszhattok. A játék lényege, hogy a pálcikákat összekeverjük, képes felülkel lefelé elhelyezzük őket az asztalon. Minden kép legelső pálcikáját/képrészletét felfordítjuk. Ebben a játékban közösen rakjuk ki a képeket, nincs saját képe senkinek. Mindenkinek osztunk két pálcát. Ha valamelyik képhez pontosan hozzáilleszhető, tehát a soron következő a képrészlet, akkor leteheti, és húz még egyet. Ha nem, akkor mind kézzel marad, és húz még egyet. Minden körben kell pálcát húzni, és le lehet rakni minden lerakható pálcát bármelyik képhez. Csak akkor érvényes a lerakás, ha pontosan

illeszkedik az előzőhöz. Két pálcá között nem lehet lyuk, azaz nem hiányozhat közülük egy másik. Az nyer, akinek hamarabb fogy el a pálcája.

Képkeret

Készíthetsz képkereket is a pálcikából. Ragassz négyet össze, erősítsd meg színes fonállal, és köss rá gyönggyel díszített akasztót. A barna kis fapálcákat akár még be is boríthatod dekortapasszal, ez csak tovább erősíti a látványt.

Ceruzatartó

A konzervdobozok vázaként, ceruzatartóként való felhasználása már nem új keletű ötlet. De láttad már milyen jópofa, ha körberagasztod jégkrémpálcikákkal? Ha nem fog jól a ragasztó, gumizd erősen rá a pálcikákat, és csinos madzagokkal rejsd el a gumikat. Natúr színben, rusztikusan vagy festve is szuper!

Sportolj nyáron is!

– Olyan sportot válassz, amelyet szívesen űzöl, mert sikeres vagy benne. Ez lehet valamely labdajáték, ám ehhez társ vagy csapat szükséges. Lehet bármelyik vizes sport. Lehet állóképességi, ciklikus sport, mint például a gyaloglás, futás, kerékpározás, kirándulás, az úszás, az evezés, ahol egyéni felkészültségünknek megfelelő tempóban sportolhatunk.

– A legfontosabb a folyadékpótlás, legalább napi 1,5–2 liter folyadékot fogyassz. Ha sportolunk, még 3 liternél több is elfogyhat a kánikulában! A legjobb, ha a napi több liter ital változatos összetételű: jó minőségű ivóvíz, ásványvíz, gyümölcs- tea, frissen préselt gyümölcslé. A sportolás után közvetlenül fogyasztott frissítő legyen langyos.

– A sportöltözet legyen szellős, kényelmes. Ne legyen szűk, sehol ne szorítson.

– Nyáron – az izzadás miatt – minden sportolás után legalább öblítsd ki a sportruhát.

– Meztláb csak ott sportolj, ahol biztosan nem lépsz üvegszilánkra vagy valami más vágó- és szűrőeszközbe. A gondozott labdarúgó-pálya füves területe megfelelő lehet. Arra ügyelj, hogy ne legyen a fűben darázs vagy méhecske. Ha meztláb sportolsz, több kis segédizom is dolgozik, mint a jó sportcipőben.

– Kánikulai, fülledt hőségben kis segítség a csuklóra kötött vizes kendő, a bevezetett vászonsapka a fejen, a tarkó folyamatos nedvesítése, a folyadékpótlás negyedóránként.

– Próbáld meg heti 3x1 órát sportosan mozogni, játékosan szórakozni, s őszre már fizikailag és szellemileg is jobb lesz a teljesítményed, nagyobb az önbizalmad.

Általános tanácsok sportolni kezdőknek nyáron

- Sosem késő elkezdni!
- Minden kezdet nehéz, ez sem lesz könnyű!
- Az egyéni célkitűzés hasznos, könnyíti a teljesítést.
- Társaságban kellemesebb sportolni és iz-zadni is!
- Sportolás után a folyadék pótlása elhagyhatatlan, mint a zuhanyozás.
- A legtöbb sportág legfontosabb kelléke a jó sportcipő.
- Minden sportedzés bemelegítéssel kezdődik és levezetéssel ér véget.
- A fokozatos kezdésnél a kis izomláz jó jel, a kimerültség nem!
- Az edzést főtékezés után minimum két órával szabad elkezdni. Nyáron ezt ne tedd 11.00–15.00 óra között, a tűző napon!
- Kánikulában öltözködj szellősen és lazán.
- Lázasan, betegen tilos a sportolás!
- Nem szenvedni, hanem sportolni érdemes!

A nyári hónapokban is sportolj, élvezd a testedzéses szórakozást, akár az úszást kint a természetben vagy a strandon, akár a kirándulást a hegyekben, vagy esténként a táncolást.

Lehet az egész évben már megszokott sportolást – futás, aerobik, kerékpározás, valamelyik labdajáték stb. – is folytatni a kánikulai hőségben kora reggel, esetleg késő este. Kezdd el a nyaralás helyszínén gyaloglással reggeli előtt, a legjobb városnéző körutak lesznek a gyalogos félórakból!

Kánikula és sport – pár jó tanács

– A legjobb kora reggel, reggeli előtt sportolni. Esetleg késő este, bár ekkor érdekesebb a kiegészítő szabadidős sportokat – tánc, séta stb. – választani.

Ime egy csomó igazán klassz teendő és elfoglaltság, ami nem maradhat ki a nyárból.

1. Jó időben irány a strand a haverokkal!
2. Egyél valamilyen egzotikus gyümölcsöt!
3. Tarts kerti partit!
4. Időben vásárolj meg a füzeteidet, és dekoráld ki őket különböző technikákkal!
5. Vidd el játszani valamelyik csöppnyi rokonodat a játszótérre!
6. Böngéssz és derítsd ki, hogy mely szakmák illenek a leginkább hozzád!
7. Készíts magadnak saját ékszer!
8. Próbáld ki egy új sütis receptet!
9. Ül össze a barátnőiddel, és segítsetek egymásnak szuper frizurákat készíteni!
10. Szelektáld a ruhatáradban!

Ami nem maradhat ki a nyárból

Amit már egy éve nem hordasz, azt add oda valakinek, vagy cseréld el!

11. Határozd el magad, és vedd be a sportot a heti rendedbe!
12. Tervezd meg a következő évedet! Milyen célokat tűzöl ki?
13. Szánj egy napot a szépségedre, és kényeztesd magad finomabbnál finomabb pakolásokkal, krémekkel!
14. Szervezd be a baráti körödet, és tartsatok egész napos filmnézést sok-sok pattogatott kukorica társaságában!
15. Olvasd el azokat a könyveket, amelyeket a barátaid és a családtagjaid ajánlanak neked!
16. Kelj fel hajnalban, és nézd meg, hogyan ébred a környék!
17. Ül le egyedül egy padra a városban, és figyeld az embereket!

18. Csónakázz és vízbiciklizz a nyaraláson!
 19. Aludj legalább egy éjszakát sátorban!
 20. Tábortűz mellett a barátaidal elevenítsetek fel néhány szép emléket!
 21. Tarts totális rendrakást a szobádban!
 22. Kérd meg apukádat, hogy tanítson meg pecázni!
 23. Iratkozz be egy tanfolyamra vagy szakkörre, hogy megtanulj valami újat és még több ismerőse tehesz szert!
 24. Csináld fagyit otthon!
 25. Kezdj el naplót vagy blogot írni!
- +1 tipp: Ötleiteink alapján készítsd el a saját, személyre szabott listádat!

Kérdés-felelet

- Hogy hívják a balszerencsét okozó rászidit?
- ???
- Katasztróka.
- Hogy hívják a bátor, mindenre képes kánalat?
- ???
- Merőkanál.
- Hogy hívják azt a ragadozót, amelyik bűnözőket eszik?
- ???
- Gonosztevő.
- Milyen egy átlagember alvásigénye?
- ???
- Csak még egy öt percet!

Méreg

- Szőke nő az orvosnál:
- Doktor úr, ettem egy dobozból, amire rá volt írva, hogy: MÉRGEZŐ. Most meg fogok halni?
 - Persze, hiszen attól mindenki meghal!
 - Mindenki?! Úristen, mit tettem...?

Papagájok

- Az öreg papagáj mellé fiatal madár került, aki hamarosan észrevette, hogy a kalitka egyik rácsa ki van törve. Egy alkalmas pillanatban aztán ki is használta felfedezését, és átpréselte magát a rácson. Már éppen boldogan röppent volna a nyitott ablak felé, amikor az öreg madár szomorúan utána szólt:
- Fiam, nem tudod, mit csinálsz!
- A fiatal madár csodálkozva nézett vissza, mire az öreg folytatta:
- Nagyon sokan próbálkoztak már előttem is, de még egyikük sem tért vissza.

Uborka

- A szőke nő áll a boltban, a kosarat telepakolja uborkával, utána visszapakolja őket. Ezt háromszor is megcsinálja, mire odamegy hozzá az ór, és ezt mondja:
- Mondja, mit csinál maga itt?
 - Tudja, voltam ma a kozmetikusnál, és azt mondta, hogy jót tesz az arcomnak az uborkapakolás.

Foglalt

- Leül a vendég az asztalhoz. Odamegy a pincér és azt mondja:
- Elnézést uram, de ez az asztal foglalt!
 - Akkor vigye el, és hozzon egy másikat!
- válaszol nyugodtan a vendég.

Ízletes ebéd

- A vendég evés közben kéri a számlát a pincértől. A főúr készséges:
- Ízlett az ebéd, uram?
 - Hát, ami azt illeti, ettem már jobbat is.
 - Lehet, de nem nálunk!

Golf

- Egy golfozót kórházba visz a mentő, mert a torkán akadt egy golflabda. A férfi élet-halál között van, próbálják a torkából kivenni a labdát. A kórház folyosóján egy ideges férfi várakozik, szintén golfozó. A nővér megszólítja:
- Önnek rokona a beteg?
 - Nem, az enyém a labda.

Szörnyű játszma

- A golfpályán a játék végén kifakad egy játékos:
- Úristen, ez volt életem legszörnyűbb játszmaja!
- A partnere felvonja a szemöldökét:
- Ezek szerint már játszott korábban is?

Magyarázat

Egy katona késve ér vissza az eltávozásról. Mikor az őrmester kérdőre vonja, a katona magyarázkodni próbál.

- Sajnálom, uram, de lekéstem a buszt, béreltem egy kocsit, és azzal indultam el, de lerobbant, akkor láttam egy tanyát, vettem egy lovat, és azzal jöttem tovább, de a ló megdögölt, és az utolsó tíz kilométert gyalog kellett megtennem.

Az őrmester szkeptikus, de elfogadja a magyarázatot. A következő héten egy másik katona késik el.

- Sajnálom, uram, de lekéstem a buszt, béreltem egy kocsit, és azzal indultam el, de lerobbant, akkor láttam egy tanyát, vettem egy lovat, és azzal jöttem tovább, de a ló megdögölt, és az utolsó tíz kilométert gyalog kellett megtennem.

Az őrmester ennek is elnézi. A következő alkalommal tíz másik katona jön ugyanezzel a magyarázattal. Az őrmesternek nem tetszik a dolog, de az első katona magyarázatát elfogadta, ezért ezeket is el kellett.

Egy hét múlva ismét elkésik egy katona, és ő is magyarázkodni kezd.

- Sajnálom, uram, de lekéstem a buszt, akkor béreltem egy kocsit...

- Tudom, ne is folytassa - legyint az őrmester -, lerobbant a kocsi.

- Nem robbant le, uram, csak kerülgetnem kellett a sok döglött lovat az úton...

Éhség

- Egyszer olyan éhes voltam - meséli egy felfedező a barátjának -, hogy megettem a papagájomat.

- Milyen íze volt?

- Mint a pulykáé, a vadlibáé vagy a bibicé.

Az a papagáj bármit tudott utánozni.

- Ha nem létezne a pletyka, némák lennétek.

- Fizetésemelés? Hiszen csak tegnap kezdett el dolgozni!

Jó hallás

– Melyik állatnak van a legjobb hallása?
 – Nem tudom.
 – A kutyának.
 – Hát ezt meg honnan veszed?
 – Onnan, hogy a kutyám azonnal elkezd szűkölni, mielőtt a feleségem a zongorához közeledik.

Tüske

A süni elmegy az erdei orvosi rendelőbe.
 – Segítsen rajtam, drága doki, baleset ért – zokogja. – Egy ronda tüske befűródött a lábamba. Húzza ki, legyen olyan jó!
 – Ugyan, sünike! Úgyis annyi tuskéd van, hát most eggyel több lesz, és kész!
 – Nem úgy van az, doktor úr, mert az én tuskéim másokat szurkálnak, de az az egy engem!

Beszélő papagáj

A kisállatok árverésén a legtöbbet kínáló hölgy azt mondja a kikiáltónak:
 – Óriási összeget adtam ezért a papagájért. De remélem, tényleg olyan jól tud beszélni, ahogy maga állítja!
 – Garantálom, asszonyom – feleli az árve-rező. – Mit gondol, ki licitált mindvégig maga ellen?

Horgász

A férj későn ér haza. Az asszony egyből ne-kiugrik:
 – Hol tekeregtél mostanáig?
 – Drágám, azért késtem, mert horgászni voltam. Kifogtam egy keszeget, kifogtam öt pontyot, kifogtam...
 – Nem érdekelnek a kifogások!

Nincs banán

A nyuszika bemegy a patikába.
 – Csókolom, banánt szeretnék.
 – Sajnálom, de nincs.
 A nyuszika szomorúan hazamegy, de más-
 nap megint ott van.
 – Csókolom, banánt szeretnék.
 – Sajnálom, de nincs.
 Ismét szomorúan megy haza, de a követke-ző nap már megint ott van.
 – Csókolom, banánt szeretnék.
 – Sajnálom nyuszika, de nincs, és nem is lesz! – mondja mérgesen a patikus.
 Másnap kitesz a patikus egy táblát: **NINCS BANÁN!**
 Mire a nyuszika beront:
 – Volt banán?!

Meglepetés

– Te mit veszel a feleségednek karácsonyra?
 – Nagy meglepetés lesz, képzeld egy vázát vettem!
 – Egy vázát? Hát az nem egy nagy megle-
 petés...
 – Dehogynem, a feleségem bundára szá-
 mít!

Bolondok

Két bolond talál egy autókormányt. Meg-
 fogják, majd elmennek vele egy benzinkút-
 hoz.
 – Benzint kérünk, amennyi belefér – mond-
 ja egyikük.
 – Na maguknak sincs ki a négy kerekük
 – mormolja a benzinkutas.
 – Látod? – mondja az egyik bolond. – Alig
 kapod meg az autót, máris szerelni kell!

Csellós

Első nap a hadseregben, az újoncok sora-
 koznak az altiszt előtt.
 – Mindenki a szakmája szerint kapja a fel-
 adatokat – mondja az őrmester. – Lépjén elő-
 re, mi a foglalkozása?!
 – Csellós vagyok.
 – Akkor maga fát fog fűrészelni!

Pszichiáternél

A pszichiáter várótermében két páciens áll-
 dogál. Kérdezi egyik a másiktól:
 – Ön most érkezett, vagy már távozni ké-
 szül?
 – Kérem, ha én azt tudnám, akkor nem len-
 nék itt.

Túloldal

– Elnézést, megmondaná, melyik a túl-
 oldal?
 – Az ott szemben.
 – Hát most már tényleg meghülyülök! On-
 nan meg ideküdtek!

Hobbit

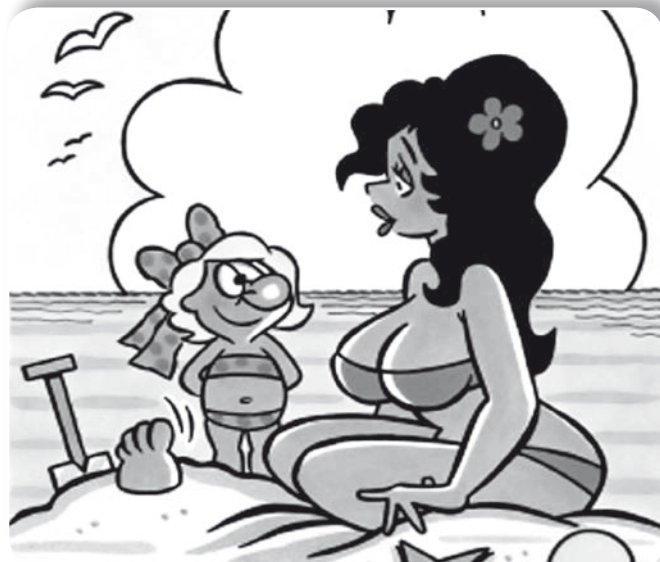
Zsákos Bilbó és Frodó beszélgetnek:
 – Mostanában nagyon unatkozom – mond-
 ja unottan Frodó.
 – Talán keresned kéne egy hobbit...

Kapcsolat

Fiú a lánynak:
 – Mondd, te miért akarsz velem csak napos
 időben találkozni?
 – Mert csak így lehet felhőtlen a kapcsola-
 tunk!

– Amikor azt mondtad, hogy nem szabad furá emberekkel
 beszélnem, akkor a papára meg magadra is gondoltál?

– Inkább ásd ki, Zsófi, nála van a kocsikulcs.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves lány vagyok. A legnagyobb gondom a szüleimmel kapcsolatos. Most már nincs nap, hogy ne veszekednének egymással. Ilyenkor nagyon rosszul érzem magam, legszívesebben csak sírnék. Mit tegyek, hogy kibéküljenek, mert félek, hogy elválnak, és akkor mi lesz velem?! Kérek, adj tanácsot, mit tehetnék!

Cinege”

Válasz:

Kedves Cinege!

Anélkül, hogy közelebbit ne tudnánk a szüleiről, nem sokat mondhatunk válaszként, és még kevésbé van betekintésünk abba, hogy mi okozza napról napra a veszekedéseket közöttük. Sok minden lehet a háttérben, pl. az anyagiak. Manapság nagyon nehéz megteremteni a szükséges pénzmennyiséget, hogy mindenre jusson, amire a családnak szüksége van. Lehet, hogy a munkahelyi problémák, az ottani feszültség átvándorol a családi életbe, hisz nehéz kikapcsolni a gondokat, kifújni a munkahelyen képződött feszültséget, az otthonunk ajtaja előtt. Lehet, hogy az ő párkapcsolatuk, a házastársak közötti viszonyuk került krízisbe, mert az elmúlt években mindkettőjük megváltozott. Megváltoztak az érzéseik egymás iránt, más-más dolog vált az életükben fontossá, ami óhatatlanul is krízist okoz közöttük. A párkapcsolatuk, a család fejlődési stádiuma, amibe belekerültek, veletek együtt, okozza a családi krízist. Sajnos te magad nem sokat tehetsz, de egyet azért igen, hogy egy közös családi kupaktanácsot kezdeményezel, leülteted őket a kerekasztal köré, és megpróbálsz elmondani nekik, hogy hogyan érzed magad, mitől félsz. Persze néhány alapvető kommunikációs szabályt azért felállíthatsz, mint pl. azt, hogy egyszerre csak egy beszél, meghallgatom a másikat, nem sértegetem a másikat stb. Szerintem egy ilyen őszinte beszélgetés segít abban, hogy tisztábban lásd a szüleid gondjait, és ők is, amennyire csak lehet, gondot viselnek majd rólad, az érzéseidről, és reméljük meg is nyugszol utána. Ha rosszabbodik a helyzet, ha van rá módod, beszélj róluk a legjobb barátnőddel vagy egy olyan felnőtellel, akibe bizalmas van. Ha a veszekedések elfajulnak, és nagyon felidegesedsz miattuk, hébe-hóba elmehetsz a nagyihoz vagy a nagynénihöz, ha engedik a szüleid, akkor a barátnődhöz aludni. És soha ne feledd, a szüleid veszekedéseiről, gondjaiért, nem te vagy a felelős.

„Kedves Bizi!

Tizenhárom éves vagyok, és nagyon boldogtalan. Bármelyik trikómat húzom fel, rettenetesen leizzadok, a hónom alatt egész tenger van. Mit tegyek, hogy ne izzadjak ennyit?!

Dove”

Válasz:

Kedves Tini!

Sajnos a serdülőkornak vannak kellemetlen jelenségei is, amelyek a hormonháztartás aktivitásával kapcsolatosak. Megindul a hormonok képződése, és amíg be nem áll az egyensúly, erősebben izzadunk, és erősebb a jellegzetes illatunk, jobban mondva szagunk is. Főleg a hónaljban jelentkező verejtékezésre figyelünk fel, amit az illatmirigyek (apokrin mirigyek) fejlődése, fokozott működése okoz. A jellegzetes szagot pedig a bőrön lévő zsírsavképző baktériumok,

gombák bomlástermékei okozzák, amelyek védőréteget vonnak a bőrre, hogy más káros kórokozók ne kerülhessenek a bőrön át a szervezetbe. Az izzadást nem szabad meggátolni, mert fontos biológiai, fiziológiai feladata van. A szervezetünk „klímaberendezése” segíti az állandó testhőmérséklet fenntartását, megóvja a túlmelegedéstől. Az adatok között találtam, hogy kb. 3 millió verejtékmirigyünk van, az irhában helyezkednek el (a bőr egyik rétege, nézz utána!), és a verejték e mirigyek kivezető csövén, a pórusokon át kerül a bőr felszínére, ahonnan elpárolog, és vele együtt sok más, a szervezetünk által termelt salakanyag. Amit megtehetsz: fokozottan gondot viselsz a tisztaságról, rendszeresen, naponta tusolsz, és enyhe dezodort használsz. Odafigyelsz a ruhád minőségére, nem hordasz műanyagból készült ruhát, nem veszed fel mosatlanul a már használt ruhaneműt. Később, borotválással eltávolíthatod a hónaljszőrzeted, és akkor csökken a kellemetlen hónaljszagképződés is. Azt is tudnod kell, hogy a szervezet fokozza a verejtékezést, nemcsak a meleg, a megerőltető munka esetében, de a félelem, a stressz is verejtékezést okozhat, a pszichés problémák, és a túlzott alkoholfogyasztásnál, erős cigarettázásnál is jelentkezik a fokozott izzadás. Remélem, neked csak a serdülőkori jelenség okoz izzadást.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves vagyok, és hárman vagyunk testvérek. Én a középső vagyok. Ha valamelyikkel összeveszek, anyukám mindig mellém áll. Különösen a nővéremet védi. Lényegtelen, hogy ők voltak a hibásak, mindig engem okol, és büntet meg. Úgy érzem, őket szereti, engem meg egyáltalán nem. Állandóan panaszkodik rám, hogy nem segítek eleget a ház körül, az apu meg mindig az ő oldalára áll, annak ellenére, hogy a testvéreim még kevesebbet segítenek neki, mint én. Igazi mostohának érzem magam, mintha nem is az ő gyerekek lennének. Nem adnak rá alkalmat, hogy megmutassam nekik, hogy szeretem őket, de ők is szeressenek engem, figyeljenek rám is. Mit tegyek? Segíts!

Hamuka”

Válasz:

Kedves Hamuka!

Ha hiszed, ha nem, a többgyermekes családokban, általában a középső érzi magát kevésbé szeretettnek, annak ellenére, hogy a szülők úgy látják és érzik, hogy egyenlő figyelmet és szeretetet adnak mindegyik gyermeküknek. Bizonyára te lázadóbb természetű vagy, kevésbé vagy simulékony, és a szubjektív érzéseid, hogy kevésbé szeretnek, kivetett vagy, többször hoznak konfliktushelyzetbe. De az is lehetséges, hogy születési sorrendjük, az idősebb az „elsősülött”, a fiatalabb pedig „a legkisebb” kiváltságos helyzetet teremt számukra. Az állandó lázadás helyett inkább kezdeményezz egy családi beszélgetést hetente egy alkalommal, amikor mindenki elmondhatja az érzéseit, sérelmeit. Ekkor meghallgatjátok egymást, közös döntéseket hoztok, megbeszélitek a következő heti feladatokat stb. Ha még papírra is vetitek a munkamegosztást és feladatokat, akkor tisztán látszik majd, hogy ki és mennyire van megterhelve a házi munkákkal, napról napra, hétről hétre. Jutalmazási és büntetési rendszert is kidolgozhattok, hogy serkentsétek egymást a feladatok elvégzésére, és megkapja méltó büntetését az, aki nem tartja

be a megbeszélteket. Mindehhez egy kis jóakarát és együttműködési készség szükséges. Nemhiába mondja a szerb közmondás, hogy: „Dogovor kuću gradi!”

Ti is, ha beszélgettek, megbeszéltek valamit, biztos, hogy szilárd, mindenki számára kellemes családi falakat húztok majd fel.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves fiú vagyok, és azt hiszem, segítségre van szükségem, mert nagyon sovány vagyok (és alacsony is!), ami miatt már az osztálytársaim is rám szálltak és piszkálnak. Csontváznak meg Csontinak hívnak, ami nekem nem esik jól. Én is szeretnék olyan izmos, kisportolt testű lenni, mint az iskolában néhány menő fiú, akikre buknek a lányok. Sokat eszek, de nem látszik meg rajtam. Anyukám azt mondja azért, mert egy sajtukukac vagyok, állandóan mozgásban vagyok, futok, szaladok akkor is, amikor sétálni kellene. Mit tegyek, itt a nyár, még jobban fognak piszkálni a többiek, ha fűrödni megyünk. Help!

Billi”

Válasz:

Kedves Billi!

Úgy látszik, te később érő, ún. hiperaktív típus vagy, és minden kalóriát, amit beviszel a szervezetedbe el is használod, és nem marad semmi sem raktározásra. Ne izgulj különösebben, mert nemsokára nálad is beáll a testsúlygyarapodás és a testmagasság növekedése is, amint belépsz a serdülőkora. Amit megtehetsz az az, hogy rendszeresen sportolsz, kosarazol (azt mondják, hogy, aki kosarazik, magasabb is lesz), egészségesen táplálkozol. Sok gyümölcsöt, zöldségfélét, húsokat fogyasztasz, kevesebb kólát és nassolnivalót, és biztos, hogy az izmaid gyarapodnak majd, és nem a zsírszövet a bőröd alatt. Egyszerűleg magaddal türelmes, a piszkálódást pedig szereld le viccekkel. Gyűjts csontváz, soványos vicceket, alkalomadtán mond is el a piszkálódóknak, ne vess velük. Egykettőre leszálnak majd rólad, mert nem érik el a céljukat, nem tudnak kiborítani, fájdalmat, boldogtalanságot okozni neked. Tornacipőt fel, labdát a kézbe, és irány a kosárlabdapályára!

Ui.: Jön a nyár, megnyílnak a medencék, a rendszeres úszótréningek is igen jótékonyan hatnak az izomfejlődésre, a helyes testtartásra, az erőnlétre. Ha módod van rá, te is iratkozz be úszásra.

„Kedves Bizalmas!

Van egy fiú, akivel kiskoromban sokat játszottam, és aki most újra elkezdett az utcán köszönni. Régen keresztülnézett rajtam, az iskolai ünnepség óta, amelyiken énekeltem, újra jelentkezik, mosolyog rám. Küldött SMS-t is. Nemrégiben kaptam tőle egy szál rózsát is. Üzent, hogy találkozunk, de nem tudom, mit válaszoljak neki, mert a szüleim nagyon szigorúak. Nem tudom, mit fognak szólni, ha randizok vele. Ezenkívül kedves, tisztelettudó, de nem tartozik a legszebb fiúk közé. A barátnőim azt mondják, hogy a szépség nem fontos, de nekem igen. Inkább barátnak való, mint fiúnak, ám én örülök, és gyorsabban kezd dobogni a szívem, amikor meglátom. Mit tegyek? Kérlek, adj tanácsot!

Lo&Ve”

Válasz:

Kedves Bizonytalan!

Azt hiszem, hogy a barátnőidnek igaza van, mert ennek a fiúnak sok jó tulajdonsága van, ami mellett a szépség hiánya eltörpül. Ezt bizonyítja a gyorsabban dobogó szíved, meg az öröm, amit érzel, amikor meglátod. Úgy látszik, a szimpátia és a vonzódás átveszi nálad az irányítást. Használd ki az iskolai környezetet, hogy gyakrabban találkozhassa a fiúval. Mond meg neki, hogy te még senkivel sem szeretnél járni, de őt szeretnéd jobban megismerni, mert jól érzed magad a társaságában. Ha elfogadja az ilyen barátságot, akkor elegendő időt adsz magadnak és a szüleidnek is, hogy alkalmazkodjanak az újonnan kialakult helyzethez. Ha nem esel túlzásokba, betartod a megbeszélteket, nem romlik a tanulmányi eredményed, nem változik meg a viselkedésed a családban, és biztos, hogy a szüleid sem fogják ellenezni, hogy barátkozz a fiúval. Különösen, ha már egészen kicsi kora óta ismerik.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves, nyolcadikos, boldogtalan lány vagyok. Az édesapámmal és a húgommal élek együtt. Nagyon magányos vagyok, szinte nincs is barátom. Mit tegyek, hogy kevésbé legyek boldogtalan? Kérlek, segíts!

Magányos fűz”

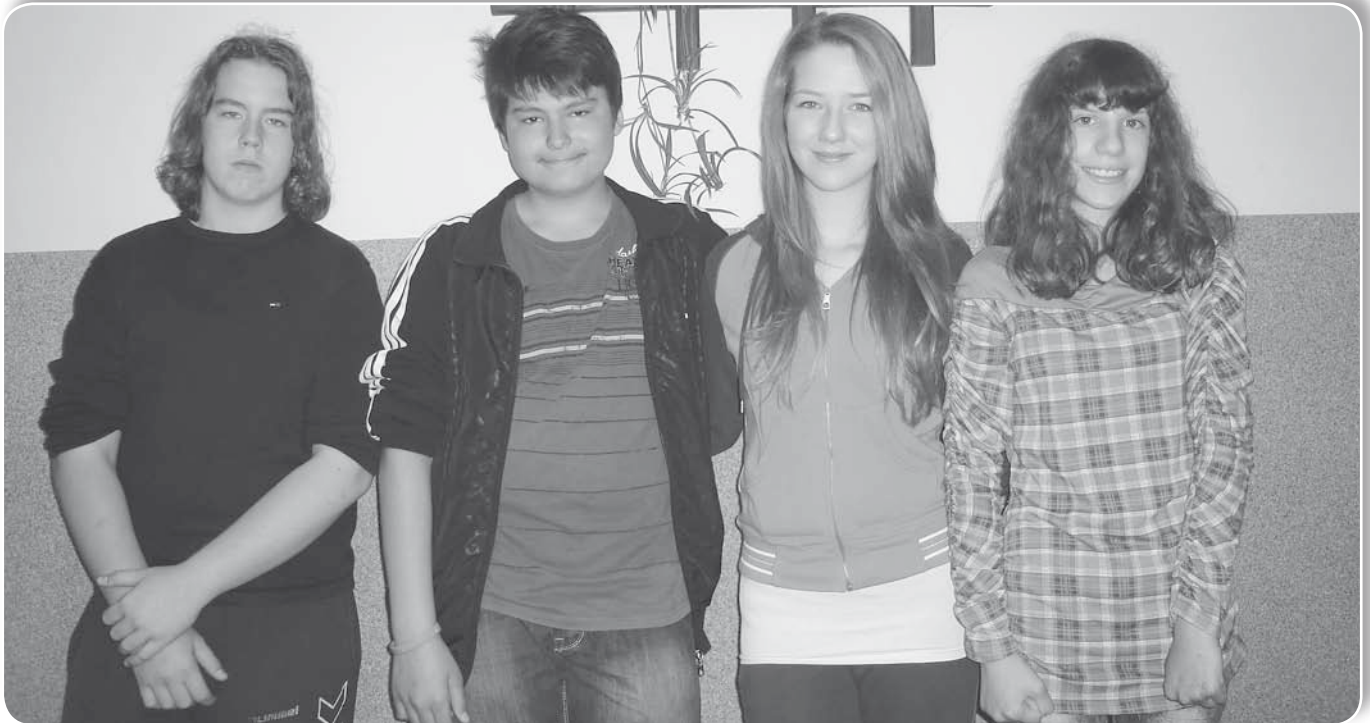
Válasz:

Kedves Magányos!

Feltételezem, hogy nem volt egyszerű a gyermekkorod, ha végül is ti hárman maradtatok egyedül. Édesanyádról nem írsz, gondolom fájdalmas emlékek fűznek hozzá. Biztos, hogy nem vagy kifelé, a környezet felé forduló, nyitott, könnyen barátkozós személyiség, különben nem okozna gondot barátokat szerezni. Úgy látom, hogy te jó úton haladsz, mert megfogalmaztad, mi a gondod, és segítséget kértél, ami azt jelenti, hogy benned van a változási, változtatási igény. Először is gondold át, hogy az osztálytársaid közül ki az, akivel szívesen beszélgetsz, és sokat vagy együtt, mert az biztos, hogy a barátaid közé tartozik. Mivel nagyon kevés idő maradt a volt osztálytársakkal való együttlétre, tevékenyen álljál hozzá a „barátkozáshoz”. Használd ki a vizsga-előkészítőket az iskolában, és az óra után, csatlakozz te is az osztálytársaidhoz egy kis sétára, beszélgetésre, fagyira stb. Ha az édesapád is belegyezik, hívd meg a hozzád közel álló barátnőket, beszélgetésre, dumcsira, barátkozásra. Egy kis kóla vagy tea mellett hallgassatok zenét, beszélgetsetek. Adj alkalmat az osztálytársnőidnek, hogy ha más nem, a legvégén belelássanak az életedbe, megismerjenek. A nyári szünidőben, ha módod van rá, kapcsolódj be valamelyik számodra érdekes nyári tábor munkájába, ahol hasznosan eltölthetsz egy hetet, és új ismeretségeket, barátságokat is köthetsz. Ha van valamilyen nyári tanfolyam, oda is jelentkezhetsz. Őszre pedig vár az új iskola, új ismerkedési lehetőségek, de ott van a helybeli művelődési egyesület, művelődési központ, sportegyesület, táncsoport, tánc-tanfolyam stb. Csak bátrabbnak, nyitottnak, aktívnek kell lenned, kilépned a négy fal közül. Biztos, hogy ha te is akarod, változások állnak be az életedben. Ha még így sem menne a dolg, szakember segítségét is kérhetitek. A középiskolákban is dolgoznak pedagógusok, pszichológusok, akik szívesen támogatnak és nyújtanak segítséget, ha jelentkezel náluk.

Mostantól rangidősek

Május végén hirtelen lecsendesedik az iskola, kisebb a tolongás a folyosókon, több az üres tanterem, az órák közötti szünetekben már nincs akkora zsvaj. Elballagtak a nyolcadikosok, és ezzel egyesek elváltak néhány jó barátjuktól is. Az iskolaév utolsó napjai nemcsak a végzősöknek hoztak változást, hanem azoknak is, akiknek még tart a sulis. Ettől a pillanattól már a hetedikesek lesznek a rangidősek a következő egy évben, s amikor jövő májusban ők is elballagnak, ugyanakkora hiányt hagynak majd maguk után, mint a mostani nyolcadikosok.

Hogy hogyan él meg ezeket a heteket a diákok, és hogyan tekintenek az általános iskola még előtűző álló utolsó évére, arról a szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola hetedikesei, **Cvejity Dianna, Székely Zsófi, Halász Krisztián** és **Csúcs Dávid** mesélnek nektek.

– A nyolcadikosok egy bolond ballagással búcsúztak az iskolától – tudjuk meg Diannától –, az ünnepi ballagásra később kerül sor. Úgy láttam, nagyon jól érezték magukat, hiszen befejezték az általános iskolát, és egy teljesen új élet vár rájuk, új iskola, új ismerősök, minden más lesz. Szerintem jó érzés lehet befejezni az általános iskolát, de mégsem cserélnék velük, mert a nyolcadik osztályban nehéz dolguk van a diákoknak, főleg a végén. Én szívem szerint halasztanám ezt a pillanatot, amíg csak lehet, és inkább maradnék még hetedikese. Nem nagyon barátkoztam meg a nyolcadikosokkal, köszöntünk ugyan egymásnak, de szoros barátságom nem volt senkivel, így nem is veszítettem el senkit azzal, hogy ők

már nincsenek itt, viszont érezhetően csendesebb az iskola és kicsit kevesebben vagyunk. Furcsa, hogy már most mi vagyunk a nagyok, de ugyanakkor jó is, és lehet, hogy ez majd valami előnnyel is jár a következő egy évben. Majd kiderül.

Zsófinak viszont nagyon jó volt a kapcsolata az egy évvel felettük járókkal.

– Nagyon hiányoznak, mert tényleg jóban voltam velük. A szünetekben sokat voltunk együtt, és furcsa, hogy elmentek. Üresebb az udvar, a folyosók, csendesebb az iskola, teljesen más nélkülük itt lenni. Ezek a barátságok inkább csak iskolaik voltak, iskolán kívül nem nagyon találkoztunk, de talán a nyári szünetben majd fogunk meg ott az internet, telefon, így tartani tudjuk a kapcsolatot. Most mi lettünk a nagyok, a helyükre léptünk. A többiek úgy tekintenek ránk, ahogy mi tekintettünk az idősebbekre, az eddigi nyolcadikosokra, akikről segítséget kértünk, ha nem értettünk valamit, elkaptuk tőlük a könyveket, elmondták a tapasztalataikat, vagy mit kell megtanulni, ami a következő évben is fontos lesz, meg ilyenek. Furcsa, hogy most már mi vagyunk a rangidősek, és bár nem félek tőle, úgy érzem, nehéz lesz a nyolcadik, mert sokat kell majd tanulni.

Krisztián is elveszített néhány ismerőst azzal, hogy elballagtak a nyolcadikosok.

– Minden egy kicsit megváltozott az utolsó hetekben. Eddig nagyszünetekben sokszor a nyolcadikosokkal voltam, mert köztük volt az unokatestvérem, és rajta keresztül megismertem másokat is. Persze nem töltöttem velük minden pillanatot, de velük is barátkoztam. Nagyszünetekben

hülyéskedtünk, és most már ilyen nem lesz. Azért megszokom majd ezt is, nem vagyok nagyon szomorú, és a helyzet sem annyira furcsa. Minden évben ez van, jövőre pedig mi megyünk el ugyanígy. Azt se mondanám, hogy mi leszünk az abszolút ászok. Persze jó, hogy mi leszünk most a nyolcadikosok. Egyáltalán nem félek a következő évtől, szerintem nem lesz sem könnyebb, sem nehezebb, végig kell csinálni ezt is, aztán megyek a középiskolába. Láttam, hogy a nyolcadikosok is sokat tanultak, meg tudom, hogy valamilyen szempontból nehéz lesz, de én optimistán állok hozzá.

Dávid is elég jó viszonyban volt a nyolcadikosokkal, főleg a fiúkkal, de néha a lányokkal is szóba elegyedett.

– Ezek a kapcsolatok az évek folyamán alakultak ki, melyeket szerintem a humor, a hülyéskedés tartott össze. Iskolán kívül nem találkoztunk, legfeljebb véletlenül összefutottunk, és szerintem ez a jövőben sem fog változni, esetleg az interneten keresztül tartjuk majd a kapcsolatot. De amíg itt voltak, nagyobb volt a nyüzgés az egész iskolában, mindennap találkoztunk, sokat nevtünk. Most, hogy elmentek, már nem annyira zajlik az élet, nem olyan érdekesek a napok, és ha nem is szomorkás a hangulat, mindenképpen unalmas. A nyolcadikosok ballagására mi hetedikesek készítettünk műsort is, és ez szerintem nagyon jó dolog. Biztosan sok dolog vár ránk a következő évben, főleg sok tanulás, a kisértségi meg a felvételi, és ha lehetne, kitolnám ezt az időszakot minél messzebbre. Egyáltalán nem várom.

Sz. L.

A néptánc ünnepén

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya és az óbcesei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör tizenhetedik alkalommal szervezte meg a Kőketáncot, az általános iskolások énekes népi játék- és néptáncvetélkedőjét. A jelentkezők kortól függően énekes népi gyermekjátékokban, néptáncban, szólótáncban, népszokásokban mérhették össze ügyességüket. Szabó Gabriella, a Kőketánc főszervezője elmondta: az idén 32 településről mintegy 1500 gyermek érkezett Óbecsére, és 62 produkciót mutattak be. A Barbócz Sándor gyulai népzeneész, Majorosi Tímea békéscsabai néptáncpedagógus és Farkas Tamás békéscsabai örökös aranyarkantyús néptáncos alkotta zsűri szerint a résztvevők megszívták a szakemberek tavalyi tanácsait, és az idén minden fellépő autentikus produkciót mutatott be. A nap végén 56 díjat osztottak ki: ebből 14 arany – közülük 7 kiemelt aranyminősítés –, 28 ezüst és 14 bronz oklevéllel jutalmazták a fellépőket és a vezetőket.

Az énekes népi játékok kategóriában a zsűri kiemelt arany oklevélben részesítette az adai Vadvirág HK Füzike gyermekcsoportját. Aranyminősítésben részesült a Kenderkóc gyermekcsoport (Petőfi Sándor MK, Óbecse), míg ezüst oklevelet kapott az Ispiláng gyermekcsoport (Zenta), az Ugri-bugri néptáncsoport (Temerin), a Pitypalatty gyermekcsoport (Tisza mente Közművelődési és Népművészeti Egyesület, Péterréve), a Csintekerintő gyermekcsoport (Szenttamás), a bácskylafalvi Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület néptáncsoportja, a gunarasi Dózsa György iskola és József Attila Művelődési Egyesület táncsoportja és a Pitypang táncsoport (Hajdújárás). Bronzelismerésben részesült az Aprók gyermektáncsoport (Bajmok), a Szeredice népi gyermekjáték csoport (Samu Mihály iskola, Óbecse), a Pöttöm táncsoport (Aranykapu ME, Ada), a Fitrinka csoport (Oromhegyes) és a Pimpalé gyermekcsoport (Zentagunaras).

Szólótánc kategóriában kiemelt aranyminősítésben az óbcesei Petőfi kultúrkör tagja, Károlyi Egon részesült. Ezüstminősítést kapott az újvidéki Tokodi Krisztián, illetve az óbcesei Petőfi kultúrkörből Csernyák Hunor, valamint a Kovács Jónás–Molnár Kinga páros. Bronz oklevelet kapott a Németh Róbert–Németh Andrea páros (Újvidék), valamint az

óbcesei Petőfi kultúrkör két párosa Brasnyó Mihály–Brasnyó Emese és Gortva József–Szerda Eszter.

Az alsós néptánc kategóriában kiemelt aranyminősítésben a szabadkai Ropogós táncgyűttes részesült, míg arany oklevelet kapott a zentai Ispiláng gyermekcsoport, a hajdújárás Kőrös táncsoport és a kishegyesi Vackor gyermektáncsoport. Ezüst oklevelet a temerini Rece-vice néptáncsoport, a Csiperke táncgyűttes (PSMK, Óbecse) és a horgosi Cibere táncsoport kapott. Bronzelismerést a Bajsai néptáncsoport érdemelt ki.

A felsős néptánc csoportok közül kiemelkedően legjobb volt a moravicai Cimborák, míg aranyminősítést az óbcesei Petőfi kultúrkör Kiscimbora táncgyűttese kapott. Ezüstelismerésben részesült a kishegyesi Szalakóta táncgyűttes, a kúlai Ibolya gyermek néptáncsoport, a pacséri Pacsirta néptáncsoport, míg a képzeletbeli dobogó harmadik fokára a Derenduca gyermektáncgyűttes (Budiszava) és a Topogós táncgyűttes (Szabadka) állhatott.

A legtömegesebb a vegyes néptánc kategória volt. Kiemelt aranyminősítést a szenttamási Pitypang táncgyűttes, a topolyai Szélszirom táncgyűttes és a mgyarkanizsai Fürtöcske csoport kapott. Arany oklevélben részesült a Puja táncgyűttes (Szabadka) és a Csillagvirág táncsoport (Ada), míg ezüst oklevelet kapott: a Mitugrász gyermektáncgyűttes (Újvidék), a Bogárkák és Gyöngyszem néptáncsoport (Tisza mente Közművelődési és Népművészeti Egyesület, Péterréve), a törökbecsei táncsoport, a Bóbíta néptáncsoport (Dr. Kiss Imre Művelődési Kör, Péterréve), a Kopogtató táncsoport (Ada), a Bokréta táncsoport (Bácskossuthfalva), a Vackor táncsoport (Szabadka), a Venyige táncsoport (Királyhalom–Hajdújárás), a Koppantó táncsoport (Ludas), a Bekecs táncgyűttes (PSMK, Óbecse), a szabadkai Talentum Tehetség-gondozó Művészeti Egyesület gyermektáncgyűttese és a magyaritabéi Búzavirág Népi Szokásokat és Hagyományokat Ápoló Egyesület gyermek néptáncsoportja. Bronzminősítést a Cifra néptáncsoport (Temerin), a Gézengúz gyermekcsoport (Zentagunaras) és a Göncöl gyermektáncsoport (Kispiac) kapott.

K. E.
Fotó: Ricz Róbert

Válogatásunkban két kontinens négy országának négy előadóját mutatjuk be, akik rendszeresen uralják a toplistákat.

Háborúskodás és luifbuli

A Paramore amerikai rockegyüttes 2004-ben Franklinben (Tennessee) alakult meg. Jelenleg Hayley Williams, Jeremy Davis és Taylor York alkotják. Bemutatóalbumuk az *All We Know Is Falling* 2005-ben jelent meg. Hayley szerint nevük egy szójáték a paramourral, ami titkos szeretőt jelent. Az együttes első száma, amit együtt írtak a *Conspiracy* volt, ezt később a bemutatkozó albumukon adták ki. Mielőtt az album megjelent volna, személyes okokra hivatkozva Jeremy Davis kilépett. A Paramore megmaradt négy tagja (akkor Zac Farro dobolt) az albumot Davis kilépésének ajánlotta. Az album borítója is a Paramore bánatát szimbolizálja. Hayley Williams szerint a kanapé és a távozó árnyék, a Jeremy után hagyott úrról szól. Jeremy viszont csak öt hónapig bírta az együttes nélkül, és visszatért. Első lemezükről a *Pressure*, az *Emergency* és az *All We Know* kapott mérsékelt ismertséget. A Paramore viszont nagyon sokat koncertezett, jó bulikat csináltak, és ennek köszönhetően egyre népszerűbbé és keresetebbé váltak.

Második stúdióalbumuk a *Riot!* 2007-ben jelent meg. Az album címével egy hirtelen érzelmi kitörést akartak megfogalmazni. Erről az első kislemezük a *Misery Business* volt, amelyet Hayley a legőszintébb számának titulált. A második kislemez a *Hallelujah* lett, de csak interneten és a brit tévében lehetett elérni. Harmadik kislemezük a *Crushcrushcrush* viszont már széles népszerűsége tett szert, akárcsak a negyedik, a *That's What's You Get*.

A Paramore *Decode* című száma 2008-ban jelent meg, ez lett az Alkonyat főcímenéje, de az *I Caught Myself* című számuk is szerepelt a filmben. Harmadik stúdióalbumuk, a *Brand New Eyes* 2009-ben jelent meg, amelyről az első kislemez, az *Ignorance* nagy sikerre tett szert.

Negyedik albumuk nemes egyszerűséggel a Paramore nevet viseli, és nemrég látott napvilágot. Erről elsőként a *Now* ostromolta a toplistákat – klipje a háborúskodásra hívja fel a figyelmet –, majd jött a *Still Into You*, ennek videójában pedig lufitengerben úsznak az együtttestagok.

A Paramore többek között a Blink 182-t, a Death Cab for Cutie-t, és a Jimmy Eat Worldöt említi, amikor a zenei hatásokról van szó. Hayley azt is mondta, hogy nagy hatással volt rá Robert Smith a The Cure-ból. A Paramore zenéjét sokan Avril Lavignével hasonlítják össze, mások szerint épp az ellenkezője, olykor inkább emós, de nem nyavalygós. Nos, döntse el ki-ki magának.

A felnövés ellen lázad

Avril Lavigne kanadai énekesnő ötödik albumát készíti, de már az elsőtől kezdve rendszeresen szerepel a toplistákon. Avriilt poppunkénekesnőnek említik. Valamikor ez a két műfaj összeférhetetlennek számított, de Avril stílusáért és zenéjéért ma mégis milliók rajonganak. Készülő, ötödik albumáról máris ismert lett a *Here's to Never Growing Up*, amelyet egy bulizós klip kísér. A szám társszerzője Chad Kroeger, a Nickelback frontembere, Avril vőlegénye. Ezt a dalt saját duettjüknek tekintik. Avril új lemezén lesz még egy duett, a *Bad Girl*, méghozzá Marilyn Mansonnal. Azután rajta lesz a *Seventeen*, amelyet meglepetésként Los Angelesben mutattak be, és egy szám a *Hello Kitty*ről. Avril következő kiemelt dalként a *Rock and Rollt* tervezi. Avril jelenleg is sok időt tölt a stúdióban, mert mint mondta, egy szám még mindig hiányzik, ezt pedig egyedül szeretné megírni, hiszen fontos számára. Az ötödik albumot szeptemberben tervezi kiadni.

Mint azt már említettük, Avril a megjelenésétől fogva jelen volt a toplistákon, ennek pedig már több mint tíz éve. Első albuma a *Let Go* 2002 júniusában jelent meg, és négy szám emelkedett ki róla, a *Complicated*, a *Sk8er Boi*, az *I'm With You* és a *Losing Grip*.

Avril Lavigne második albuma az *Under My Skin* 2004-ben jelent meg, és habár gyengébben szerepelt, a *Don't Tell Me*, a *My Happy Ending*, a *Nobody's Home*, a *He Wasn't* és a *Fall to Pieces* így is ismertek lettek. Avril harmadik albumát, a 2007-es *The Best Damn Thing*et többek között akkori férjével, a Sum 41 frontemberével, Deryck Whibley-bel készítette. Innen a *Girlfriend*, a *When You're Gone*, a *Hot* és a címadó dal vált ismertté. Utóbbiban Travis Barker, a Blink 182 ütőse dobolt.

Avril negyedik albumát eredetileg 2008 végén akarta kiadni, de ez nem ment könnyen, mert a kiadója úgy vélte, hogy nem eléggé eladható, így az album sokat várattott magára. A *Goodbye Lullaby* végül 2011-ben jelent meg, elsőként pedig a *What The Hell*-t mutatták be róla. Az albumra felkerült a *Darlin'* című szám is, amelyet Avril még 14 éves korában írt.

Minden bizonnyal az új album is tartogat meglepetéseket, a jelek szerint pedig nem okoz csalódást az Avril-rajongóknak.

A szuper masszív Muse

A Muse tagjai, Matthew Bellamy, Christopher Wolstenholme és Dominic Howard egy angliai kisvárosból származnak, ahonnan nem könnyű kitörni. Épp ez az, ami arra inspirálta őket, hogy olyan zenét készítsenek, amit ők is szeretnek. A zenekar tagjai különböző iskolaegyüttesekben kezdtek zenélni, Bellamy és Howard első együttese a Gothic Plague volt. Tizenévesek voltak, amikor kialakult az együttes jelenlegi felállása. A kezdő lökést egy helyi zenekari verseny adta meg nekik, amelyet botrányos viselkedésük és kinézetük ellenére is megnyertek (a legnagyobb meglepetésükre). Ekkor kezdtek el komolyabban gondolni a közös zenélésre, és Rocket Baby Dolls néven léteztek. Miután viszont egy kiadó felfedezte őket, a szerencsésebb Muse-ra változtatták a nevüket.

Debütáló albumuk a 1999-es Showbiz lett, erről az Uno szám vált azonnali sikerrel.

Második albumuk, az Origin of Symmetry 2001-ben jelent meg, de kiadták a Hullabaloo koncertlemezt és DVD-t is. A 2003-as Absolution, a harmadik albumuk nagy sikert hozott az együttesnek, a Time Is Running Out, a Hysteria, a Sing for Absolution és a Butterflies and Hurricanes is közkedvelt lett. Ekkortájt adták ki a Stockholm Syndrome című dalt is, ami szintén telitalálatnak számított.

Negyedik albumuk a Black Holes And Revelations 2006-ban jelent meg, és az albumtoplisták élére ugrott. A lemezt a Supermassive Black Hole számmal mutatták be, amelyet a későbbiekben felajánlottak az Alkonyat című filmnek (a könyv írója Stephanie Meyer köztudottan nagy Muse-rajongó). A későbbiekben pedig ők is írtak filmzenét az Alkonyathoz, ez a Neutron Star Collision (Love is Forever), ami a filmzenei albumon található meg. A Black Holes And Revelationsról kiemelkedett még a Starlight és Knights of Cydonia című szám is.

Ötödik albumuk, a The Resistance 2009-re készült el, és ez lett az első album, amelyben a produceri teendőket egyedül az együttes végezte el. Nagyon jól startolt az első kislemezük, az Uprising, a népszerű „vámpírmackós” klippel.

A hatodik, ez idáig utolsó albumuk a 2ndLaw, amelyről még egy évvel a megjelenése után is kerülnek le toplistás dalok. A Survivor, a Madness és a Follow me után, a Supremacy hódított egy szörfös subkultúrát bemutató klippel, újabban pedig a Panic Station egy futurisztikus, de nagyon humoros tokiói örülettel.

A Muse főleg a rock műfajait vegyíti, az alternatívától, az úri hangzásig, a zúzóstól a sötétten át a klasszikus zenéig minden megtalálható a dalaikban, mindez pedig egyedi hangzást eredményez, amihez Matt Bellamy figyelemre méltó hang adottságai is hozzájárulnak.

Szüleik elvesztéséről énekelnek

Az író The Script rockegyüttes az elmúlt időszakban igen nagy népszerűségegre tett szert. Az együttes Daniel John Mark Luke O'Donoghue – de maradjunk csak a Danny O'Donoghue-nél – nevéhez fűződik. Danny karrierje 1996-ban kezdődött a MyTown nevű író együttes megalakulásával. Az akkor még koreográfusként dolgozó Mark Sheehan és az író tévéshow világából ismert Paul Walker együttest szeretett volna alapítani, de úgy érezték, valami még hiányzik a sikerhez. Ekkor csatlakozott a duóhoz Terry Daly, majd utolsóként Danny. A négy fiú elkezdett dalokat írni, majd 2000-ben megjelentették első nagylemezüket MyTown néven. Az album nem hozta meg a várt sikert a srácoknak, így 2001-ben elváltak útjaik.

A MyTown szétválása után Danny és Mark együtt maradt, és folytatták a zeneszerzést, majd amikor összetalálkoztak Glen Power dobossal, megalapították a The Scriptet. A közös munka nem indult zökkenőmentesen, előbb Mark édesanyja majd Danny édesapja hunyt el. A srácok fájdalmát a zeneszerzés enyhítette, és 2008-ban megjelentették debütáló albumukat, a The Scriptet, amelynek első dala a We Cry lett. Két év múlva jelent meg második albumuk, a Science & Faith, ennek első kislemeze a For the First Time volt. Erről az albumról még három kislemez jelent meg, a Nothing, az If You Ever Come Back és a címadó dal.

Új fejezet kezdődött az együttes életében, amikor 2012-ben Danny a brit The Voice egyik mentora lett, ekkor széles népszerűségegre tettek szert, a műsor fináléjában pedig bejelentették harmadik lemezüket. Az album első kislemeze a will.i.am-mel közösen felvett Hall of Fame lett, majd jött a Six Degrees of Separation, egy fájdalmas szakítás története, és az If You Could See Me Now című zeneszám, amely Mark és Danny elvesztett szüleiknek állít emléket.

Az együttes dalait többek között a Vámpírnaplókban és a Szellemeikkel Suttogó sorozatokban hallhadjuk. Habár író csapatról beszélünk, a tagok jelenleg Londonban élnek.

L. M.

Vakáció? Majd én megszervezem!

**Te meg tudnál szervezni egy komplett nyaralást a családod számára?
Válaszolj a kérdésekre, majd olvasd el, mire vezetne a szervezőmunkád!**

1. Miképp választod ki azt a helyet, ahová készültök?

- a) Minek előre eldönteni? Induljunk el az orrunk után.
- b) Megtudakolom, hogy a többiek mit szeretnének.
- c) Átnézem egy csomó utazási iroda prospektusát.
- d) Divatos luxushelyet választok.

2. Kitől kérsz segítséget?

- a) Nem nagyon tudnék kihez fordulni.
- b) Senkitől sem kérek tanácsot, de azért begyűjtöm pár tapasztalt ember véleményét.
- c) Senkitől. Nincs rá szükségem.
- d) A legjobb utazási irodától.

3. Mit teszel a bőröndödbe?

- a) Bőröndbe? Milyen bőröndbe?
- b) Minden napra elegendő tiszta cuccot, és egy ünneplőruhát.
- c) Mindent, ami csak kell. Előre készítek egy listát.
- d) Semmit. Mindent meg lehet kapni a helyszínen is.

4. Mivel utazol?

- a) Valahogy majdcsak célba érünk. Ez nem gond.
- b) Úgy szerveztem meg, hogy maga az út is kellemes legyen.
- c) Pontosán megtervezem az útvonalat, kiszámítom az időt.
- d) Elegáns vitorlással.

5. Szeretnéd, ha a nyaralást követően a szüleid azt mondanák...

- a) ...végre hazaértünk!
- b) ...volt pár zökkenő, de azért remekül éreztük magunkat.
- c) ...tökéletes volt a szervezés.
- d) ...szuper nyaralás volt!

6. Pontosán kiszámoltad a várható költségeket?

- a) Miféle költségekről van szó?
- b) Igen.
- c) Többször is átnéztem a számításomat.
- d) Nem.

7. Mit fogtok csinálni az adott helyen?

- a) Gőzöm sincs. Majd kitalálok valamit.
- b) Néhány közös kirándulást terveztem. Nem akarom mindenki idejét az utolsó percre beosztani.
- c) Pontról pontra mindent megterveztem.
- d) Saját idegenvezetőnk lesz, aki mindent megszervez.

Értékelés

Legtöbb az a válasz: A spontán

Esőben indultok otthonról, kocsival. Bennrekedtek egy dugóban, 15 órára. Éjjel értek célba, pontosabban nem is igazán tudjátok, hol vagytok. Sikerül szabad helyet találni, de ez azért nem megy simán. Az első éjszaka ellopják a kocsitokat, innentől kezdve stop-pal mentek tovább.

Következmény: A nyaralást követően a szüleid úgy döntenek, hogy most szervezted utoljára.

Legtöbb a b válasz: Mindenből egy kicsit

Nem is rossz... Volt ugyan pár zökkenő, mégis képes voltál minden nehézséget leküzdeni. Mindenki kipihente magát, de senkit sem kényszerítettél semmire. Jó szervező vagy, és rengeteg remek ötleted van.

Következmény: Szuper nyaralás volt! Pompásan boldogultál. Egyedül oldottad meg a tesztet, vagy a mamád segített?

Legtöbb a c válasz: Mindent kézben tartasz

Minden úgy alakult, ahogy eltervezted. Nem volt semmiféle meglepetés, de... apa unatkozott a sminktanfolyamon, anya nem tudott pihenni, az öcséd folyton bömbölt. Pedig mindent beleadtál a szervezésbe, és semmit sem bíztál a véletlenre...

Következmény: A szüleid beiratkoztak egy túlélőtanfolyamra. Így már felkészülten várják a következő nyaralást, amit szintén te szervezel majd.

Legtöbb a d válasz: Luxusokk

Mindenkit lenyűgöztél. A szállás 25 csillagos szállodában volt. Mindig elegáns éttermekben ebédeltetek, trendi márkaboltokban vásároltatok. Minden nagyon színvonalas és drága volt.

Következmény: Gigantikus mínusz a bankszámlán. A szüleidnek mindent el kell adniuk ahhoz, hogy visszanyerjék a fizetőképességüket. Tuti, hogy felejthetetlen lesz számukra ez a nyár!

Legyél elemedben!

Föld, víz, levegő vagy tüzelemű vagy? Ha kíváncsivá tesz, oldd meg a tesztet!

1. Melyik évszakot szereted a legjobban?

- a) A fagyos telet, ami az egész világot puha, fehér bundába burkolja.
- b) A napsütötte nyarat.
- c) A színes faleveleket hozó őszt.
- d) A gyümölcsfákat virágba borító tavaszt.

2. Melyik a kedvenc drágaköved?

- d) A titokzatos smaragd.
- b) A sugárzóan kék zafír.
- c) A fényűző, aranyszínű topáz.
- a) A sugárzóan vörösülő rubin.

3. Milyennek képzeld az ideális nagymamát?

- d) Fiatal, divatos, lendületes, farmerben jár.
- a) Husi-musi, nagyon kedves, fantasztikusan főz, és még kötni is tud.
- c) Okuláréja van, és nagyon szeret meséket olvasni.
- b) Nyugodt, türelmes, segítőkész.

4. Mit rajzolsz a leggyakrabban?

- c) Mértani alakzatokat.
- d) Színes madarakat vagy más állatokat.
- a) Jeleneteket más emberek életéből.
- b) Képzelt alakokat.

5. Milyen szerepet szeretnél játszani egy tévésorozatban?

- b) Gazdag földbirtokost.
- a) Nyomozót.
- d) Mesefigurát.
- c) Mindenki által kedvelt sztárt.

6. Mit csinálsz a szabad idődben?

- b) Sportolsz.
- c) Főzöl vagy sütsz valami finom sütit.
- d) Tévézel vagy videózol.
- a) Rajzolgatsz, festegetsz.

Értékelés

Ha a legtöbb az a válasz: VÍZ

Pozitív tulajdonságok: Magabiztos, energikus, gyors vagy. Kedveled a kalandokat, a kockázatot, és mindig tele vagy ötletekkel.

Negatív tulajdonságok: Lusta vagy, így aztán elszalasztasz egy csomó remek alkalmat.

A színeid: sötétkék, türkiz és ezüstszürke.

Ha a legtöbb a b válasz: TŰZ

Pozitív tulajdonságaid: Kitartóan törsz a saját magad által kijelölt cél felé. Jó adag önbizalommal és vezetési képességgel áldott meg a sors.

Negatív tulajdonságaid: Néha elburjánzik az önbizalmaid, ami idegesíthet másokat.

A színeid: piros és minden más élénk szín.

Ha a legtöbb a c válasz: FÖLD

Pozitív tulajdonságok: Nyugodt természettel áldott meg a sors, ritkán húzod fel magad. Ha azonban valaki mégis felidegesít, igencsak epésen vágsz vissza. A barátaid minden helyzetben számíthatnak rád.

Negatív tulajdonságok: Néha túlzottan pedáns vagy.

A színeid: bézs, barna, sötétsárga.

Ha a legtöbb a d válasz: LEVEGŐ

Pozitív tulajdonságaid: Igazi művészpálánta vagy, remekül festesz, fantasztikus verseket írsz. Nagyon eredeti módon öltözködsz. Szinte szétfeszít a benned rejlő energia.

Negatív tulajdonságaid: Néha meglehetősen szórakozott vagy.

A színeid: lila, aranyszín és égővörös.

Rejtő Jenő

A három testőr Afrikában

Első fejezet (Részlet)

Négy különböző nemzetiség képviselője volt az asztalnál: egy amerikai gyalogos, egy francia őrvezető, egy angol géppuskás és egy orosz hússaláta. A gyalogos, az őrvezető és a géppuskás a padon foglaltak helyet, a hússaláta az asztalon, egy tálban. Idő: délután hét óra. Színhely: Afrika, Rakhmár, egy távoli, eldugott garnizon a Szahara valamelyik oázisában, ahol néhány otffelejített légionista és egypár nyomorult arab tengődik. Személyek: személytelenek. Történik: semmi. Rakhmár oázis legfeltűnőbb jellegzetessége, hogy a legkevésbé feltűnő, legkisebb mértékben sem jellegzetes oázis Afrikában. Középpontja egy vályogfallyal körülvett katonai tábor, amit a szaknyelv minden alap nélkül, pusztán szokásból „erőd”-nek nevez. Az „erőd” ellenálló képességéről fogalmat adhat egy nemrég lejátszódott esemény, amikor a részeg káplár dühösen a falba rúgott, és súlyos sérüléssel a kórházba szállították, mert az egyik lőrés a fejére esett. De ilyesmit mégis „erőd”-nek hívnak. És számmal is ellátják. Ez az erőd a 72-es számú volt a Szahara hasonló építményeinek sorában. A körfal mögött egy „törzspülete” (nyerstéglából épült földszintes kis ház) és két legénységi barakk. A barakkban katonák, a katonákban fásult letargia az álmosító forráságtól és az egyhangúan múló napoktól. Vagy ötven pálma veszi körül az erődöt, poros, tikkadt, félholt, hosszú fák, és tetejükben egy-két kedélybeteg majom ténfereg. Ezek szívesen elköltöznének dúsabb tájakra, de nem tudják, hogy kerültek ide. A pálmák között nyolc-tíz duárnak nevezett sárputri, ismeretlen céllal, mert a bennszülött háztulajdonosok évekig nem mennek be az ajtón. Viszont az ajtó elől sem mozdulnak. Hová mennének a forró oázisban? Vagy mit csinálnának benn a kunyhóban? Igaz, végeredményben az sem világos, hogy mit keresnek ezek az arabok a kunyhó előtt, ahol üldögélnek, de hát egy oázis nem arra való, hogy minden mozzanatában megfeleljen valamiféle okszerűségnek. A bennszülöttek tehát a kunyhó előtt esznek, isznak, alszanak és unatkoznak. Mit is keresnének benn a duárban? Egy horpadt fazék, néhány törött holmi, egy rothadt gyékény és más efféle található ott, a döngölt földpadlón. Ezenfelül néhány ezer légy; ezeket nem szükséges felkeresni, és a kecske, az kijön magától is, ha megéhezik. Rákhmár oázis központja a

Grand Hotel. Eltérően a hasonló európai intézményektől, a rakhmári Grand Hotel ócska kis bódé volt. Tulajdonosa egy félszemű rabló, aki annak rendje és módja szerint kitöltötte tízéves fegyházbüntetését, majd szorgalmas működésének gyümölcséből letelepedett mint vendéglős. A Timbuktu felé haladó karavánok, átutazó vadásztársaságok jelentették a nagy jövedelmet, az oázis két arab csendőre és a száz fő körüli helyőrség az állandó üzletmenetet. A Grand Hotel, mint a neve is mutatja, a nagyvilági élet úri illúzióját hozta el a Szaharába. A félcolos deszkafalat ugyan átrágtá mindenféle féreg, a vályogragaszték és a pofapadok sem emlékeztettek a hasonló európai intézményekre, no de rádiókészüléke volt, szinte kéthavonta új napilapok érkeztek, és Leila, az arab démon, táncokat lejtett. Ezt a műsorszámot kissé népszerűtlenné tette az a közismert tény, hogy Leila (az arab démon) ötvenedik életévét már régebben betöltötte. A kor és egy ideges bennszülött zsebkése mély nyomokat hagyott az arcán. Így aztán Leila (az arab démon) alig táncolt, és a szórakozást illetően leginkább arra szorítkozott, hogy egy tamburaszerű, írható bevont hangszert ütögetett. Ezt is csak addig, amíg a vendégek határozott állásfoglalása nem kényszerítette hallgatásra. Ilyenkor egy távoli sarokba kuporodott, és démoni érzékenységében megsértve, szomorúan pipázott. Este segített a sérülteket kötéssel ellátni. Általában legionáriusok tartózkodtak a Grand Hotelben; akik kockáztak vagy levelet írtak, némelyik a fegyver és a szíjzart tisztítását is itt végezte, de estefelé verekedés volt. Ez a program pont nem maradhatott el, úgyhogy egy elmés legionárius, aki a festőművészi pályáról került ide, új cégtáblát készített, amit a tulajdonos meg hagyott az ajtón. Ez állt rajta:

GRAND HOTEL

Ótóriai gabonapálinka

Estéknél az úri közönség verekszik

Kitűnő széklábak!

Megbízható elsősegély!

Belépés díjtalan!

Kilépés bizonytalan!

Az asztalnál időző három különböző nemzetiség (ha leszámítjuk az orosz hússalátát) komolyan tanácskozott. Már kora délután óta itt ültek együtt, igen halkán beszéltek, és ha arra jött a tulajdonos, akkor hirtelen elhallgattak. A félszemű rabló, akit elévült körözvények alap-

ján Brigeron néven ismertek, mint vendéglős hiú volt szakácstudományára, és most ott settenkedett a három katona körül, akik a hússalátát rendelték. Mert hiába, a légió furcsa hely, ahol nemegyszer urak is megfordultak már, nem csoda, ha ilyen finom ételt rendelnek. De Brigeron úgy érezte, hogy kitétt magáért. A vendégek elismerésüket fejezték ki. A hússaláta egészen kitűnő volt, és ezen az sem változtatott, hogy végül egy igazán csak kevésbé használt lámpabelet letek benne. A francia őszinte köszönetet mondott a tulajdonosnak a kitűnő ételért, amikor átadta a petróleumszívó belet. A tulajdonos örült a dicséretnek, és megköszönte a lámpabelet, amit már elvesztettek hitt, és igazán nem könnyű erre felé beszerezni az ilyen holmit.

A nap lebukott, és a levegő szinte azon nyomban érezhetően hűvösebb lett.

– Én dél felé megyek – mondta Thorze.

– És te? – kérdezte gavallérosan Pittman, mintegy felajánlva a választás jogát Francis Barrénak.

– Nem mindegy? – kérdezte a francia kissé szomorúan.

– Én úgysem menekülhetek. Ekkor Leila (az arab démon) kiperdült a középre, hogy táncol szórakoztassa a katonákat, de egy eldobott rohamkés hajszálra suhant el az arca mellett, és erre duzzogva visszaült a helyére.

– Északra nem lehet menni? – kérdezte Francis Barré, mert a legkisebb esélyt választotta volna a legszívesebben.

– Északra a Szahara van előttünk – felelte Pittman.

– Arra még egy expedíció is nehezen vágna keresztül magát...

Takarodó után a három ember lemászott az erőd hátsó falán, megszorították egymás kezét és útnak indultak. Thorze délnek. Francis nyugatnak. És Pittman? Észak felé tartott, egyenesen a Szaharának, amerre szerinte egy expedíció sem vághatja keresztül magát...

Rejtő Jenő – A legnagyobb nevetető

„Mindenütt jó, de legjobb sehhol!”

Rejtő Jenőről írni hálátlan feladat. Rejtő Jenőt olvasni kell! Egyetlen mentésünk, hogy a Rejtő–P. Howard és még egy sor egyéb írói álnéven ismertté vált, eredetileg Reich néven anyakönyvezett, az írott magyar humort azóta is meghatározó nyelvzsonglőr hetven éve hunyt el, mindössze harminchét évesen.

„Igyekeztem, hogy a humorosan és s drámán felül az életből is adjak valamit, nem sokat, csak annyit, amennyit egy operettlibrettóban mint csempészárut elhelyezhet a szerző... Az élet egy különös színpad, amelynek meg lehetőszen zavaros célja és furcsa repertoárja van. Mi a leghőbb vágyam? Az, amit a költő kíván: Egyszer életemben végre jól kialudjam magamat...”

Rongyokban álmodni

Tinédzserkorában nem szerette az iskolát, viszont megszállottan bokszolt, és franciául tanult. Eleinte színész akart lenni, ebből kifolyólag egyetlen fillér nélkül végigcsavarogta Európát – történetesen épp a bimbózó világ-gazdasági válság idején. Volt szinitanodás és loápoló Berlinben. Szerencsét próbált, mint parkett-táncos, majd inkább csipkeügynök lett Svájcban, később dokkmunkás Marseillen. Dolgozott hajókon, bányászott foszfátot, épített erődöt. Hátra szúrta Hamburgban, és koplalt Bécsben. Pontosabban szólva: szinte mindenütt életvitelszerűen éhezett, szigorúan papírok nélkül létezett, továbbá rongyokba burkolózva álmodott Európa számos közterén – míg fel nem rugdosta a soros rendőr.

Minderről így emlékezik: „Később Svájc következett, ahol magyar kézímunkákkal házaltam. Ekkor tapasztaltam, hogy a görnyesztő dokkmunkánál ezerszerte gyötrelmebb a házalás. Egy hónapi házalás, mint pszichológiai tanulmány, felér könyvtárnyi elmélettel. Prága után Bécs következett. Raktam kábelt a Fleischmarkton, és lapátoltam a havat a szörnyű spanyolnátha idején, kiskabátban, szakadt talpú cipőben, harmincyolc fokos lázzal, 33 fokos hidegben, a többiekhez viszonyítva aránylag egészségesen és jólőtözött. Ugyanez a Belvárosban harminc-negyven ember halt meg naponta, meleg ágyakban, kórházakban, professzorok keze alatt.”

Rájött, hogy változtatnia kell életvitelén. Erről a következőképp számol be: „Közben Steiner, a vegetáriánus rábeszélte, hogy utazzak vele Párizsba, ott még lehet érvényesülni, van szív az emberekben. Mit csináljak? Oly mindegy, hogy az ember hol éhes. Miért ne táplálkozzam rosszul Párizsban is?”

Arról sem hallomásból értesült, hogy csavargóként inkább a francia, mint az olasz fegy-

intézeteket érdemes preferálni. Egy állászerzés céljából megírt későbbi önéletrajzában olvasható, hogy kalandozásai egy pontján kínzó kenyérgondjai megoldásaképp beállt az idegenlégióba. Kapott enni és alaki kiképzést, majd behajózták. Idegenlégiósként Afrikaig jutott, ahol egy szájon át alkalmazott mosószappan, valamint egy barátságos ezredorvos segítségével kiszuperálta magát. Lehet, hogy így volt, bár életrajzi kutatói szerint a történet valódisága felől saját rokonai sem voltak meggyőződve.

Újra itthon

Miután regényes kalandozásaiból minden emberi számítás ellenére élve és ép bőrrel hazatért, halottként szerzett országos ismeretséget: „...egy hirtelen ötlettől sugallatva elhatároztam magamat egy minden eddiginél kalandosabb, veszélyesebb útra: hazajöttem Budapestre, ahol nincsenek dokkok, kenyeret adó gyárak, ahol nem vagyok napszámós és csavargó, tehát mind e nációnál szegényebb vagyok. Egy évig voltam itthon. Közben ismét útra keltem, de Bécsből visszahozott halálom híre. Néhány részeg barátom a Duna-parton fellármázta miattam a mentőőrséget (búcsúestém után) és míg én Bécs felé robogtam, addig itthon a könyomatos híradása után a lapok elparentáltak. Nagylelkű pártfogóm és mesterem, Karinthy Frigyes egy szép, meleg hangú cikket írt rólam a Pesti Naplóba. Természetesen nyomban hazatértem, egyrészt hogy megcáfoljam a halálhíreket, másrészt hogy lássam, mi történik egy emberrel, aki halála után aránylag jó egészségben megjelenik a Nagykörúton.”

Rövid, alig harminchét évig tartó élete során, amelyből huszonnyolc írás helyett élmények gyűjtésével töltött, nagyjából 120 bohózatot, jelentet, villámtréfát, több filmforgatókönyvet, színdarabot és 42 regényt alkotott. Miután hazatért, eleinte fillérékért írt, szerkesztett, barátainak nyelvórákat adott. Egyikükkel, Nádasi Lászlóval aztán humoros jelentek írásába kezdtek, amelyekért azonnal és viszonylag jól fizettek a direktorok. A Rejtő–Nádasi duó a harmincas évek elejére népszerű szerzőpárossá vált, az orfeum- és operettigazgatók hajlandóak voltak sorban állni szerzeményeikért. Műveiket a kor legnagyobb színészcsillagai – a Latabár fivérek, Kabos Gyula, Salamon Béla vitték sikerre.

Új műfajt talált ki

Akkoriban is óriási népszerűségnek örvendtek a vadnyugati és légiós történetek, illetve a bűnügyi regények, természetesen külföldi szerzők tollából. Rejtő rájött, hogy

ilyet ő is tud, választott hát egy írói álnevet – P. Howard –, majd a westernhez egy újabbat: Gibson Lavery, és a Nova Kiadó jóvoltából ontani kezdte magából a kalandos történeteket. Jobb napjaiban negyvennyolc óra alatt összeütött egyet, de az azóta klasszikussá vált művein sem dolgozott két hétnél tovább. Azzal ő sem számolt, hogy a kalandregények írása közben nem tudja visszafajítani magában az úgynevezett „pesti humorban” gyökerező született tehetségét. Hősei pofozkodnak, hajóznak és lövöldöznek, ahogy kell, de közben fékevesztett párbeszédet folytatnak, megfűszerezve mindezt az író szokatlan táj- és helyszínábrázoló módszereivel. Rejtő Jenő feltalálta a humoros kalandregényt, az általa létrehozott ponyvaparódia önálló műfajjává vált, anyagi gondjai megszűntek.

Hogyan dolgozott Rejtő? Diktálta regényeit, nem igaz tehát a legenda, hogy törzshelyén, a Japán kávéházban frissen elkészült kézirataldalakkal fizetett volna a pincérnek. Első gépirónóját, Borsos Rózsikát az egyszerűség kedvéért feleségül is vette. Az elkészült oldalakat később alaposan átdolgozta, stilizálta, majd újra visszaadta gépelésre. Ragaszkodott bevált munkamódszeréhez, így amikor gépirónót váltott, egyúttal házastársát is cserélt. Második felesége Gábor Magda nemcsak gépelt, de maga is műfordító volt. Harmadik, és utolsó gépirója Kovács Magda volt, nos, őt már nem vette el.

Ez már nem vicc

Miután az Egyedül vagyunk című nyilas folyóirat 1942. október 9-én leleplező cikkben tájékoztatta művelt olvasóközönségét arról, hogy a rendkívüli népszerű szerző nem légiós, sőt nem is Rejtő, ellenben Reich és zsidó, azonnali hatályú jogérvényesítés történt. További könyvek, színdarabok és kabaréjelenetek írása, valamint egyéb léha kávéházi tevékenység helyett már novemberben fegyver nélküli frontszolgálatra osztották be a leleplezett szerzőt. A korábban koffeinfüggő, és egyéb művi agyszerkentő anyagokkal is kísérletező művész Ukrajnában természetes alapú létmódosító szerekre tért át. Ezek közül megemlítendő a munkaszolgálatlalt járó éhezés, erőltetett menet rongyos városi ruházatban, mínusz negyven fokban, továbbá a bónuszként kapott flekktífusz. Mindezek hatására a szilvesztert már az akkor érvényes nemzetvédelmi szempontokkal kifejezetten harmonizáló agóniával ütötte el a harminchét éves kalandor. A „néhai” jelzőt pesti artista barátja, és munkaszolgálatos bajtársa, Rajnai János tanúsága szerint 1943. január elsejétől viselte teljes joggal Reich Jenő.

RÜGYFAKADÁS

Röhög az egész osztály

Egyik nap magyarból helyettesítés volt. Egy fiatal tanító néni tartotta az órát.

Bejött a terembe, bemutatkozott, majd elkezdtük az órát. Anna jelentkezett:

- Tanárnő?!
- Igen?
- Nekünk mára fogalmazást kellett írunk.
- Tényleg? És szeretné felolvasni valaki?
- Majd én! – jelentkezett Alex.
- Jól van. Mindenki figyeljen! – mondta a tanárnő.

Az osztálytársunk kiállt, és elkezdte olvasni a munkáját. Az egész osztály csendesen ült, és figyelmesen hallgatta Alex érdekes fogalmását. Amikor az olvasás befejeződött, a tanárnő így szólt Alexhez:

- És mi a hölgy becses neve?
- Mindenki hallgatott és csodálkozott. Végül Aliz szólalt meg:
- Tanárnő, kérem. Nem hölgy!
- De igen! Kis hölgyike – hangzott a válasz.
- Ő nem lány! – kiáltott az egész osztály.
- Fiú vagy? – csodálkozott a tanárnő.
- Igen – felelte Alex.
- A hosszú hajad miatt lánynak néztelek. Bocsánat.

Hát igen. Az osztálytársunknak, aki fiú, hosszú haja van. Az egész osztály dőlt a nevetéstől, főleg Szeszták Árpi. Ha ő nevet, akkor mindenkinek nevetnie kell rajta, mert nagyon vicces.

– Elnézést – mondta még egyszer a tanárnő, de ezt nem sokan hallották, mert még mindenki kacagott.

– Nem szoktam mindenben nevetni, de ez már tényleg érdekes volt. Főleg, hogy még maga Alex is nevetett a dolgon – mondtam a padtársamnak.

– Igen, ez valóban nevetségesen alakult, pedig szerintem a tanárnő nem viccnek szánta – felelte Sári.

Vastag Krisztina, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Utolsó nap

*Utolsó nap a suliban,
Mindig a legszebb idő.
Csak por van a padokban,
Mert jön a szünidő.*

*Kint a lágyszellőben ugrálunk
S a labdát dobjuk fel.
Anna szalad utánunk,
Hé, ne hagyjatok el.*

*Tornaóra, egy-kettő,
Bikinit felhúzni.
A hőség rekkenő,
Ezért megyünk úszni.*

*A hajunkból a víz
Csöpög a pizzára.
Fantasztikus ez az íz,
Falunk félpofára.*

*Hazafelé sokan „majd” elestek,
Mert a pizzából beettek.
Erre okoska így szól:
Hé, gyerekek!
Van házi matekból?*

Bács Ágnes, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Varázsszemüveg

Egy átlagos napon történt mindez.

Éppen sétáltam az iskolából hazafelé. Egyszer csak valami megcsilant az árokban. Odamentem, és megnéztem, hogy vajon mi lehet az. Egy szép, kék keretes szemüveg volt. Először szétnéztem, hátha meglátom a tulajdonosát, de mivel nem láttam senkit, hazavittem. Otthon megtisztítottam a sártól és a növényektől. Másnap, amikor hazaértem, felpróbáltam, de olyan volt, mint egy átlagos szemüveg. Ám egy órával később, amikor anyukám hazaért, különös dolgot vettem észre, láttam a gondolatait: „Ma rakott krumpli lesz ebédre.” „De nehéz nap volt a mai.”

Egy kicsit megijedtem, aztán elgondolkoztam azon, hogy milyen csodálatos dolgokra lennék képes vele. Az ezt követő napon az iskolában belenéztem a tanárok gondolataiba, és én adtam elő a tananyagot. Persze a szemüveg varázserejéről nem szóltam senkinek. A boltban előre tudtam, hogy mennyit kell majd fizetnem, de amire ezután rájöttem, az mindent és mindenkit megváltoztatott. Rájöttem, hogy meg tudom változtatni a gondolatokat. A tanárok gondolatait például mindig arra változtattam, hogy szombat van. Ennek azonban volt egy mellékhatása: a szemüveg gonosszá tette az embert, aki viselte. Amikor teljesen átvette a szemüveg az uralmat felettem, megjelent a bennem lakozó gonosz. Hamarosan rájöttem, hogyan győzhetem le: ha összetöröm. Meg is tettem.

A gonoszt kiűztem a szemüvegből, és azóta minden olyan, mint régen. Vagy mégsem?!

Klobusicki Mária, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kedvenc ételém...

Kedvenc ételém az almamártás.

Rajtam kívül senki sem szereti a családban. Anyu sosem főz almamártást, de amikor elmegyünk a mamához, mindig készít nekem, mert tudja, hogy szeretem. Egy napon, mikor a szüleim dolgoztak, kimentem a konyhába. Elővettem anyu szakácskönyvét, és előkerestem az almamártás receptjét. Összeszedtem a hozzávalókat, de valami még hiányzott, az alma. Nem volt otthon egy sem. Eszembe jutott, hogy van egy kis megtakarított pénzem. Elővettem, és elmentem a boltba. Vettem két kiló almát. Útközben talákoztam a nenámmal.

- Kinek viszed azt a sok almát? – kérdezte.
- Nekem és a testvéremnek – feleltem.
- Akkor egyétek egészséggel! – mondta.

Lelkiismeret-furdalásom volt, mert hazudtam. Mikor hazaértem, hozzáfogtam a főzéshez. Kész is lett. Mikor megkóstoltam, nagyon ízlett. Olyan finomra sikerült, mint a mamáé. Kijött a konyhába a testvérem, és meglátta az ételt. Elkezdett faggatni, honnan van, ki csinálta. Elmondtam, hogy én készítettem, és finom lett. Feldühödött, hogy nem avattam be a tervembe, de mikor megkóstolta, felcsillant a szeme.

– Ez olyan, mint a mamáé!

Mikor hazaértek a szüleim, meglátták, mit főztem. Mérgesek lettek, mert az ő engedélyük nélkül csináltam ilyen veszélyes dolgot.

– Meg is égethetted volna magad! – mondták felháborodva.

Azért is haragudtak, mert azt készítettem, amit senki sem szeret. Kijött a testvérem, és azt mondta nekik:

– Kóstoljátok meg, és azután mondjátok bármit is!

Megkóstolták, és ízlett nekik.

Attól a naptól fogva az egész család megszerette az almamártást, és a családi étlapra került.

Tokodi Stefánia, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Íme ismét itt egy tanév vége. A tanulással és más iskolai meg iskolán kívüli elfoglaltságokkal zsúfolt napok után elérkezett a lazítás ideje. Kirándulások, táborozások, érdekes olvasmányok, baráti társaságok s a házi és ház körüli munkákban való részvétel is a kikapcsolódás módja. Mind ehhez igazi, szép nyarat kívánok nektek, és remélem, hogy a következő tanévben is szorgalmas munkatársai lesztek a Rügyfakadásnak.

Tomán Mária

Ui.: A júniusban érkezett írásokat szeptemberben nyugtázom.

Vadászkaland

A nyáron volt sok szép élményem Mórahalmon is, Adán is, de én mégis a vadászatot nevezhetem igazi kalandnak.

Reggel 5 órakor én ébresztettem aput, úgy izgultam, mert fürjezni mentünk. Ez elmúlt, de nagy öröömre még aznap délután galambolni lehetett. Oda is elmentünk. Persze tudtam, hogy apu miattam akart menni. Vártuk a húzást, hogy beszálljanak a galambok a kiserdőbe. A szívem mélyén reméltem, hogy én is lőhetek, de nem mertem megkérdezni aput, örültem, hogy ott lehetek. Míg ott izgultam, suhagást hallottam. Nem volt időm töprengeni, apu kezembe nyomta a puskát.

– Lőj! – mondta.

Háromszor lőttem, de nem volt olyan sikeres, mint tavaly, amikor kettőt is lőttem. Bár az érzést, hogy vadászpuska volt a kezemben, csak az tudja, hogy milyen, aki imádja a vadászatot. Holtfáradt voltam, mikor hazaértünk, de megérte. Reggel sokáig aludtam.

Nekem ez volt a legszebb élményem. Iskolakezdekőkor anyu így kötött:

– Nándi, ébredj, mentek galambolni! De bezzeg akkor Nándinak, azaz nekem még vagy háromszor kellett ébresztőt kiáltani.

Nagy Nándor, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye

A szívárvány monológja

Már reggel is rossz volt a hangulat.

A színek összeveszttek egymással. Az én színeim! Pedig olyan rendesek. A zöld a késsel került összetűzésbe, mert a kék úgy gondolja, kezd elhalványulni, méghozzá a zöld miatt. Próbáltam őket megnyugtani, de nem figyeltek rám. Végül mind a kettő kifakult. Ez nálunk már megszokott dolog. Tudniillik, ha a színek összevesznek, kifakulnak, de néhány óra alatt ki is békülnek, így a színük visszatér. Hirtelen éles sikítást hallottam. Vajon mi történhetett? Mindenre gondolta, csak arra nem, hogy a sárga meg a piros civakodnak. Ezek meg azon vesztek össze, hogy ki a szebb. Ez általában a vita tárgya. Pedig mindkét szín gyönyörű. Pirosak a legszebb virágok, a vér, a szív... Sárgák ősszel a levelek, a citrom is sárga, a méz... Mindig nyagatnak, hogy legyen egy nyolcadik szín is a családukbak. Minek még egy szín, ha ezzel a héttel is alig bírok?! Minden reggel veszekedésre, civakodásra és zsörtölődésre ébredek. Azt hiszem, beíratom őket egy színiskolába. Ott majd megtanulják az illemt. Ez az egész az én hibám. Ugyanis minden szívárvány kiválaszthatja a színeit. Születésekor az összes szívárvány szürke. Mikor elér egy bizonyos nagyságot, akkor kap színeket. Persze én nem gondolkoztam előre. Hamar kiválasztottam a makacs zöldet, a kényes pirosat, a bárgyú világoskékét, a nagyszájú sárgát, a gyönyörű sötétkéket, a pökhendi narancssárgát és a jó humorú lilát.

Bizony, ilyen a mi nagy családunk!

Dudás Kata, 5. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

RÜGYFAKADÁS

Vihar

Nyári nap, vakító napfény,
Szellő suttogása intően száll felénk.
Mit sem törődve fogtuk egymás kezét,
Bár vihart sodort felénk a szél.

Hittük, ez az érzés örökké él,
Ám a felháborodott szél viharról mesélt.
Távolban már a fák hajladoztak,
S a szélben levelek táncoltak.

A vihar tombolt, majd gyorsan távozott,
Ez a szerelem is múltóban volt.
Jött egy újabb szép nyári nap,
S a távolban új szerelmek látszottak.

**Vékony Endre, 7. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka**

Napló

2012. augusztus 5.

Ma nyaralni megyünk a tengerpartra. Anya csomagol, apa a kocsi bűtyköli, hugi sminkel. Úgy néz ki, hogy mikor megláttam, megijedtem tőle. Felugrottam a látványtól, és véletlenül a Cirmos cicánk farkán landoltam. Cirmos ezután ide-oda futkosott, minek következtében feldöntötte anya vázáját.

Anya nagyon dühös lett. Már megszoktuk, hogy a macska mindig láb alatt van, azt is, hogy anyának mindig túl sok a dolga. Azután anyu bevezette hugit a fürdőbe. Megmosdatta, hogy ne történjen több ilyen baleset.

Mikor mindannyian készen voltunk, végre az egész család beszállt a gépkocsinkba. Kész csoda, hogy elindult ez a vén tragacs. Már olyan öreg, hogy múzeumba való. Azért most sem hagyott bennünket cserben, mert szerencsésen leértünk a tengerpartra.

Még jóformán ki sem csomagoltunk, már elindultunk fürödni. Hugi még nem tud úszni, a karúszói meg eresztettek. Miért is lett volna felhőtlen a boldogságunk? Hugi egész nap duzzogott.

Hát, így telt el a nyaralásunk első napja.

Podnar Alen, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

A tenger

Végtelen szépség,
ez a gyönyörű kékség.
Nézni tudnám egész nap,
nyugalomával engem is megnyugtat.

Ha hirtelen szél kavarja,
sötét vihar uralja.
Háborog és morajlik,
de végül újra megnyugszik.

Habos hulláma gyöngéden
a partot mossa.
A nap is e végtelen
látóhatáron tér nyugovóra.

**Kovács Nikoletta, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A magányos lovas

Bemutató előtt

A magányos lovas forgatása időben kezdődött, 2012 tavaszán pedig Jerry Bruckheimer producer közzétett egy fotót, amelyen a Tonto nevű indiánt játszó Johnny Depp és a címszerepet alakító Armie Hammer volt látható komplett jelmezben. Időközben kiderült, hogy mégsem Jack White lesz a zeneszerző, hanem Hans Zimmer. Kitűzték a bemutatót is, amit május végére terveztek az amerikai mozikban, de ezt azóta július elejére tolták ki. Aki viszont ennyit tudott várni, annak már nem számít ez az egy hónap, a nyáron tehát jön A magányos lovas. Most már reméljük, igazából.

L. M.

A magányos lovas akcióval és sok humorral fűszerezett kalandfilm, amelyben a maszkos hőst, friss, mai szemlélettel keltik életre az alkotók. Tonto, az amerikai bennszülött lélekharcos (Johnny Depp) számba veszi a korábban elmondatlan történeteket, amelyek a törvény emberét, John Reidet (Armie Hammer) az igazság jelképévé tették, miközben a nézők szemtanúi lehetnek annak, ahogy a két valószínűtlen hős megtanul együtt dolgozni a kapzsiság és a korrupció elleni küzdelmük során. A magányos lovas, illetve The Lone Ranger Disney című produkció rendezője Gore Verbinski. Szereplők: Johnny Depp, Armie Hammer, Helena Bonham Carter stb. A film bemutatója júliusban lesz, de ehhez enyhén szólva rögzös út vezetett. Lássuk csak, milyen nehezen jön össze egy film.

Amikor még csak egy színész volt meg

A messzi 2009 májusában járunk. Ekkortájt A magányos lovas (The Lone Ranger) című sorozat adaptációjáról csak futólag lehetett hallani, Johnny Depp számos tervezett projektje egyikeként. A filmnek még nem volt főszereplője, de egyre közelebb került a megvalósításhoz. Akkor még úgy lehetett tudni, hogy a Prince of Persia rendezője, Mike Newell rendezi ezt a filmet is, miután a Fedőneve: Donnie Brascóban dolgozott már Johnny Depp-pel. Mint kiderült, a színész Tontót, a magányos lovas jobbkezét formálja meg a westernben. Az a pletyka is keringett, hogy a főhőst George Clooney játssza majd.

Két év múlt el

A rendezői széket 2011-re A Karib-tenger kalózái című film rendezője, Gore Verbinski vette át Mike Newelltől. Gore nemcsak A Karib-tenger kalózaiban, de a Rango animációs film kapcsán is együttműködött Deppel. A főbb szereplőket is kiválasztották. A közösségi hálóból ismert Armie Hammer lett a főhős, a texasi lovas járőr, aki Magányos lovas néven maszkos igazságosztónak csap fel. Úgy tűnik, ha egy filmre leszerződik Depp, ott hamarosan Helena Bonham Carter is felbukkan: mint kiderült a színésznő egy bordély madámját alakítja majd.

Lefújva a film

Ugyanez évben, 2011 augusztusában, a Disney úgy döntött, hogy egyelőre lefújják a projektet. Hiába A Karib-tenger kalózái supercsoportja, a stúdiók a gazdasági hely-

zetre való tekintettel nem mertek kockázatot vállalni, és a neves résztvevők ellenére is kockázatos projektnek titulálták A magányos lovas. Egyrészt, mert a western nem épp tuti recept a sikerre (mind a mai napig az 1990-es Farkasokkal táncoló a legsikeresebb film a műfajban), másrészt pedig rengetegbe került volna. A Disney kedve feltehetően azután ment el, hogy a Cowboyok és úrlények gyengén nyitott az amerikai mozikban. Mindennek a tetejébe A magányos lovas 2012 decemberében akarták bemutatni, tehát olyan filmekkel kellett volna megküzdenie a nézőkért, mint Brad Pitt World War Z-je és Ang Lee Pi élete című filmje.

Mégis lesz belőle valami?

Tárgyalások sora kezdődött el, 2011 októberére pedig pozitív döntés született, mivel sikerült lefaragni a költségekből: a színészek és az alkotók engedtek a gázsijukból, és kurtítottak a drága vizuális trükkökön. Arról is lehetett hallani, hogy A magányos lovas zenéjét Jack White, az egykori Whitestripes egyik fele készíti. A forgatást 2012 elejére tervezték. Depp két másik filmtervéről is beszámolt, egyik a The Thin Man (A cingár feltaláló), a másik egy életrajzi film dr. Seussról, aki többek közt A Grincset is írta.

A tinik választanak

Ét elismerésre is esélyes az Alkonyat című vámpírtörténet az idei Teen Choice, vagyis a „tinédzserek választása” elnevezésű díjátadón. Az Alkonyat: Hajnalhasadás – II. rész (The Twilight Saga: Breaking Dawn – Part 2) a sci-fi/fantasy és romantikus kategóriákban számíthat trófeára.

A film szereplői, Robert Pattinson, Kristen Stewart és Taylor Lautner szintén esélyesek, őket különféle színészi kategóriákban díjazhatják a fiatalok. A zenészek sem maradnak kitüntetés nélkül.

Taylor Swift lehet a legjobb női előadó, a legjobb countryelőadó, és övé lehet a legszebb mosoly, míg a One Direction nevű fiúcsapatból ismert Harry Styles pedig Channing Tatum és Taylor Lautner színészek, valamint Justin Bieber mellett mérkőzik meg a legnépszerűbb szívtiprők kategóriájában. Justin Bieber a legjobb előadó díjára is esélyes, ezért Justin Timberlake és Bruno Mars népszerűségével kell ringbe szállnia. Anne Hathaway-t a Sötét Lovag – Felemelkedés (The Dark Knight Rises) és a Nyomorultak (Les Misérables) című filmben nyújtott alakításáért jutalmazhatják. A legjobb filmek között találjuk még a Vasember harmadik részét (Iron Man 3) és a Hajnalhasadást. Díjra esélyes továbbá Selena Gomez, Demi Lovato, Pink, Rihanna és Pitbull is. A Teen Choice Awards egy évente megrendezésre kerülő díjkiosztó, amit az Egyesült Államokban közvetítenek. Az eseményen a 13 és 19 év közötti fiatalok szavazatai alapján díjazták a tinédzserek kedvenc film-, sorozat-, divat- és sportsztárjait, és természetesen a zenészeket is. A győztesek egy valódi szőrfdeszkát kapnak trófeaként. A ceremóniára augusztusban kerül sor.

1. Thirty Seconds To Mars: Up into the Air
2. Muse: Panic Station
3. Paramore: Still Into You
4. Avril Lavigne: Here's To Never Growing Up
5. Macklemore & Ryan Lewis feat. Ray Dalton: Can't Hold Us
6. Pitbull feat. Christina Aguilera: Feel This Moment

Top 10

7. Daft Punk feat. Pharrell Williams: Get Lucky
8. Pink feat. Nate Ruess: Just Give Me a Reason
9. Lana Del Rey: Young and Beautiful
10. Justin Timberlake: Mirrors

SZTÁRVILÁG

Újabb továbbjutók

Az Attraction nevű magyar látványszínház áprilisban aratott sikert a Britain's got Talent brit tehetségkutató válogatóján. Meghatónak jellemzett előadásukat azóta rengetegen nézték meg az interneten, és a világsajtó is aktívan elkezdett érdeklődni utánuk. Újabb információk szerint az egykori Hip Hop Boyz-tag, Real Action, alias Szűcs Zoltán árnyszínháza után még egy magyar formáció jutott be a középöntőbe, a Papp Timi által vezetett Freelusion, méghozzá négy igennel. Mindkét csapat több ezer indulóból került be a legjobb negyvenöt produkció közé, ez pedig már magába véve is siker.

A filmben is megjelenik

A Halálos iramban című sorozat védjegye, hogy a filmek jellemző dalok és autók mellett mindegyik részben szerepet kap egy rapper is. Az első részben Ja Rule, a harmadikban Lil' Bow Wow, a negyedikben és ötödikben Don Omar, a másodikban és a legújabban, a hatodikban pedig Ludacris tűnik fel a filmvásznon, és persze a filmzenét is ő jegyzi. A film kulcsdalát, a We Own It című szerzeményt viszont nem rá, hanem a 2 Chainz és Wiz Khalifa párosra bízta a filmkészítők. A Halálos iramban hatodik részét a gazdag látványvilág és a sok akció jellemzi. Lesz sok autós üldözés, bunyó és egy hosszú repülőjelenet is. Aki szerette az eddigi részeket, minden bizonnyal ebben sem fog csalódnai.

TARKA OLDAL

1	2	3	4	5	6			7	8	
9								10		
11			12				13			
		14				15				
16	17							18		
19				20				21		
22		23		24			25	26		
28		27	28				29			
					30					

Keresztrejtvény

Gárdonyi Géza szállóigéje

Vízszintes sorok: 1. A szállóige első része, 9. Az egyik földrész, 10. Após falusiasan, 11. 1001 római számmal, 12. Üt, 13. Férfinév, 14. Nem éhezünk meg tőle, 16. Nem ragad oda, 18. Enyém angolul, 19. A neodínium vegyjele, 20. Dél-amerikai ország, 21. O. l., 22. Igen, angolul, 24. Cipészszerszám, 25. Azonnal, 27. Maga előtt nyom, 29. Konyhai edény, 30. Inventár.

Függőleges sorok: 2. Fialok csapata, 3. Hangtalan Nóra, 4. Módi, 5. Mezőgazdasági munkát végez, 6. Partner betűi keverve, 7. Ítéletet hozó személy, 8. Majdnem depó (ék. h.), 9. A szállóige befejező része, 13. Átbeszél, 14. Lima egyneműi betűi, 15. Zavart ara, 17. Férfinév, 18. Vízzel tisztít, 23. Tus betűi keverve, 26. Tűzoltó igéje, 28. Szerb előjáró, 29. A második személy.

Betűrejtvények

1

BI	IT
Y	Y
ZO	VÁ

2

SZ	"
Ü	ID

3

NY	LÁS
A	

4

3,14	H	ÉS
	E	

Skandináv rejtvény (22–23.)

Körülbelül így kiált minden diák az utolsó iskolai órán.

	A KALÁSZOSOK KÖZÖTT ÉL (ÉK.H.)	VADORZÓ	KIT?, ...?	EGYFAJTA	ÉJFÉL ELŐTT	FELTÉTELES KÖTŐSZÓ	ILYEN A JÓ BIZONYÍT-VÁNY	
	A KÖRHÁZJELE	GOMBA-FAJTA	ÁRAD BETŰI	GOMBA	HÁROM OLASZUL	NINCS VÉGE		Á
	A NYÁR VELEJÁRÓJA					ÉSZAK	99	
	ZAVAR BETŰI			GÍTÁRON JÁTSZIK		A FÉRFI PÁRJA	EZ	
				ADÓ-FIZETŐ				
FÉNYKÉP (ÉK.H.)	ZÜMMÖG	MÉRKÖZÉS			A 3. SZEMÉLYT		Ü.Ó.	
EBBEN A PILLANATBAN	FÉL ÖT!				NÉMETH FERENC		EHET, ...	
		KIAKAD PÁROSAI		CSENDES FOLYÓ (ÉK.F.)		EGY NÉMÉTŰL		TÜSKÉS ÁLLAT
		KELET		VERSENY-ÁLLAT		NŐI NÉV		
SZERB MUTATÓSZÓ	MEG-CSINÁLÓ				ESŐRE HAJLÓ			
KUTYÁNAK YETETI CSONT	101				VAGY ANGOLUL (ÉK.F.)			
		DEHOGY!		HÚST TARTÓSÍTÓ		ÜDÍTŐ ITAL		ÜNNEP KEZDETE
		ZAMBIA		NÉVELŐ		GRAMM		EGY
	HASZONTALAN NÖVÉNYEK			EGYFAJTA RUHAANYAG (ÉK.F.)				

Az elrejtett hatodik

1	B	L	R	A	K	O	T	
2	Y	Á	I	O	D	K	L	
3	Á	M	L	N	Á	S	K	
4	Z	C	O	I	H	N	P	
5	T	T	O	M	Z	A	R	

Minden vízszintes sorban egy-egy zeneszerző nevét talárod és plusz egy betűt. A felesleges betűket írd be az üres oszlopba, és megkapod a hatodik zeneszerző nevét.

Minikeresztrejtvény

1	2		3	4
5			6	
7	ZS			
8			9	
10				

Vízszintes sorok: 1.

Szitaféle, 5. Kocsi része, 6. Német előljáró, 7. Péksütemény, 8. Fordítva ád, 9. A múlt idő egyik jele, 10. Az atlétika is ez, csak fordítva.

Függőleges sorok: 1.

A fémeken keletkezik, 2. Hatalmas állóvíz (ék. h.), 3. Tilosnak nyilvánító (ék. h.), 4. Női név.

A 21. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Akkor hordd el magad!

Betűrejtvények

1. A törvény a joggal, 2. nem mindig, 3. egyértelmű

Anagramma

Kullancs

Szóbetoldó

eke

Körszámtan

729 – az első számot megszorozzuk hárommal, majd kivonunk 27-et, és így folytatjuk

A válasz a rejtvényben

1. cimbalom, 2. talicska

Szókihúzó

Szép nyaralást!

A 20. skandináv rejtvény megfejtése:

SZENTELEKY KORNÉL, KALANGYA

Könyvjutalmat kap:

Miskolci Krisztián, Horgos

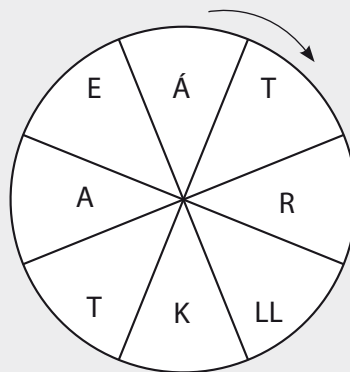
Kicsi sarok

Játék a betűkkel

C	Ö	M	É	P	N
D	L	O	F	I	L
K	N	U	Ö	C	S
P	O	Z	É	D	F
Á	C	L	T	O	U
Ö	H	F	P	É	N

A rejtvényben a betűk egy része több példányban is megtalálható, néhány betű azonban csak egyszer fordul elő. Ha ezeket összeolvasod, megkapod a Beszélő köntös írójának a nevét.

Betűkerék

A betűk egy bizonyos logika szerint követik egymást. Milyen sorrendben kell összeolvasnod a betűket, hogy megtudd egy palicsi látványosság nevét?

Regényhős

	É	L	A
	T	T	Ó
	É	Z	A
	R	O	N
	U	S	I
	I	L	I
	Á	R	I

Pótold a rejtvényben hiányzó első betűket úgy, hogy négy férfinévet és három női becenevet kapj eredményül. A kiemelt oszlopban Fekete István egy regényhősének nevét olvashatod össze.

Óriásrejtvény

Rejtvényünkben a magyar próza markáns egyéniségének a nevét és paródiáinak, szatirikus írásainak a címét keresd.

	◆	CSENDES AUSZTRIAI TARTOMÁNY	549 VÁLASZOL	LEGJOBB OSZTÁLYZAT NONO PÁR- RATLANJAI	NYUGAT HELTAY KÁLMÁN	ÓRLEMÉNY RÉSZE ... PÁPA	RIADÓ-E EGYENEMŰI	◆
	1							G
		ELNÖK- HELYETTES FÜZET				FORDÍTVA AME- RIKAI EGYETEM OXIGÉN- MÓDOSULAT		
				VAJDASÁGI VÁNDOR- SZÍNHÁZ	KÉN DEHOGY!	FORDÍTVA RÓ SZABADTÉRI MÚZEUM	Ó. E. 1502	
GÖRÖG BETŰ	2	ÉJFÉL ELŐTT	EGY TETEJÉRE	GÁT BETŰI Y. O.		ILYEN TAKARMÁNY IS VAN		
		ÁRNYA BETŰI ROMÁNIA			BIRS BETŰI	A HÉT VEZÉR EGYIKE		3
AUSZTRIA		A TETEJÉRE NYOMNI ANALIZÁL				ANCSA		GRAMM GÖRÖG- ORSZÁG
ÚJ NÉMETŰL			OLASZ- ORSZÁG 1055	NYELVTAN	Y. B. IGEN ANGOLUL	NORD UGYAN!	◆	ILYEN- FORMÁN
NEM VALÓDI		4					○	ITÁLIA SÍR BECSAPOTT
MADRIDI SPORTKLUB			JÓL MEGSÜLT FORDÍTVA TOMIKA			FÉRFINÉV JÓ A FÜLE		SUGÁR LÓHERE EGYENEMŰI
Ú. M. FELÍRATOS KIS FÉM- KORONG		EBBŐL VAN A GYERTYA 1000			H. N. A. BELE- EGYEZIK			ERDÉLYI FOLYÓ
			2000 VILÁGO- SODIK	ÍR HADSEREG EGY		BELGIUM		V. H. O. ROMÁN VÁLTÓPÉNZ
KAZI EGYENEMŰI FOLYADÉK		KITŰNIK				BÁRKI BETŰI LÍRAI KÖLTEMÉNY		
		EGÉSZSÉGES ÖSZTÖN	NŐI NÉV	KÖZLEK- DÉSI ... ÓDON				FÉL ÓTI! KOPASZ
FÉL RÉSZ EMLÍTI		RÁDIUSZ V. I. U.	LÁTÓ BETŰI TEMPUS			IDEHOZNI SZERBŰL		
				Z. L. KEMAL ...		NŐI NÉV NEM TISZTA		MÓKUS
ENYÉM NÉMETŰL			...-KE RÁDIUSZ	◆	X. Y. ... BŰTA EMBERRE MONDJÁK	IPSZILON ...-RE	HÁROM OLASZUL S. A. A.	
LÓVAL ÁTLENDÜL RAJTA					KÖLTÖZŐ- MADÁR			G. S. 5
ESZ	FÉL ÓTI! MEZŐ- GAZDASÁGI	◆	KÖRÜL- BELÜL	ANTE EGYENEMŰI	NÉVELŐ HANG NÉLKÜL NETT	ÓCSKA ÁKOSKA		EZ URÁN (ÉK. F.)
		LÍRAI ZENEMŰ CÍM					VONAT ÚTJA	
5							DEHOGY!	
			IGÉZ PÁRAT- LANJAI	MEZ (ÉK. H.) NÉMETH LÁSZLÓ		◆	NY	KELLEMES SZÜNIDŐT!
NŐI NÉV TÁL KÖZÉPE	BELGRÁDI HÉTILAP EME			KELET A HARMÁ- DIK	Ö. S. ÉSZAK		ZÉRÓ	
MESÉLŐ				KIS PATAK			OMSZK FOLYÓJA	

Felhívás a Gion Nándor Olvasási Verseny újabb fordulójára

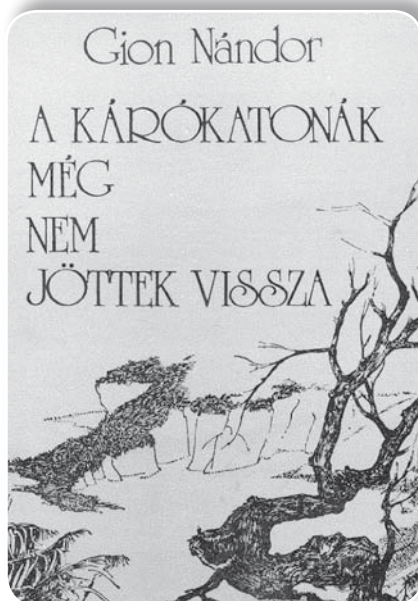
Gion Nándor Olvasási Verseny 2013/14

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete olvasási versenyt hirdet az általános iskolák felsős tanulói számára.

A verseny célja: a diákok olvasásra való ösztönzése, és a tanulók szövegértő olvasásának fejlesztése. Fontos, hogy minél többen könyvet vegyenek a kezükbe, vagy kedvet kapjanak ahhoz, hogy az internet segítségével éljenek az elektronikus könyvtár nyújtotta lehetőségekkel. Mivel a versenyző nemcsak saját sikeréért „küzd”, hanem a csapat eredménye érdekében (is) igyekszik jól teljesíteni, a versenynek közösségépítő szerepe is van. A verseny résztvevői 3 fős csoportokat alakítanak. A csoport tagjai megbeszélik, hogy ki melyik könyvet olvassa el az adott listán szereplő könyvek közül. Egy-egy tanulónak legkevesebb három művet el kell olvasnia, de minél többet olvas el, annál jobb (ha ugyanazokat a könyveket a csoportból két-két tanuló is elolvassa, nagyobb az esélyük a helyes válaszadásra). A csapat összesen hat könyvcímből (az általuk választott könyvek címeiből) álló lista alapján kapja a tesztek, illetve a feladatlapokat.

A verseny lebonyolításához szükség van a magyartanárok (könyvtárosok) közreműködésére, azzal segítjük munkájukat, hogy minden benevező iskolának az iskolai versenyre kidolgozott tesztlapokat küldünk. A csoportok egyforma kérdéseket tartalmazó feladatlapokat kapnak, és a versenyzők egy-egy csoporton belül közösen oldják meg a feladatokat.

A tartományi döntő 2013. november 30-án lesz Újvidéken. A legjobbak meghívást nyernek a Gion Nándorról elnevezett irodalmi táborba, melyet 2014 nyarán szervezünk az Apáczai Diákotthonban.

Az olvasandó művek listája az 5. és 6. osztályosok számára:

Jókai Mór:
A nagyenyedi két fűzfa
Fekete István:
Bogáncs
Mándy Iván:
Csutak és a szürke ló
Lázár Ervin:
Szegény Dzsoni és Árnika
Gion Nándor:
A kárókatona...
Bálint Ágnes:
Szeleburdi család
Erich Kästner:
Emil és a három iker
Jacqueline Wilson:
Lányok a pácban

Az olvasandó művek listája a 7. és 8. osztályosok részére:

Mikszáth Kálmán:
Beszterce ostroma
Kosztolányi Dezső:
Aranysárkány
Fekete István:
Téli berek
Gion Nándor:
Sortűz egy fekete bivalyért
Szabó Magda:
Abigél
Déry Tibor:
Niki
J. K. Rowling:
Harry Potter és az azkabani fogoly
Luis Sachar: Stanley, a szerencse fia

A díjazott csapatok tanárai könyvjutalomban részesülnek.

Jelentkezni a következő címen lehet:

VMPE,
21000 Újvidék,
Ćirpanov utca 54.
e.mail: vmpe@panline.net
vagy:
Aladicsné Kollár Mária
21235 Temerin, Bosnyák utca 86.
tel.: 021/841-397
e-mail cím:
aladics@stcable.net

Képzelt interjúnk sztárja ezúttal **Nikki Reed** Los Angeles-i színésznő, modell és forgatókönyvíró, aki a *Tizenhárom* című filmmel vált ismertté, majd a *Dogtown* uraiban is szerepelt. A világhírnevet azonban az *Alkonyat* sorozat hozta meg számára, amelyben a szóke bombázót, *Rosalie*-t alakítja. Ez azért is érdekes, mert valójában nem is szóke.

– Irritált, hogy szóke lettél?

– Kezdetben igen, ha jól emlékszem a rajongóimtól előre is elnézést kértem, amiért nagyon szóke leszek. Az igazat megvallva az is némileg kiakasztott, hogy az én karakteremnek nem lehetnek valami igazán menő képességei, mint például Alice-nek, aki a jövőbe lát. A szereplőgárda egyik legviccesebb tagja, **Peter Facinelli** (*Carlisle*) erre azt mondta: az én képességem, hogy egy hisztis tyúk legyek. Na tessék.

– A filmben egy nagy családot alkotok. Erre hogyan készültetek?

– Esténként összejöttünk Peternél, és pókerpartikat tartottunk. Néha apának szólítottuk, **Elizabeth Reaser** (*Esmé*) pedig anyának. Ez eléggé furcsa volt.

– Nincs semmi közös vonásod a karaktereddel?

– Ezt azért nem mondhatnám, a filmben az általam megformált *Rosalie* állandóan *Edward* és *Bella* gyerekeit babusgatja. A való életben is ezt teszem, csakhogy az *Alkonyat*-beli színészkollégám és nagyon jó barátom, **Jackson Rathbone** nemrég született fiával. Büszke vagyok rá, hogy nagynénivé fogadtak. Nagyon szeretek kisgyerekekkel játszani.

– Hogyan kezdted el színészkedni?

– A szüleim inkább a divatszakmában mozogtak. Anyám kozmetikus volt, apám pedig divattervezőként dolgozott. Talán nem is csoda, hogy a divatszakma valamennyire engem is érdekelt. Egy ideig modellkedtem, és néhány klipben is megjelentem. A színészkedés elsőre nem is vonzott, a filmkészítés háttér munkái annál inkább. Eléggé bonyolult volt a korai életem. Anyám barátnője, **Catherine Hardwicke** egyszer megkérdezte, hogy segítenék-e neki egy forgatókönyv megírásában. Benne voltam, méghozzá olyannyira, hogy mindössze hat nap alatt megírtuk a *Tizenhárom* című film szövegkönyvét, amelyet Catherine rendezett. Miután elolvasták, a producerek gondba estek. Nem tudták kire bízni a szerepet, mert a történet egészen személyes részeket is tartalmazott. Végül én játszottam el a fő-

Nikki Reed

szerepet. Ez díjakat és ismertséget hozott számomra filmes körökben. Mégsem volt ez egy felhőtlen időszak, tizennégy éves koromra már valamelyest önállósultam, a forgatás miatt kimaradtam az iskolából, az osztálytársaim szülei kiutálták, az iskolát ezért magánúton fejeztem be. Nem volt könnyű menet.

– Mely filmekben szerepeltél még?

– Azután jött a *Dogtown urai*, az *Amerikai fegyver* és a *Mini beindul*. Közben a *The O.C.* tinisorozat hat rész erejéig, amiben később **Jackson Rathbone** is szerepelt. Egyébként mindkettőnk életének jelentős része a zene is.

– Nálad ez hogyan nyilvánul meg?

– Először egy másik barátomnak rendeztem egy videoklipet, utána felajánlottam

Jacksonnak, pontosabban az együttesének, a *100 Monkey's*-nak, de ez sajnos nem jött össze. A férjemmel, **Paul McDonald** énekessel és dalszövegíróval egy amerikai tehetségkutató alkalmával ismerkedtünk meg. Készítettünk egy közös dalt is, a *Now I Find You*-t, majd kiadtunk egy EP-t, amelynek egy másik száma, az *All I've Ever Needed* helyet kapott az *Alkonyat* befejező részének filmzenei albumán. Az év elején a férjemmel a *Hanson* részére is rendeztünk klipet.

– Mi történt azóta, hogy befejeződött az Alkonyat?

– Több filmmel is foglalkoztam, ezek a *Downers Grove*, az *In Your Eyes*, a *Pawn*, a *Snap* és az *Empire State*.

L. M.

Jackson Rathbone

Főleg tévésorozatokban szerepelt, például a *Gyilkos elmék*ben vagy a *No Ordinary Family*ben, de nagyobb produkciókban is feltűnt, a *Rettegés*ben vagy az *S Darkó*ban. Ő játssza Sokkát Az utolsó léghajlítóban, de a világhírnevet az *Alkonyat* hozta meg számára, amelyben *Jaspert* alakítja. Képzelt beszélgetésünk **Jackson Rathbone**-val készült.

– Gyerekkorod óta érdekel a színészet?

– Inkább azt mondanám, hogy az is érdekelt. Apám olajüzlettel foglalkozott, ezért rengeteget utaztunk. Szingapúrban születtem, de éltem Maidenben, Jakartában, Londonban, Kaliforniában, Connecticutban, Norvégiában, majd Texasban. Ha valaki tudja, hogy a Föld kerek, az én vagyok. A későbbiekben is utaztam, Kanadában éltem, amikor ott forgattam. Egy együttesem is volt, a 100 Monkey's, velük főleg Los Angelesben próbáltunk, de sokfelé jártunk koncertezni. Mi amolyan klubzenekarkén működtünk. Kezdetben a sport foglalkoztatott, fociztam, kosaraztam és baseballoztam, de a helyi színház munkájában is részt vettem. Nagyon aktív voltam. Végül rájöttem, hogy a zene és a színészet tesz igazán boldoggá, így ezekre fektettem a hangsúlyt. Egy barátom bemutatott egy menedzsernek, ekkor kezdtem kapni a szerepeket.

– Hogyan kerültél az *Alkonyat*ba?

– Elmentem a meghallgatásra, illetve elindultam, de valami történt a kocsimmal. Mire megérkeztem, a többiek már valamelyest összehaverkodtak. Szerencsére a szervezők megengedték, hogy bevigyem a gitáromat is, így elvoltam a hangszerrel, de a meghallgatás végül elég jól sikerült.

– Mit szerettél a forgatáskor?

– Az akciósabb jeleneteket, mert egyébként sokat kellett állnunk. Alig vártuk, hogy néha mozogjunk egy kicsit. Ilyenkor sok mókás dolog történt, például amikor a baseballos jelenetnél **Ashley Greene** eltalálta egy labdával az operatőrt. Tőlem pedig azt kérték, hogy bal kézzel forgassam az ütőt. Jobb kézzel jól megy, de nem vagyok balkezes. Nevetségesnek éreztem magamat, de végül elég jól sikerült.

– Neked nem okozott problémát a kontaktlencse?

– Nem akkorát, mint **Kellan Lutz**nak, neki alig helyezték fel. Ketten kellett, hogy lefogyják. Egyébként nem tudom, hogyan látnak a vámpírok, de én színvak vagyok, ezzel néha heccelnek a haverok.

– A zenének is hódolsz. Milyen zenét játszottatok a 100 Monkey's-al?

– Lényegében funk-rockot, de vannak countrys, bluesos hangulatú és sötétebb számaink is. Az élő fellépésekre helyeztük a hangsúlyt, és sokszor improvizáltunk. Három albumot készítettünk az otthoni stúdióinkban.

– Melyik volt a legemlékezetesebb koncerted?

– Amikor egyszer San Franciscóban játszottunk, arra lettem figyelmes, hogy egy alak ellopni készül a gitáromat. Üldözőbe vettem, és utolértem. Elkezdtünk dulakodni, erre kaptam egy jókora ütést a szememre, de a gitáromat azért megmentettem. Utána Bakersfieldben léptünk fel. Akkor már ismert voltam az *Alkonyat*ból, és a

rajongók kérdezték, hogy honnan a hatalmas véraláfutás a szemem alatt. Nem akartam emiatt lemondani a koncertet, elvégre mindenkinek lehetnek rossz napjai. Azt sem bántam, ha lefotóznak.

– Mi lett az együttessel?

– Kiváltam, mert időközben apa lettem, és most teljes gőzzel a családi életemre összpontosítok. Egy évvel ezelőtt született meg a fiam, aki a Jackson Monroe Rathbone VI. nevet kapta, miután én vagyok az ötödik. Nálunk ez családi hagyomány.

– A zenéléssel mi lesz?

– Nem hagyok fel vele, sőt szólóalbumot készítek, első számomat a Billy Badass-t már be is mutattam. Közben pedig a filmézt is tervezem.

L. M.

Nyi haó (jó napot), Kína!

A mulat? Sajnálát? Röpke szerelem? Nem tudom, melyik érzelem uralta leginkább a Kínában töltött két hetemet. Talán mindegyik... Ám, ha röviden kellene jellemeznem, hogyan hat ez az egymilliárdnál is több lakost számláló ország az idegenre, akkor azt mondom: zavarba jön. Kulturális sokkot kap! Tartósat, nehezen kiheverhető. Az én kis sokkom bő fél éve van velem...

Szerencse, hogy egy nemzetközi konferencia csapatával együtt ismerkedhettem Kínával. Volt ott spanyol, német, francia, mexikói, kanadai és dél-afrikai, így a hatást a különböző kultúrákból érkező népes társaságon is lemérhettem. Nos, a kanadai éppúgy „elájult” a tizennégy(!) milliós Sanghaj felhőkarcolókkal telepített Pudong városrészétől – tizenöt évvel ezelőtt kukoricaföld volt itt, most parkok, szökőkutak, hatnyolc sávú utak ölelik körül az üvegcsodákat –, mint a német vagy a dél-afrikai.

Már hogyané ámuldoztam volna egy olyan országban, amelyik a világ egyik legősibb civilizációjával dicsekedhet (a Sárga folyó mentén már az időszámításunk előtti 6. évezredben kialakult a földművelő életmód), ahol a nyomtatás, a selyem, a porcelán, a puskapor jóval korábban vált ismertté, mint Európában (és akkor még nem beszélünk az orvoslásról vagy a csillagászatról...). Hogyané ámuldoztam volna egy olyan országban, amelyik kiheverve Mao Ce-tung kommunizmusát, már 2006-ra a világ negyedik legnagyobb gazdaságává vált, ahol a jövő évezred építészete (a világ legmagasabb szállodájának hetvennegyedik emelvényén laktunk!) békésen megfér a buddhista szentélyek és pagodák között meghúzódozó koszos-vircsaftos piacokkal.

Ha behunyam a szemem, Sanghaj óvárosa jut eszembe. Ott tapintatni lehet a végleges ellentéteket! Tömeg, láрма, biciklierdő, bazárok, bódék, minden eladó. Bunda, kereszt, vörös csillag, bikini, szobrok és kulcstartók – Mao Ce-tung, Buddha, Jézus, Che Guevara –, szmoking, selymek, pólók, farmerok. Soha nem láttam még ennyi silány és kiváló minőségű árut egy rakáson! Az árusok elég erőszakosak, ha semmit sem veszel, utánad szólnak (hál’istennek nem érted!). Aztán hirtelen meglátsz egy szerény kaput, és belépsz az Örömök kertjébe – a város legrégebbi kertje –, ahol a

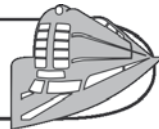

múlt áhítatot ébresztő csendje fogad. Halastavak, sziklakertek, faragott pavilonok, köcsipkés hidacsok, ámuló idegenek, moccsanatlanul meditáló helyiek... Aztán kilépsz a kertből, és némi gyaloglás után „New Yorkba” érkezel. Csakhogy Sanghaj sétálóutcája, az elegáns Nanking sugárút tisztább és fényesebb, mint a Broadway! A világ minden gazdag cége árusít itt – még drágán! –, késő éjjel is ezer színben villognak a reklámok.

A hatezer kilométer hosszú nagy falat – mely minden tévhir és urbánus legenda ellenére nem látszik szabad szemmel a föld körül keringő űrállomásról, állítólag kizá-

rólag a Kheops-piramis az egyetlen ember által alkotott építmény, ami valóban látható, felismerhető – azért kezdték építeni az időszámítás előtti 5. században, hogy a nomád törzsek ne tudjanak betörni az országba. A hegygerincekre feljutó, meredek lépcsősorok, a lőrészekkel „díszített” tornyos őrhelyek lenyűgöző látványt nyújtanak! Míg az ember fölfelé vonszolja magát, ráébred, hogy milyen apró... A falon mintegy háromszázezer dolgozott, közülük több ezren haltak meg a kimerültségtől, az éhezéstől, a hidegtől. Testüket a falba temették. Ezért emlegetik ezt az egyedülálló építményt „a könnyek falaként” is.

Érdekes, hogy a kommunista Kína ateizmusa úgy suhant el az ország felett, mint egy könnyű felhő. Az emberek gyakorolják a vallásukat, ma is nagy a családi összetartás, tisztelik az öregeket. A kínai menyasszonyok pirosban pompáznak, mert a vörös az öröm színe (a gyászé pedig a fehér). A hatos és a nyolcas számot mindenki szerencsésnek tartja. Nyolcvanhatal kezdődött a szállodánk telefonszáma, nálunk is szeretik a kínai kereskedők, ha e számok szerepelnek a rendszámablájukon.

Egy barátunk rezignáltan mesélte, amikor a Sanghajt kettészelő Huangpu folyón hajózáztunk:

– Tegnap éjjel nem tudtam aludni, tehát bámultam a várost a hetvennegyedik emeletről. Fényárban úszott! Nemcsak a kivilágítástól, hanem az építkezésektől. Ha hiszitek, ha nem, megállás nélkül dolgoztak egész éjszaka, hogy néhány hónap múlva elkészüljön újabb ötven felhőkarcoló... Sajnálom őket, de félek is tőlük. Nem fogjuk bírni a tempót!

Peking – a második állomásunk, amelyre csak három nap maradt – varázslatos haj-

nallal fogadott. Elképesztő méretű sugárutak, különös formájú sportlétesítmények, amelyek már a 2008-as olimpiára készültek, a parkokban rituális mozdulatokkal tornázgató emberek – az idegeiket tartják így karban –, a buddhista szentélyekben tömeg és füstölő illatú áhítat.

A császári palota felé bandukolva szájtátva bámulom a milliányi kerékpárost – a kisgyerekek éppúgy tekernek, mint az aggasztányok –, és hirtelenjében úgy érzem, hogy szerelmes vagyok e különös-idegen világba. Ez az érzés a vörösben-aranyban-sárgában pompázó 15. századi épületegyüttes láttán sem hagy el. Sőt! Lenyűgöznek a bronzsárkányok, megdöbben a gazdagság meg a számtalan furcsa név. „Az ősök tiszteletének csarnoka”, „Az irodalom virágának terme”. Valahogy elfelejtem, hogy kegyetlen és véres történelmet írt a legtöbb kínai császár.

Aztán a Mennyei Béke terén húlni kezd a szerelem. Egyrészt leszakad a lábam (a négyszáznegyvenötezer négyzetméternyi területen milliós tömeggyűléseket lehet rendezni), másrészt eszembe jut, hogy mi mindennel „kényeztette” a hatalom a népet a 20. században. Itt jelentette be Mao Ce-tung 1949-ben a Kínai Népköztársaság megalakulását, itt fojtották vérbe 1976-ban a demokráciát követelő diákok tüntetését...

Utóirat: A sokk nem múlik. Ha betévedek itthon egy kínai üzletben, hangos „nyi haóval” köszönök, és a tulajdonosokról rögtön eszembe jut az a Szabó Lőrinc fordította ősi kínai vers, amelyet hazafelé tanultam meg a repülőn. Figyeljék csak! „Káprázva ébredem. Idegen ágy. / Fehér ló lepi szobám padlatát. / Felnézek – a hold vakítva ragyog. / Fejem lecsügged – hazagondolok.”

V. K. I.-NL

A kislány, akit mindenki szeretett

Egyszer mindenki eltéved. Így esett a kis Brunellával is. Eltévedt. Reggel elindult hazulról, a kert alatt egy kicsit nézte magát a patakban, fészülködött....

– Szép fekete hajam van – mondta a pataknak, és mosolygott örömeiben, hogy szép fekete haja van.

– Bizony szép – mondta a patak.

– És a szemem is nagyon szép – folytatta Brunella.

Mi tagadás, a szeme is szép volt. A patak bólogatott. Most már nem olyan nagy lelkesedéssel, de bólogatott, mert Brunella igazán szép kislány volt, s olyan kedvesen tudott mosolyogni, hogy nem lehetett rá haragudni. A patak nagyon szerette volna, ha Brunella valami olyasfélét mond, hogy: „Jaj, de gyönyörű kristálytisza vagy, te patak!” vagy: „Olyan szépen muzsikálsz, ilyen szépen senki sem tud muzsikálni!” De Brunella nem mondott ilyesfélét. Esze ágában sem volt. Azt mondta:

– Ha behunyom a szemem, nem látlak.

Mikor Brunella szépen megfészülködött, elhatározta, elindul az erdő felé. Otthon ugyan mondták neki, hogy csak a patakig szabad mennie, mert az erdőben eltévedhet, és ott veszélyek leselkednek rá. „Ugyan – gondolta Brunella –, miféle veszélyek? Engem szeretnek a fák, a füvek, az őzikek. De az erdőben kígyók is vannak” – jutott eszébe. Öntudatosan fölvetette a fejét, fekete hajfonatában meglíbbent a széles piros szalag.

– Engem a kígyók is szeretnek – mondta. Most szépen megfészülködtem, elmegyek, megmutatom az erdőnek a hajam – szólt a patakhhoz.

– Csak ne menj messze. Bajod eshet, az erdőben lakik a Tigris, a Medve meg a Pakuk madár.

– Engem szeretnek – toppantott Brunella, és elindult.

A patak nem szólt semmit. Akkor sem, mikor kisvártatva Brunella megfordult, és azt mondta:

– És én is szeretem őket.

Sohasem látott még Tigrist, Medvét meg Pakuk madarat.

Aztán, mondom, eltévedt.

De nem félt.

– Ugye, szerettek engem? – kérdezte a fákat.

– Szép kislány vagy – mondták a fák. Azon a dombon, ahol a hét hársfa állt, találkozott a Tigrissel.

– Hrrr – morgott a Tigris –, hogy merészelsz!

– Jaj, de szép hangod van! – mondta Brunella, és közelebb lépett. – Nem morognál még egyet?

A Tigris meglepetésében teljesítette a kérést.

– Hrrr – morgott még egyszer, de most már sokkal szelídebben.

Aztán észbe kapott, igyekezett borzasztó pofát vágni: még ez a kis mitugrász lányka akar vele kukoricázni!

– És az arcod is olyan kedves – mondta erre Brunella. – Megsimogathatom?

A Tigris tekergette a nyakát. „Még hogy kedves az arcom.” – Gyorsan belenézett egy tócsába. „Igaz is, elég kedves arcom van.” – állapította meg elégedetten, és mosolyogni próbált. Az állkapcsa csikorgott, mert a Tigris hét éve mosolygott utoljára.

– Kedves kislány vagy – mondta –, megsimogathatsz.

Brunella megsimogatta a Tigrist, és azt mondta:

– Örülök, hogy találkoztam veled. Szeretlek, Tigris.

A Tigris boldog lett, ugrált és bukfencezett. Amikor kiugráta magát, csodálkozva Brunellára nézett.

– Mit keresel itt, kislány?

– Eltévedtem – mondta magabiztosan Brunella –, a patak partján lakom, abban a piros cserepes házban.

– Tudom – mondta a Tigris –, pattanj a hátamra, egy darabig elviszlek.

Brunella a Tigris hátára ült. Csodálatos volt száguldani.

Egy ligetnél megálltak.

– Tovább nem mehetek – mondta a Tigris –, erre menj, egyenesen. Hazatalálsz.

Brunella elindult, amerre a Tigris mondta, és dúdolgatott. Egyszer csak látám egy barna foltot. Nicsak – gondolta –, talán a Medve, és megindult feléje. Tényleg a Medve volt. Már régóta figyelte a kislányt, csodálkozott, milyen bátran sétál a sötét erdőben. Tetszett neki, elhatározta hát, hogy nem bántja. De találkozni nem akart vele; minek mindenkinek megtudni, hogy ő itt lakik a Holdfényes Barlangban.

De Brunella akkor már csak pár lépésre volt. A Medve nem akart bonyodalmat, gondolta, inkább elfut.

– Ne szaladj el! – kiáltott utána Brunella. Úgy szeretnék beszélgetni veled.

„Most már mindegy” – gondolta a Medve, és megállt.

– Ne gyere közelebb, mert megeszlek! – kiabált a kislányra.

– Jaj, de vicces vagy! – nevetett Brunella. Miért ijesztgetsz?

A Medve elcsodálkozott.

– Hogy mersz így beszélni velem?

– Ó, hát mert szeretlek! – nevetett a kislány, és kezet nyújtott a Medvének.

A Medve vigyázott, nehogy nagyon megszorítsa a kezét.

– És miért szeretsz?

– Csak – mondta Brunella –, mutasd a hátad, úgy látom, a hátad sötétbarna.

– Igen – mondta a Medve, és mutatta a hátát. Jókedvű lett. Igazán jó érzés, ha egy szép kislány szereti az embert. Azaz hogy szereti a medvét.

Brunella elmondta, hogy eltévedt, és hogy a Tigrissel találkozott.

– Nem bántott? – csodálkozott a Medve.

– Ó – nevetett Brunella –, hogy bántott volna, amikor olyan kedves Tigris! A hátán hozott a ligetig, hogy hamarabb hazaérjék.

– Ha akarod – mondta a Medve –, én is elvihetlek egy darabig a hátamon.

– Az jó lenne – felelte a kislány –, csak tudod, olyan éhes vagyok.

– A mézet szereted? – kérdezte a Medve.

– Nagyon. Mézet adjál – mondta Brunella. A Medve kézen fogva vezette a kislányt a barlangjába. Csodálatos barlang volt, zegzugos nagy termekkel.

– Ugye, szép? – dicsekedett a Medve. – Rajtad kívül még senki sem látta.

– Gyönyörű! – ámuldozott Brunella, és boldog volt, hogy szeretik egymást a Medvével.

Ennél jobb méz nincs a világon, a Medve biztatta Brunellát, egyék még. Nem nagyon kérte magát, a hasát degeszre tömte.

– Nem kellett volna annyit ennem. Most biztos nehéz vagyok – mondta, amikor a Medve hazafelé vitte a hátán.

A Medve mosolygott. „Micsoda kedves kislány – gondolta –, lám, azzal törődik, hogy nekem nehezebb.” Pedig hát igazán lepkekönyvű kislány volt, a Medvének meg se kottyant, hogy a hátán ül.

– Na, tovább nem mehetek. Innét, ha egyenesen arra mégy, hamarosan hazaérsz – mondta a Medve, s amikor Brunella már majdnem eltűnt a fák között, utána kiabált: – Gyere el máskor is!

– Jól! – kiáltott vissza Brunella.

Ebben a pillanatban a nagy eukaliptuszfán – éppen az alól kiáltott vissza Brunella – megszólalt egy dörmögő hang:

– Ki merészeli zavarni a nyugalmamat?

– Hát te ki vagy? – kérdezte a kislány, ennyőt csinált a szeme fölé, és a fára kémlelt.

– Én a Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár vagyok – dörmögött a hang –, és ha azonnal nem hordod el magad, meglegyintlek a szárnyammal.

– Ó, de buta vagy! – mondta csendesen Brunella. – Látod, ha kedvesen beszélnél velem, és lejönnél hozzám, megszerethetnénk egymást. És akkor sokáig jól éreznéd magad, tudnád, hogy valaki szeret.

– Ugyan – mondta a Pakuk madár –, én már háromszáz éve ülök itt, és még soha senkivel nem szerettük meg egymást.

– Talán nem is járt erre senki – mondta Brunella.

– De igenis – mondta a Pakuk madár –, kétszázötven éve egy nyúl és nyolcvan éve egy szénégető. De nem szerettük meg egymást. Az igaz, hogy nem is vetek észre.

– Na látod – mondta Brunella –, lejöhetsz, úgysem láttam még Pakuk madarat.

A Pakuk madár egy darabig mirgett-morgott, aztán csak lejött. Óriási madár volt, és láb helyett tényleg három kereket viselt.

– Hát, te elég fura szerzet vagy – nevetett Brunella –, de a szíved biztos jó, téged biztos nagyon lehet szeretni.

Ezzel megsimogatta a Pakuk madarat. A Pakuk madárnak mind a három kereke bizseregni kezdett, s arra gondolt, jöhetett volna ez a kislány háromszáz évvel korábban is. Akkor talán ő még énekelni is megtanult volna, úgy, mint a sárgarigó.

Kérlete Brunellát, hogy ne menjen még, de erősen esteledett, a kislánynak haza kellett indulnia. A Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár a hátára vette, és elrepült vele az erdőszélig.

– Na, innen már látszik a házatok – mondta, és kitépett a szárnyából egy tollat. – Ezt őrizd meg. Emlékül.

Már majdnem a patakhoz ért a kislány, mindjárt otthon lesz, gondolta, amikor egy borízú hang reccsent rá:

– Állj! Hogy mersz a területemen mászkálni?

– Hát te ki vagy? – csodálkozott Brunella, és megindult a hang felé.

Egy torzonborz ember állt ott, szakállá az övéig ért, puskájával Brunellára célzott.

– Én a vadász vagyok. Ha nem állsz meg, lelőlek.

– Dehogy lősz – nevetett Brunella –, ki hallott már olyat, egy kislányt lelőni! Nem is gondolod te komolyan, látszik a szemedben, hogy jó ember vagy, és én a jó embereket szeretem, meg a jó emberek is szeretnek engem.

– Igazán? Látszik a szememen? – kérdezte a vadász, és leengedte a puskáját.

Brunella rámosolygott, a vadász meg vissza.

– Ne haragudj, hogy ijesztgettelek – mondta a vadász –, nem tudtam, hogy szeretsz.

– Ó, én mindenkit szeretek – mondta a kislány –, s engem is szeret mindenki. A füvek, a fák, a virágok. És a Tigris is meg a Medve meg a Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár.

– Az nem lehet igaz – mondta a vadász, és megszorította a puskáját. – Nem is láttál még Tigrist, Medvét meg Pakuk madarat.

– De igenis láttam – mondta büszkén a kislány –, és biztos téged is szeretnének. A Tigris a hátán hozott, a Medvénél mézet ettem, és a Pakuk madártól ezt a tollat kaptam emlékre. A Tigris azon a dombon lakik, amelyiken a hét hárs áll, a Medve a Holdfényes Barlangban, a Pakuk madár meg az eukaliptuszfán.

– Ó! – mondta halkán a vadász, és forgatta a szemét.

– Megsimogatnál? – kérdezte tőle Brunella.

– Persze, persze – sietett a vadász. Megsimogatta a kislányt. – És most már siess, mert esteledik.

Elváltak. A kislány a patakhoz ért.

– Szervusz, patak – mondta –, látod, semmi bajom sem lett. Mindenkit szeretek, és engem is szeret mindenki.

Ekkor egy lövés dördült.

– A Tigris – mondta a patak.

Brunella földbe gyökerezett lábbal állt. Megszólalni sem tudott. Eldördült a második lövés.

– A Medve – mondta a patak.

– Jaj, ne, nem akarom! – kiabált a kislány, de akkor már hozta a szél a harmadik dörrenést.

– A Rettenetes Háromkerekű Pakuk madár – mondta a patak.

A kislány térdre esett, keservesen sírt, könnyei a patakba hullottak. A víz zavaros lett a könnyeitől.

– Most már sohasem láthatod magad bennem – mondta szomorúan a patak –, csak talán akkor, ha behunyod a szemed.

Lázár Ervin

A szórakoztató szóra készítés jegyében

A 19. anyanyelvpolási szemle emlékképei

Június elsején, az újvidéki Nikola Tesla Általános Iskolában Sóti Gabriella tanárnő házigazdaként fogadta a hagyományos szemlére érkezőket: a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének a tizenhárom szórakoztató szóra készítő anyanyelvpló csoportjából a csaknem hatvan gyermek- és diákszereplőt, a kísérő szülőket, a felkészítő oktatókat és a látogatókat. Mindannyiukat mgr. Viola Lujza szakmai és műsorvezető köszöntötte.

A vidám gyermekesereg fellépése által felidézte a 2012/13-as tanévben tanult, kedvelt verses és prózai gyermek- és más szépirodalmi műveket (gyakran énekszóval társítva). Ugyanakkor ki-ki betekintést nyújtott gazdag anyanyelvi ismereteibe.

Az erzsébetlaci gyerekek Mijátov Irén felkészítésével Az óvodában így szoktunk játszani című bevezető műsorszámban népszerű gyermekjátékokat mutattak be, mondókákkal és kiszámolókkal kísérve. Élvezték a dalos körjátékokat is. A versösszeállítás előadása közben is szórakoztak, miközben kedvenc állatokat jelenítettek meg. Szavaltak a vendégvárás fortélyairól, titkairól.

Molnár Urbán Éva oktató bókai csoportjának fellépői az őszről szóló összeállításban többek mellett elmondták Kányádi Sándor

Jön az ősz című költeményét. Énekeltek a távozó nyárról. Versben és mondókával vették számba a napokat.

Monic Lída módosi tanítványai Játsszunk találósdit! felhívással, derűt varázsolva kérdezték egymást és a látogatókat.

Petes Erzsébet rendezésében a magyarittabéi diákok a Meghalt Mátyás király, oda az igazság című történelmi-irodalmi összeállításban ötletesen, érdemei által jellemezték a halhatatlan uralkodót. Mesék és mondák is elhangzottak.

Szarka Edit szerkesztésében különböző korosztályú tamásfalvi gyerekek tréfás mondókákat, hívogatókat idéztek. Szavalóként is bemutatkoztak.

Krizsán Valéria csonoplyai fellépője előadta Weöres Sándor Sehallását Dömötör című versét az iskolakerülésről.

A Halász Gyöngyvér szerkesztette versösszeállításban a maradéki versmondók megszólaltatták Petőfi Sándor Füstbe ment terv és Füle Lajos Szállnak a felhők című költeményét is.

Viola Lujza ürményházi csoportjából négy diáklány a madarakról, a vakációról, az elköszönő nyárról, a közeledő őszről stb. mondtak verset.

Szirák Katalin összeállításával különböző életkorú homokrévi (mokrini) szereplők léptek színre. Versben és mondókában levő kérdésre keresték a választ: Ha felnövök, mi legyek?

Ábel Kornélia nezsényi tanítványai által hangzott el a felhívás: Menjünk iskolába! Előadták József Attila Perc című versét is.

Dulka Gyöngyi beodrai diákjai többek között Weöres Sándor a szélről és a télről mesélő verseit idézték fel.

Szabó Márta nemesmiliticsi tanítványai versmondás közben táltak rá az ember belső világában, a lelkében rejlő igazgyöngyre.

A záró műsorszámban a Lukács Gabriella vezette Nagybecskerek-i Oktatási Központ azon tanulói mutatkoztak be, akiket szavalóversenyen díjaztak Petőfi Sándor, Bogdán József és Sziveri János verseinek előadásával.

Viola Lujza színvonalasnak értékelte a szemlét. A gyermek- és diákkellépek számára emlékezetes marad a bemutató műsor és a társalgás. Remélik, hogy újra együtt lesznek, szerepelnek és szórakoznak az idei nyári táborokban.

Berényi Ilona

Fotó: Nagy Nikoletta és Mijátov Irén

Randizás. Találkoztatás. Párkapcsolat. Akárhogy is nevezzük, a romantikus érzések általában felfűtik a 13–17 év közötti tiniket, beindítva ezzel a kérdések áradatát. Lehetséges valakivel randizni anélkül, hogy elveszítenék a fejünket? Mi tesz egy kapcsolatot csodássá?

Foglalkozz magaddal, a randizás várhat!

Nincs semmi szükség a rohanásra. Néhány lányt nyomasztja, ha barátait randizni látja, ez azonban nagy hiba. Csak akkor kezdj el randizni, ha tényleg akarod is.

A randizás remek lehetőséget ad, hogy fejleszd az olyan képességeidet, mint a beszédképesség, a jó döntéshozó képesség és a magabiztosság. Viszont ahhoz, hogy az erős érzelmeket is kezelni tudj, szilárd alapokra lesz szükséged. Sok lány depresszióba esik, amikor az első randi nem úgy sül el, ahogy elképzelte. Az első szakítás után pedig könnyű azt hinni, hogy már soha nem fognak túljutni a fájdalomon. Még ha jól is érzed magad és tudod, mit akarsz, akkor is időbe telik, mire megtalálsz a megfelelő srácot.

Találj valakit, aki viszonozza az érzéseidet!

„Olyasvalakit szeretni, aki nem viszonozza érzéseid, ahhoz hasonlítható, mint

amikor próbálsz megérinteni a csillagokat, pedig tudod, hogy lehetetlen.”

A 13 éves Rachel írta ezt a mondatot, aki bele volt esve egy olyan fiúba, aki nem viszonozza az érzéseit. Ennek hatására saját magát kezdte okolni. „Valami rosszat mondtam? Rossz ruha volt rajtam? Túl sokat ettem előtte?” Szerencsére mellette voltak a barátai, és segítettek neki ráébredni, hogy vannak más fiúk is, akik talán viszonozni is fogják az érzéseit. Egy egészséges párkapcsolatban az érzések kölcsönösek, melyben a két fél tiszteli egymást, és jól érzik magukat együtt.

Lépj túl a kudarcokon!

A dolgok néha egyszerűen nem úgy sülnek el, ahogy azt mi elképzeltük. Ha a barátod nem azt nyújtja neked, amire szükséged van, akkor lépj tovább. Néha a fiúk önzőek. Máskor viszont a fájdalmak igazi okai az irreális elvárásokból fakadnak. Most még fáj, de majd túl leszel rajta. A jó hír, hogy sok esetben a fiúknak is ugyanarra van szükségük egy kapcsolatban, mint a lányoknak. Egy felmérésben, melyben 520 diák vett részt, a lányok 48, a fiúk pedig 40 százaléka tette a ranglista első helyére a bizalmat. Szorosan ezután foglalt helyet az őszinteség.

Ne hagyatkozz a netre!

A Facebook mindent nyilvánosság elé tár. A magánélet hiánya a szakításokat még borzalmasabbá teszi. Egy jó tanács, hogy a párok minél hamarabb beszéljék

meg egymással a facebookos és egyéb közösségi hálós szabályait. Nyugodtan kérd meg a barátodat, hogy ne posztoljon dolgokat rólad, beleértve a fotókat is. Ha problémája támad ezzel kapcsolatban, akkor valószínűleg nem ő a legideálisabb srác számodra.

Védd magad a kényszerúségtől!

Ha valamit kényszerből csinálsz, az nem szerelem, és nem is mondható normálisnak. Ha valaha is érezted, hogy kényszerből teszel dolgokat, akkor ez egy intő jel, hogy ideje lassítanod. Sok lány nem tud kiállni magáért. Sokkal jobb, ha jó előre tudod, mit akarsz és mit vagy hajlandó megtenni. Így nem kell a pillanat hevében döntéseket hoznod.

Adj időt a szerelemnek!

Ha szeretsz valakit, akkor az érzés lehet nagyon intenzív. Ez az igaz szerelem? Keres jeleket az érzéseidben, hogy megtudj, érett vagy éretlen szerelemről van-e szó. Az éretlen szerelem inkább rajongás. A szerelem ténye ilyenkor fontosabb számodra, mint maga a személy, akihez köthető. Az irreális elvárások is az éretlen szerelem velejárói. Az érett szerelem időről időre erősödik. Minél többet tud meg egymásról két ember, annál erősebbé válik közöttük a kötődés.

Akár randizol, akár nem, légy széles látókörű és tanulj a tapasztalataidból! A megszerzett bölcsesség hosszú távon hasznodra válik majd.

Gondolkodj, mielőtt csobbansz

Kétségtelenül az úszás a nyár legvonzóbb, legfelfrissítőbb sportja. Mielőtt csobbansz egyet a közeli tóban vagy a medencében, fogadj meg néhány biztonsági óvintézkedést! A folyók, tavak lényegesen más veszélyforrásokat hordoznak magukban, mint a tenger, de mindkét esetben a legfontosabb a körültekintés, óvatosság, a helyi sajátosságok és előírások figyelembe vétele!

Ha természetes vízben úszol

– Légy tisztában a képességeiddel, úszástudásoddal! Ne ússz be túl messzire, hiszen a vízben a távolság csalóka. Sose ússz egyedül!

– Győződj meg róla, hogy van-e a parton úszómester vagy vízi mentést végző csapat!
– Csak a kijelölt helyen ússz, ne hagyd el ezt a zónát! Figyeld a kötelet és a bolyákat!

– Vigyázz a vízinövényekkel, -állatokkal, figyelj az esetleges örvények, hullámok elkerülésére! Ezek hirtelen felbukkanása könnyen pánikot és fuldoklást okozhat.

– Sose ugrálj, merülj ismeretlen területen! Nem lehetsz biztos a vízmélységben, ami természetes vizeknél gyakran hirtelen változik.

– Esőben, viharban, nagy szélben sose ússz, mert a víz könnyen elsodorhat!

Ha tengerben úszol

– Csakis a kijelölt, vízimentők által ellenőrzött partszakaszon ússzál!

– Vigyázz a szörfözőkkel! Keresd a figyelmeztető zászlókat, vagy kérdezd meg, hol vagy tőlük biztonságban!

– Kerüld a bűvároknak fenntartott területeket, kikötőstegeket!

– Ügyelj arra, hogy mindig maradjon elég erőd a partra úszáshoz is!

– Ha elkap egy hullám, egyszerűen csak ússz át rajta!

Nyári frizuraötletek

Egy könnyű és egyedi hajviseletre vágsz, de kifogytál az ötletekből? Egy-két kiegészítővel gyorsan feldobhatod a frizurádat, amelyeket magad is elkészíthetsz.

Copf másképp!

Nyáron a legegyszerűbb frizura a copf. Nem kell azonban mindennap ugyanúgy összefognod. Tedd egyedibbé, vigyél bele egy kis változatosságot.

A fej középső részén válassz külön egy körülbelül 5 centis sávot, és a maradék haját kösd össze a fejtetőn. Ezután a kimaradt részt fésüld hozzá az ujjaiddal a haj többi részéhez, és lazán kösd hozzá egy hajgumival. A felső részt csattal is feltűzheted, illetve egy hajráffal is díszítheted még.

Mindent bele!

Egy egyszerű copfot is fel lehet dobni, ha sima hajgumi helyett valami más kerül bele. Mondjuk egy karkötő vagy díszes ékkő. De akár a saját hajaddal is összekötheted. Ha elég kreatív vagy, a sornak se vége, se hossza. Masnik, brossok, szalagok, mind előkerülhetnek. A díszek alatt egy vékony, elasztikus hajgumival fogd össze a haját, hogy ne csússzon szét.

Hajmosás után egy nagyobb körkefével szárítsd a hajadat úgy, hogy a végek enyhén kifelé kunkorodjanak. Így loknis lesz a copfod.

Masnik és virágok

Mi lehet szebb, mint a virágok a hajban? Még akkor is, ha nem élő virágokkal díszíted a frizurádat. Masnik és virágok – egyaránt romantikus jelleget adnak a frizurádnak.

Fűjd be a megmosott hajadat még vizes állapotban göndörítővel vagy hajkiegyeneseítővel, majd egy ritka fogú fésűvel fésüld ki. Szárításnál csak az ujjaidat használd formázásra. Ha megszáradt, tűzd le lazán a frizurádat egy hosszabb csattal. Ha nincs, akkor készíts oldalválasztékot, és tűzd oldalra egy hajcsattal.

Hajkendő vagy hajpánt

Hajpántok, hajdíszek, csipeszek, hajtűk, kendők – ezek a kiegészítők ékszerekkel, kristályokkal és virágokkal díszítve nagyon szépek, és még a hajadat is megfogják.

A finom, selymes anyagokból készült kendők még akkor is szuper frizurát varázsolnak, ha nem vagy éppen topformában.

Hajtsd le a fejedet, és kezd így a szárítást. Ha a tövek nagyjából megszáradtak, hajtsd hátra az egésztestet, és kéttincsenként tekerd össze. A hajszárítóval szárítsd a tincseket, míg teljesen meg nem szárad a hajad. Ha kibontod, máris meg van a hullámos alap. Fésüld hátra az egésztestet, hogy ne essen szét a választéknál, és végezetül tedd bele a hajpántot.

Csavarod fel!

Milyen nőies is tud lenni egy szép konty! Az egyszerűbb kontyoknak az alapja a tekerés és csavarás. Pár mozdulat, és kész is az egyedi frizura.

1. Copfod össze a hajadat úgy, hogy ne húzd át a hajadat teljesen. Így alul a hajvégek ki fognak lógni. A hurkot tűzd le a fejtetőn, a kilógó hajvégeket pedig húzd szét úgy, hogy körkörösén körbevegék a hurkolt részt, és azokat is tűzőgesd le.

2. Fogd meg hátul, a tarkódon a hajadat, és copfod össze. Csavarod meg többször, majd tekerd kontyba, és tűzd le a véget és a széleit körkörösén. Végezetül lazíts rajta egy kicsit.

3. Alulról fölfelé csavarva húzd fel a copfot a fejed tetejére, majd legfelül, ahogy visszahajlik a hajad, tűzd le, és a sodrás mentén is függőlegesen, hogy ne tudjon szétesni. Ez a frizura csak hosszú hajból szép, mert a rövid hajnál nem marad elég hossz a lófarokhoz.

A lábak egészségéről sokan könnyen megfeledkeznek, hiszen a lábfej és a lábkörme nyáron, illetve a jó időben látásnak csak igazán. Te ne kövesd el ezt a hibát! Nem csak akkor kell törődni a lábfejjel, ha meleg időben szandált vagy papucsot húzol, hiszen a testrészt egészségének és szépségének mindig fontos szempontnak kell lennie.

A legáltalánosabb probléma a bőrkeményedés, sokan küzdenek vele. A bőrkeményedés a folyamatos, visszatérő nyomástól alakul ki. Azért jön létre, hogy az állandó terheléstől védje a lábat, ám ez nem esztétikus, egyébként meg fájdalmas is lehet. Mindig le kell resznelni a bőrkeményedést a talpról, a

sarokról, még akkor is, ha vékonyak tűnik. A következő probléma a láb gomba vagy a körömgomba lehet. Általában a lábáról leváló fertőzött hámsejtek terjesztik. Vigyázni kell a strandokon, edzőtermek öltözőjében, a szaunában, és minden olyan helyen, ahol sokan mezítláb járkálhatnak. Manapság már rengeteg készítmény áll a rendelkezésedre a gombásodás kezelésére, ám ha úgy tűnik, hogy a fertőzés nem gyógyul, mindenképpen keress fel egy bőrgyógyászt.

Pedikűr lépésről lépésre

– Az otthoni pedikűr legfontosabb kellékei: egy lavór meleg víz, törölköző, sarokreszelő, bőrradírral, manikűrroló, körömrészelő, bőrfeltolásra alkalmas manikűrpalca, lábápoló krém, körömlakk.

– Ha volt körömlakk a körmeiden, távolítsd el, majd áztasd egy lavór meleg vízben a lábaidat 15-20 percig.

– Ezután fogd a sarokreszelőt, és a bőrkeményedéseket távolítsd el annyira, amennyire csak tudod.

– Bőrradírral alaposan dörzsöld át a lábfejedet, így a megmaradt elhalt hámsejteket is el tudod távolítani.

– Száraz törölközővel alaposan töröld meg a lábfejed, ügyelve a lábujjak közti részre is.

– Most jöhetnek a körme! Vágd le a lábkörmeidet úgy, hogy a köröm két széle ne lógjon bele a bőrbe, hiszen könnyen körömbenövés alakulhat ki. Ügyelj rá, hogy ne kerekítsd le a lábkörmeiket úgy, ahogy azt a kezeid esetében tennéd, mert ez szintén előidézheti a gyulladást benövést.

– A körömrészelővel tökéletesítsd a vágást.

– A manikűrpalcával told fel a körömágyánál a körömre nőtt bőrt.

– Tetszés szerint fess ki a lábkörmeidet egy vagy két rétegben.

– Utolsó lépésként a lábfejedet és a talpát kend be lábápoló krémmel vagy testápolóval.

Pedikűr otthon

Tévhitek a napozásról

Az önfeledt napfürdőzésnél nincs is jobb, de azért nem árt, ha a dolgok mögé látsz.

1. tévhit: A napszemüveg viselése csak divat kérdésé.

Az, hogy egy napszemüveg divatos, csak mellékes. A napszemüvegek azért lettek kitalálva, hogy megóvják az érzékeny szemet a sugárzástól. Éppen ezért feltétlenül érdemes beszerezni egyet, mely UV-szűrővel van ellátva. Ha a napszemüveged lencséjén nincs szűrő, akkor még jobban károsítod a szemed, ugyanis a pupillák a sötétben kitágulnak, és még több fényt eresztenek be.

2. tévhit: A szolárium kevésbé káros, mint a napozás.

Sokan abban a tévhitben élnek, hogy a szoláriumban kevesebb sugárzás éri őket, mintha kifeküdnének a napra. Ez nem igaz! A szoláriumban az UVA-sugarak jóformán minden akadály nélkül jutnak el a bőrre. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a mértéktelen napozás kevésbé károsítaná a bőrt.

3. tévhit: Nem kell mindig új naptejet venni.

Vásárlás és használat előtt mindig nézd meg a szavatosságot! Bár a tavalyi krém valószínűleg még jó, mivel sok időt állt bontott állapotban, és valószínűleg elég sokat volt a forró napsütésen is, már nem nyújt elég hatásos védelmet.

4. tévhit: Mivel a Nap szárítja a bőrt és nekem zsíros a bőröm, nem kell naptejet használnom.

Tény, hogy a Nap jót tesz a pattanásos, zsíros bőrnek, hiszen szárítja azt, de ettől függetlenül mindenkinek kell naptejet használnia. Ha nagyon zsíros a bőröd, válassz olajmentes készítményeket, de ne fekjüdj ki védelem nélkül napozni!

5. tévhit: Böven elég, ha napozáskor bekenem magam.

Ugyan a legtöbb naptej tartalmaz azonnali védelmet biztosító fényvédőt, ezek hamar leáznak és lekopnak. Ezért ajánlott legalább napozás előtt 30 perccel bekenni magad.

6. tévhit: Van rajtam top, úgyhogy csak a fedetlen részéről kell gondoskodnom.

Az igazság az, hogy a fehér pamutpóló is csak alacsony számú védőfaktornak felel meg. Tehát attól még nem vagy teljesen védve, hogy póló van rajtad. Ha nagyon érzékeny a bőröd, érdemes testápoló helyett fényvédőt használni, és csak utána bújni bele a pólóba.

7. tévhit: Egyszeri krémezés is elegendő.

Az izzadás miatt a krémekben levő szűrők nem tudják maximálisan kifejteni hatásukat. Ezért, ha napon tartózkodsz, legalább óránként krémezd be magad újra! Fürdés után pedig zuhanyozz le, töröld magad szárazra, és újra tetőtől talpig kend be magad.

8. tévhit: Minél többet napozok, annál barnább leszek.

Ez csak az első néhány napra igaz. Később, amikor már elérted a legerőteljesebb barnaságot, már nem fogsz jobban barnulni. Az, hogy mennyire tudsz lebarnulni a bőrtípusodtól függ. Ha fehér bőrű vagy, sosem lesz olyan mélybarna árnyalatod, mint a kreol bőrűeknek. Ha tehát az elért barnaság után továbbra is napozni van kedved, maximum fél órát érdemes a napon töltened, hogy megőrizd a színed.

Viselj szarongot!

A szarong vagy pareo tulajdonképpen egy pamutból, selyemből vagy szintetikus anyagból készült ruhadarab, amelyet az alsótest köré csavarva viselnek az emberek. A ruhadarab többnyire élénk színű és varratlan.

Hogyan hordják?

Az alsótest köré csavarják, mégpedig úgy, hogy a csipőn ráncba szedik, betűrik vagy megkötik. Így a szarong a térd és a boka közötti részig lóg le.

Néhány érdekesség

- A Csendes-óceáni szigeteken és a Maláj-félszigeten nemcsak a nők, hanem a férfiak is hódolnak ennek a kényelmes viselnek.

- A legértékesebb darabok Batu Barában és Szumátrán készülnek. Ezeket a szarongokat aranyzállal szövik át.

- A férfiak a kelmét sokszor áthúzzák a lábuk között, hogy nehéz terepen is könnyen mozoghassanak. Az így készült ruházatot szampotnak nevezik.

Hogyan viseld?

A meleg, páradús éghajlaton az embereknek egy könnyű anyagból készült ruhadarabra volt szükségük, így nem csoda,

hogy az évek során a szarong bizonyult a legjobb választásnak. A nyugati kultúrákban a szarong már nem egyszerűen a derékre csavarható kelmeként terjedt el.

Ha nagyon meleg van, nyugodtan hordhatod a szarongot akár utcán is, de a strandon is bátran alkalmazhatod a különböző technikákat.

Hagyományos csomózás

Hála a különböző méretű és fazonú kendőknek, mindenki megtalálja az alakjának és ízlésének megfelelő darabot. A szarongot megkötheted az oldaladon, elöl, a hasadon, de ha kedved tartja, akár hátul is összecsomózhatsz a két végét.

Ha nem szereted a csomózást, akkor egyszerűen túrd be a kendő végét a derekadhoz. A biztos tartás kedvéért célszerű egy csattal, vagy egy biztosítótűvel rögzíteni, ha nem csomózkod meg.

Kendőnek is kiváló

A szarongot bátran hordhatod kendőként is. Nappal a tűző sugarak ellen védi a vállad, estefelé pedig a hideg ellen nyújt némi védelmet. Ha a nyaralás során meg kell küzdened a meleggel, viszont időnként néhány múzeumba is betértek, a szarong kiváló választás.

Ha felveszel egy topot, egész nap kényelmesen érezheted magad, a szarong segítségével pedig elfedheted a vállad, karjaidat, így nem lesz semmi problémád akkor sem, ha be szeretnél menni egy helyi nevezetességbe.

Kísérletezz bátran!

Természetesen még rengeteg módon variálható a szarong viselését. Megkötheted a nyakadban, összecsomózhatsz a két végét, teheted előre vagy hátra a csomót, ha elég nagy a kendő, viselheted strandruhának is. Kísérletezz bátran!

Tudtad, hogy isteni tulajdonságokkal bírsz? Az óegyiptomi horoszkóp ugyanis istenekről nevezte el asztrológiai jegyeit.

Több ezer évvel ezelőtt az óegyiptomi papok már jól ismerték a bolygók járását. Horoszkópot elsősorban a fáraó gyermekeinek születésekor, főpapok és tisztségviselők választásakor, illetve háborúk és hadjáratok indításakor használtak. Az egyes asztrológiai jegyeket az egyiptomi istenek nevével látták el. Kiszámítása kicsit bonyolultabb, mint a ma használatos horoszkópoké, nagyjából dekadonként változik. Ám az isteni tulajdonságok, amiket egy-egy jegyhez feljegyeztek, a ma emberére is jellemzőek.

Te melyik jegybe tartozol?

Hathor, a szerelem és szépség istennője

(Január 1–7., június 19–28., szeptember 1–7., november 18–26.)

A szerelem, a szeretet élteti. Türelmes, megbízható, nyugodt. Mindenkit meghallgat, mindenkinek segít, odafigyel a részletekre. Nem szereti, ha sürgetik, saját tempója szerint akar haladni. Környezete harmóniát sugall: otthona izléses, még az általa terített asztal is különös hangulatot áraszt. Idősebb korában a gyermeknevelés, a másokról való gondoskodás az élethivatása.

Illik hozzá: Ámon-Ré, Széth, Hathor

Ámon-Ré, az Istenek királya

(Január 8–21., február 1–11.)

Nagyvonalú, büszke és energikus. Határozott, egyenes jellem, jó vezető és szervező. Szereti megcsillogtatni erőit, imád versenyezni. Kezdeményező a harcban és nyílt sisakkal játszik. Ki nem állhatja a körmönfont beszédet, a tisztességtelen megoldásokat. Feldühödik, ha nevetségessé tesz, vagy ha nem értékeli kellően a tehetségét. Ilyenkor kemény ellenfél válik belőle, de egyébként mindenkivel jól együtt tud működni.

Illik hozzá: Hathor és Hórusz

Neith, a fáraó védelmező istene

(Január 22–31., szeptember 8–22.)

Fáraók titka

Egyiptomi horoszkóp

Jóban-rosszban kitart szeretetei mellett. Idegenekkel szemben viszont gyanakvó, nehéz a bizalmába férkőzni. A külső szemlélő gyengének, megalkuvónak látja, a valóságban azonban nagyon is kemény. Konokul ragaszkodik elképzeléseihez, és ha a szükség úgy hozza, olyan, akár az anyatigris. Gondoskodását olykor túlzásba viszi. Ha visszaautasítják, megsértődik, s ha megharagszik, képes egész életében haragot tartani.

Illik hozzá: Ámon-Ré, Thot

Szfinx, a hit istene

(Február 12–29., augusztus 20–31.)

Alapvetően optimista, de az első nagyobb akadálnál kétségbe esik. Könnyen lelkesedik, de hamar feladja céljait, elveit. Idealista. Hamar felizgatja magát minden apróságon, de gyorsan le lehet csillapítani. Élvezi, ha rá figyelnek az emberek. Igazi életművész: értékeli az élet szépségét, az élvezeteket, a művészeteket. És a szerelmet. Nehezen tud letáborozni egyvalaki mellett, mert számára létkérdés a hódítás.

Illik hozzá: Széth, Hórusz

Ozirisz, a termékenység és a halottak istene

(Március 1–10., november 27.–december 18.)

Nehezen kiismerhető, befelé forduló alkat. Vonzódik a megfoghatatlan, megmagyarázhatatlan dolgokhoz. Könnyen beelát mások lelkébe, de ő maga nehezen oldódik idegenek előtt. Bizonyos

dolgokat soha nem is árul el magáról. A szerelemben éppen olyan maximalista, mint az élet más területein, és bár érzelmeiről soha nem beszél, párjától teljes odaadást követel. Ha önértékében megbántják, ha becsapják, megtorolja.

Illik hozzá: Ízisz, Thot

Ízisz, az anyaság istennője

(Március 11–31., október 18–29., december 19–31.)

Kedves, odaadó, békeszerető. Semmiféle áldozatot nem érez terhesnek, ha szereteteiről van szó. Szellemi és lelki beállítottságú, a fizikai terhelést nehezen tűri. Nem

vágyik vezető szerepre, élvezi, ha mások döntenek helyette. Ám a bajban határozott. Harmóniára vágyik. A szerelemben rejtélyes: partnerének mindig új oldalát mutatja meg.

Illik hozzá: Ozirisz, Thot

Thot, a tudományok és a művészet ura

(Április 1–19., november 8–17.)

Nemes lelkű, becsületes. Szereti ha elismerik, de nem akar mindenáron az érdeklődés középpontjába kerülni. Eredeti stílusa miatt könnyen két táborra osztja az embereket. Nehezen köt barátságokat, számára a szellemi összhang az első, minden más (pénz, rang, szerelem) csak ez után jöhet. Alapos, nem nyugszik bele, ha valamit nem sikerül megoldania. A párkapcsolatban inkább mély barátság, mint lángoló érzelmek kötik társához.

Illik hozzá: Baszthet, Ízisz

Hórusz, az élők istene

(Április 20.–május 7., augusztus 12–19.)

Örök újító, csak a holnap érdeklő. A múltat, az emlékeket nem őrzi, nem is tiszteli. Könnyen becsapható, mert abból indul ki, hogy mindenki olyan egyenes és becsületes, mint ő. Ha valamivel nem ért egyet, nyíltan kiáll véleménye mellett. Nem szereti a mellébeszélést. Állandóan mozgásban van, egy percig nem tud megpihenni. A szerelemben kezdeményező, szereti a romantikát. Régi szerelmeivel baráti viszonyt tart fenn.

Illik hozzá: Baszthet, Szfinx

Anubisz, a holtak kapujának őrzője

(Május 8–27., június 29.–július 13.)

Szigorú. Mindentfeketén-fehéren lát, nem szeretet kompromisszumot kötni. Becsületes, nyílt-szívű, ami a szívéen, az a száján. Kicsit talán nyers, viszont rendszerint igaza van. Precíz és pontos, fegyelmezettséget követel a környezetétől, de még inkább önmagától. Nehezen barátkozik, inkább a háttérbe húzódik. Mivel csak azt tartja jónak, amit ő csinál, könnyen kihasználják. Személyes kényelméről is szívesen lemond mások kedvéért.

Illik hozzá: Baszthet, Ízisz

Széth, a forró viharok istene

(Május 28.–június 18., szeptember 28.–október 2.)

lehet eltántorítani. Szeret játszani, versenyezni, amit csinál, abban a legjobbak közé verekszi magát. Mozgatórugója a hiúsága. Jó megfigyelő, gyorsan vág az agya, ügyesen kombinál. Ellenfeleit egymásnak ugrasztja, s végül ő lesz a győztes. Birtoklási vágya miatt nemcsak mások sikereire lehet féltékeny, hanem szeretetleire is.

Illik hozzá: Baszthet, Szfinx

Baszthet, az örömök macskafejű istennője

(Július 14–28., szeptember 23–27., október 3–17.)

Mindenben észreveszi a jót, optimista. Nem veti meg a földi örömeit. Élvezi az élet apró örömeit, és mindent elkövet, hogy a körülötte élők boldogok legyenek. Nem szereti a bizonytalanságot, a vitát. Igazi diplomata, még a haragosokat is össze tudja békíteni. Társas lény: akkor érzi jól magát, ha sokan veszik körül. Nem tud élni mások elismerése nélkül. A szerelemben odaadó, hűséges, cserébe feltétlen hűséget vár.

Illik hozzá: Szekhmet, Hórusz

Felkavarja maga körül az állóvizet. Két én lakozik benne: a mindent felforgató rossz, és a rendet teremtő jó. Meggondolatlan szavaival könnyen hoz nehéz helyzetbe másokat, de nem nyugszik, amíg jóvá nem teszi hibáját. Imád utazni, tárgyalni. Nyughatatlan, nehezen tud egy dologra koncentrálni. Általában két végén égeti a gyertyát. A szerelemben nem tud megmaradni egy társ mellett. Akkor érzi jól magát, ha körülötte forog a világ.

Illik hozzá: Szfinx, Hathor

Szekhmet, a viszályok istennője

(Június 29.–július 11., október 30.–november 7.)

Hatalomra, tekintélyre vágyik, s mindenáron kivívja magának. Amit a fejébe vesz, attól aligha

Volt egyszer, hol nem volt, két púpos sógor, az egyik gazdag, a másik szegény. A faluban mindenki csúfolta a szegényt, de a gazdagot soha meg nem szólták, mintha észre sem vették volna a púpját. A szegény púpos nagy nyomorúságban élt. Vadász volt, s egy nap, mikor az erdőben semmit nem sikerült eljtenie, nem érezvén kedvet a hazatérésre, úgy döntött, a sűrűben készít szállást magának. Majdnem elaludt már, mikor hallja, hogy messziről egy dal hangzik fel, mintha egyszerre sokan énekelnének. Elindult a hang irányába, ment, mendegélt, s mikor már igen messzire ért, egy tisztást vett észre, amelyet beragyogott a holdfény. A tisztáson körtáncot járt egy csomó különös teremtmény, mindnek drágakőből volt a ruhája, s ettől úgy fénylettek, hogy a kis púposnak belekápázott a szeme. A teremtmények egymás kezét fogva énekeltek, de mindig csak ugyanazt a két verssort: „Hétfő és kedd, jön s elmegyen, / hétfő és kedd, jön s elmegyen.” Szegény púpos reszketett a félelemtől, s jól elbújt, nehogy észrevegyék. Hosszú órákig hallgatta az éneklést, s mikor már sokkal nyugodtabb volt, és a félelme is elpárolgott, egyszer csak így rögtönzött új szöveget a dallamnak: „Hétfő és kedd, jön s elmegyen / szerda, csütörtök, kedvesem.” Nagy csönd lett erre, s a különös teremtmények nyom-

ban szétszéledtek, hogy megkeressék azt, aki szólni merészelt. Tüstént meg is találták, és a tisztás közepére vitték, ahol egy ősz öregember így szólt hozzá:

A két púpos sógor

– Te voltál, aki a dal új sorát énekelted?
 – Én voltam hát – felelte a púpos.
 – El akarod-e adni ezt a sort?
 – Eladnám szívesen, de inkább csak ajándékba, mert igencsak megtetszett a ti szép körtáncotok.

Az öregembernek kedvére volt a púpos felelete, és a körben álló teremtmények is nevettek mind.

– Jól van hát – mondta az öreg –, jótett helyében jót várj. A verssorért cserébe megszabadítalak a púpodtól, és a népem ad neked egy új zsákot!

Az öreg rátette a kezét a púpra, amely mindjárt el is tűnt. A többiek pedig adtak a volt púposnak egy zsákot, és meghagyták neki, hogy csak akkor nyissa ki, ha már kivilágosodott. A vadász hálálkodva útra kelt, s ahogy felkelt a nap, kinyitotta a zsákot: teli volt az mindenféle kincessel: arannyal, ezüsttel, drágakővel.

Másnap új házat vett magának, teli szép bútorokkal, új öltözet ruhát vásárolt, magára öltötte, és elment a templomba, mert éppen vasárnap volt. Ott aztán összetalálkozott szintén púpos gazdag rokonával. Az persze majdnem hanyatt esett, mikor meglátta, mennyire megváltozott a sógora. Még jobban ámult, mikor megtudta, hogy a sógor nemcsak a púpjától szabadult meg, hanem szegényből dúsgazdaggá is lett egyetlen éjszaka alatt. A vadász persze rendre elmesélte neki, miként történt vele ez a csoda.

A gazdag sógor akkor eldöntötte, hogy még több pénzt szerez, és a púpjától is egyszer s mindenkorra megszabadul. Várt néhány napot, aztán bevetette magát a sűrűbe. Meghallotta ő is az éneklést, megtalálta a különös teremtményeket, akik egyre ugyanazt hajtogatták: „Hétfő és kedd, jön s elmegyen, / szerda, csütörtök, kedvesem!”

A gazdag nem tudott uralkodni magán. Mindjárt így üvöltött bele az énekbe: „Péntek, szombat, vasárnap / egyedem-begyedem.” Mindenki elnémult. A különös teremtmények mindjárt rávetették magukat a gazdag púposra, és a tisztás közepére cipelték, ahol az ősz öreg már várta. Mindjárt magából kikelve kiáltott rá:

– Ki mondta, hogy beleüsd az orrod abba, amihez semmi közöd, ostoba púpos? Nem tudod, hogy az elvarázsol ember nem akar tudni sem péntekről, mikor a Magasságos fia halt meg, sem szombatról, mikor a bűn fia pusztult el, sem vasárnapról, mikor feltámadott, aki soha meg nem hal? Nem tudtad? Akkor most megtudod! És, hogy el ne felejtssd soha, vidd magaddal ezt a púpot is, amit itt hagyott valaki, és takarodj a szemem elől, míg kárt nem teszek benned!

Az öreg rátette a kezét a gazdag mellkasára, és azon nyomban megjelent rajta a púp, amit a vadász hagyott ott. Aztán alaposan megkergették a kapcsit, aki élete hátralévő részében két púppal élt, egyiket a hátán, másikat a mellén hordta, emlékeztetésül, hogy ne legyen olyan nagyravágyó.

Brazil népmese

Ladányi-Turóczy Csilla fordítása

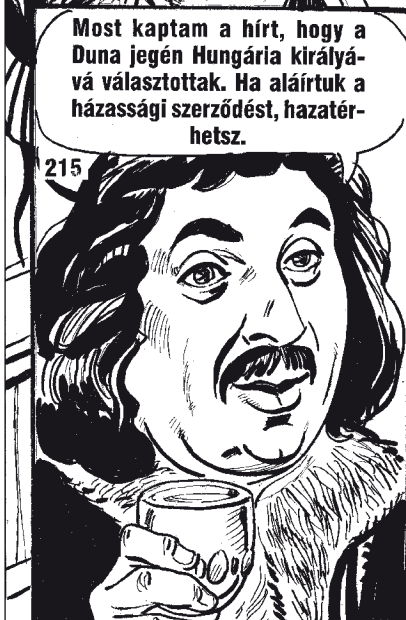
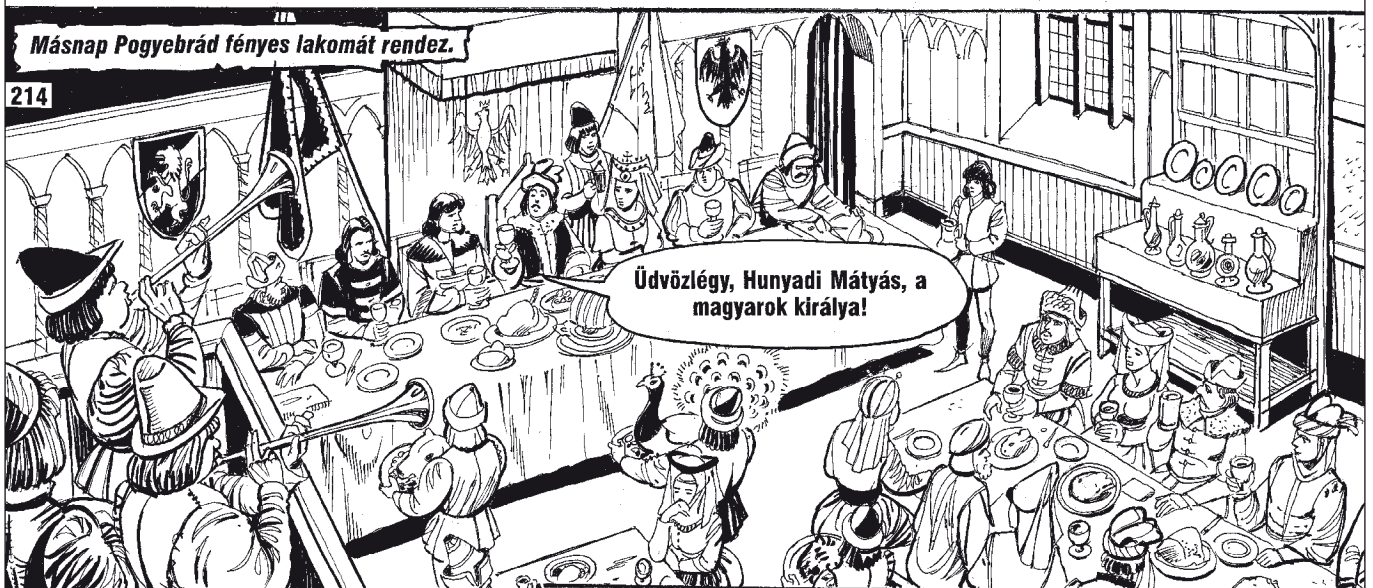
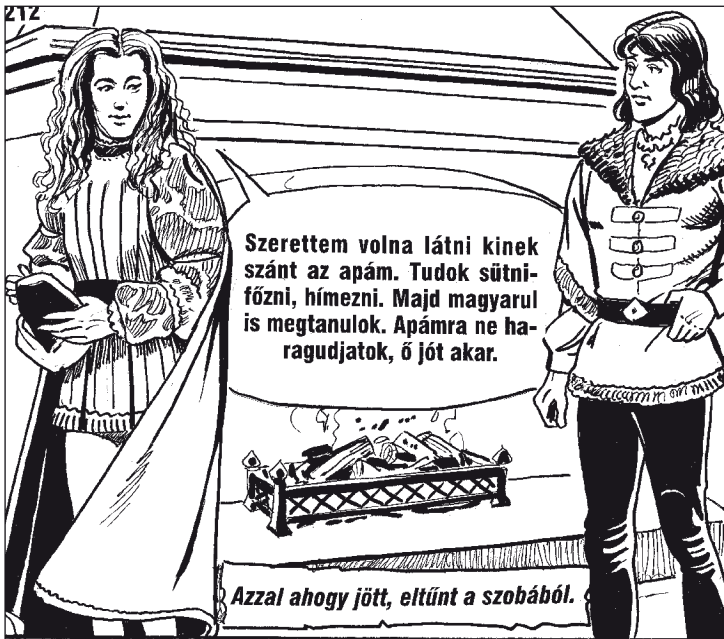
A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

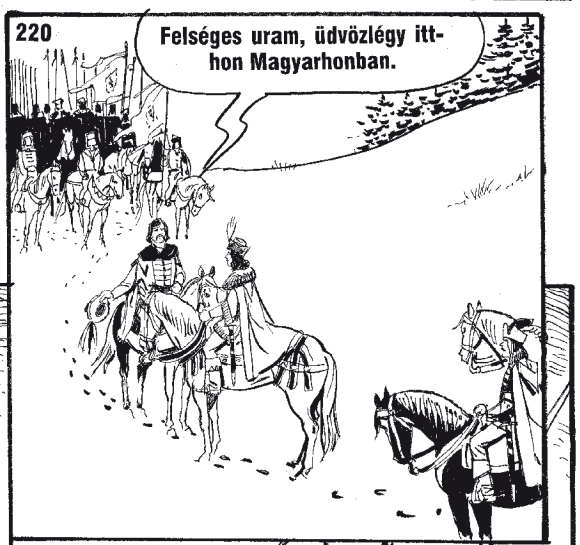
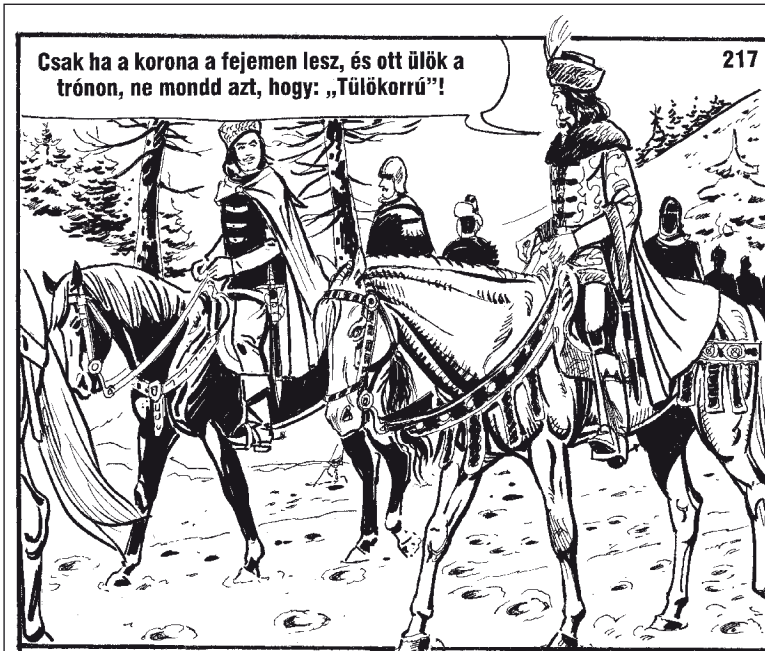
A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Ikrek

- Képzeld, van két ikerlányom!
- Ez nagyszerű! Hogyan különbözteted meg őket?
- Az anyajegyük alapján. A barnának a jobb kezén, a szókének a bal kezén van az anyajegy.

Mi zavar?

- Téged mi zavar jobban, a tudatlanság vagy a közöny?
- Nem tudom, és nem is érdekel!

Hideg

- Jaj, komám, de könnyen vagy öltözve! Nem kevés ebben a hidegben ennyi ruha?
- A ruha elég lenne, csak a hideg túl sok hozzá.

Életnagyságú

- Bemegy egy férfi a fényképészhez.
- Mondja, tudnak életnagyságú nagyítást is készíteni?
- Természetesen, uram.
- Pompás! Akkor itt egy dia az Eiffel-toronyról...

Borbélynál

- Borotválás közben a borbély többször is megvágja a vendégét. Mikor végzett, a férfi egy pohár vizet kér.
- Talán csak nincs rosszul? - kérdi a borbély idegesen.
- Nem, csak meg akarom nézni, nem ereszt-e a nyakam vagy az arcom.

Hajótöröttek

- Két hajótörött evickél egy tutajon. Az egyik egyfolytában ordít:
- Segítség! Segítség!
- A társa rászól:
- Ne csapj ilyen rettenetes ricsajt! Elfelejtetted, hogy a Csendes-óceánon vagyunk?

Trombita

- Kapor elmegy vendégségbe, és nagyon megtetszik neki a háziak Frédi nevű papagája, mert be nem áll a szája, és mindenkit utánoz.
- Jópofa ez a madár! - mondja elragadtattan.
- Különösen akkor, amikor a trombitáló fér-jemet utánozza! - mondja a háziasszony.
- Azt is tud? És hogy tudja a kis csőrében megtartani azt a nehéz hangszert?

Téves szám

- Halló?
- Elnézést, ez a kilenc, három, négy, három, hét, hét, nyolc, öt, négy?
- Nem, igen, nem, igen, igen, nem, nem, igen, igen.

Mi az?

- Mi az a speciális berendezés, amivel át-látsz a betonfalon?
- Ablak.

Indiánok

- Egy tudós professzor találkozik két indián-nal:
- Elnézést uram, maga milyen indián?
- Inka.
- És a barátja?
- Ő méginkább.

Idős néni

- Egy vastag szemüveget viselő idős néni megszólít egy kisgyereket az utcán:
- Kisfiam, átvezetnél engem az utca másik oldalára?
- Szívesen. Ott tetszik lakni?
- Nem, ott parkol az autóm.

Rablás

- Elkapnak a rendőrök egy betörőt, amint az éjszaka közepén nagy zsákkal jön ki egy kis üzletből. Kérdezik tőle:
- Miért pont ezt az üzletet rabolta ki?
- Ez volt a legközelebb. Tudják, nem akar-tam sokáig őrizetlenül hagyni a lakásomat.

Baleset

- A vasútállomásra felvesznek egy új váltó-kezelőt. Az állomás vezetője vizsgáztatja az új embert:
- Mondja, mit csinálna akkor, ha az egyes vágányon északról jönne az Északi gyors, és ugyancsak az egyes vágányon haladna északi irányba a Déli gyors?
- Felhívnám a bátyámat.
- Na és miért?
- Mert sosem látott még ekkora balesetet!

Ősapa

- Újgazdagék dicsekszenek:
- Látjátok ezt a festményt a falon? Ez családunk ősapját ábrázolja.
- Erre az egyik vendég:
- Látom, de hadd jegyezzem meg, hogy ez akár az én családom őse is lehetett volna, ha nem sokallottam volna az árát az ócskapi-acon.

- Ami a feledékenységét illeti, próbálja meg elfelejteni!

- Anyám szerint elkényeztetlek, Sanyi.

A királyfi és a sárkány

A sárkány elrabolja a királylányt. A királyfi persze rögtön elindul, hogy kiszabadítsa. Útközben azonban rádöbben, hogy a sárkány azért mégiscsak egy nagy és erős tűzokádó vadállat, ő meg csak egy kis nyüzüge, aki a sárkány egy legyintésétől meghal. Így hát elmegy Jackie Chanhez, és röpké tíz év alatt megtanul profin kungfuzni. Aztán elmegy Schwarzeneggerhez, és alaposan kigyúrja magát, ez csupán öt évébe kerül. Végül pedig beiratkozik Rambohoz nyolc évre, hőstovábbképzésre. Ezek után már elég önbizalma lesz, így elmegy a sárkány barlangjához és bekiabál:

– Hé, sárkány! Gyere ki!

A sárkány kijön:

– Mi kéne?

– Add ki a királylányt, vagy nagyon megjáród!

A sárkány rámutat a barlangot takarító óregasszonyra:

– Itt van, vigyed!

Városnézés

Amerikában egy vidéki házaspár egy kis faluból elutazik a nagyvárosba. A reptéren autót bérelnek, és úgy indulnak városnézésre. Egy hatalmas hídhoz közelednek, és látják, hogy a híd kicsit imbolyog az erős szél miatt. Megszólal a férfi:

– Én nem merek áthajtani ezen a hídon!

– Mit aggódsz? – szól az asszony. – Ez csak egy bérelt autó!

Hajón

A hajóskapitány leszól a fűtőnek:

– Görbe fát tegyen a tűzre, mert fordulunk!

A fűtő visszakérdez:

– Jobbra vagy balra?

Diagnózis

Pszichiátriai előadás az egyetemen. A professzor feltesz egy kérdést:

– Minek diagnosztizálnák a következő szimptomákat: az illető le-föl járkal, mindenféle durvaságokat kiabál, aztán leül, magába roskadva?

Jelentkezik az egyik hallgató:

– Futballedzőnek!

McDonald's

Bemegy az amerikai a McDonald'sba, majd kér 3 Big Macet, 2 nagy adag sültkrumplit és 3 csokiturmixot.

– Adhatok még valamit? – kérdezi a pultos.

– Igen, egy diétás kólát szeretnék.

Találékony

A tizenéves fiú könyörög az apjának, mert szeretné moziba vinni a barátnőjét a család autójával. Az apja nem igazán rajong az ötletért, ezért gunyorosan megkérdi:

– És mit gondolsz, a két lábad vajon mire való?

– Az egyik a kuplunghoz, a másik pedig a fékhez és a gázhoz – feleli a talpraesett fiú.

Tojás

Egy férfi az országúton autózik, és meglát egy tanyát, ahol tojást árulnak. Megáll, kiszáll, és megkérdezi, hogy mennyibe kerül a tojás. A gazdasszony sorolja:

– 11 dinár a kisméretű, 13 a közepes, 15 a nagy, és 8-ért adom a repedt héjúakat.

– Jó, akkor reposszen meg nekem húszat abból a nagyból!

Cipőpaszta

Egy férfi érdeklődik a vegyesboltban:

– Cipőpaszta van?

– Hogyne, kérem. Milyen cipőre?

– Negyvenkettesre.

Bűzös borz

Egy hallgató betelefonál a rádióba:

– Beköltözött egy bűzös borz a pincémbe.

Mit tegyek?

– Nyissa ki a pinceajtót és kenyérmorzsából rakjon ki útvonalat, ami a kertbe vezet.

Egy óra múlva újra telefonál a hallgató:

– Most már két bűzös borz van a pincém-ben!

Jósnál

A tenyérjósnaál:

– Mivel tartozom?

– Ötven euróval azért, mert megmondtam a jövőjét. Százzal meg azért, mert megtartom magamnak a múltját!

Beszélő óra

Kovácsékhoz vendégségbe mennek Tóthék. Az előszobában Tóth meglátja, hogy egy kalapács van a falra akasztva. Megkérdezi Kovácsot:

– Te, miért van a falon ez a kalapács?

– Hát, ez a mi beszélő óránk.

– Hogyan működik? – kérdi Tóth.

Kovács odamegy a falhoz, leveszi a kalapácsot, és rávág a falra. Egyszer csak megszólal egy dühös hang a másik oldalról:

– A francba! Tizenegy óra múlt öt perccel, és az embert nem hagyják aludni!

– Büntess meg bennünket, ha akarsz, de akkor ki fogja megkötni a cipőfűződet?

– Csak játszanak, a vadászdíjny majd csak két hét múlva kezdődik.

Nyári táborok Pacséron!

Van egy varázslatos hely Vajdaságban! Sokan jártak már itt. Figyeld csak: ha mesélni támad kedvük, hamarosan erről a helyről kezdenek el beszélni. Itt sok minden megtörténhet, és meg is történik. Eddigi életed legszebb nyara hamarosan megérkezik. Készen vagy? Indulhatunk?

Te melyik táborban vennél részt legszívesebben? Válaszd ki a www.taborok.net honlapon! De nem árt iparkodnod, mert néhány altábor már megtelt!

14. Ügyesség- és készségfejlesztő játéktábor

2013. július 5–12. Ebben az időpontban néptánc altábor is!

El tudod képzelni, hogy milyen lehet úgy táborozni, hogy a szervezők arra figyelnek legjobban, hogy te jól érezd magadat? Azon tőriki a fejüket, hogy mit találjanak ki, ami neked biztosan jó. Ennyi ökörség egy helyen nem volt még sehhol máshol. Ne aggódj, itt nincs iskolai fegyelem, nem az agyonra unt felnőttek együgyű játékait kell kibírni. A játéktáborban különleges játékok várnak, amikkel máshol biztosan nem találkozol. És minden évben más. Kérdezd csak meg azokat, akik már korábban többször is jártak itt.

A szülőknél: Ez a tábor tudatosan és célzatosan összeállított játékokból áll, amelyek észrevétlenül, a játék leple alatt viselkedési normákat mutatnak, leleményességre, kreativitásra, együttműködésre, toleranciára tanítanak, és készségeket fejlesztenek. Mindezt úgy becsomagolva, hogy élményt jelentsen a gyerekeknek. Valójában ettől egyedülálló a játéktábor. Az élménypedagógia rendkívül hatásos módszereit alkalmazzuk arra, hogy tanítsunk: közösségben élni, készségeinket kibontakoztatni, vállalni önmagunkat, elfogadni másokat, és egyéb furfangokat.

10. Kamasztábor

2013. július 5–12. (Program-szervezés, önismeret, foci, fitness, íjászat)

Nem is annyira egyszerű a minket körülvevő világot megérteni, és főképp megértetni a világgal, hogy mit akarsz. A kamaszkor szép, szép, de nehéz is. Különösen akkor, ha nem kapod meg azt a segítséget és figyelmet, amit joggal elvársz a környezetedtől. Llyenkor nagyon jól jönne egy sziget, ahol megértenek, ahol tudják, mi jó neked. Ezért van a kamasztábor!

21. MIT-tábor

2013. július 14–21. (Néptánc, íjászat, modellezés, hiphop, kézművesség, fitness, foci, informatika, önismeret, színháztudás, nem mindennapi földrajz, fadaragótábor)

A tehetségpálcázó MIT-tábor a szakterületek egész sorát kínálja neked. Csak nézd végig a kínálatot, és biztosan megtalálod benne azt a témát, ami téged is érdekli. Itt nem kisiskolási szinten folyik a tanulás. Ehelyett: szakemberek foglalkoznak veled, akik bevezetnek a választott tudományág rejtelmeibe. Megmutatják azokat az érdekességeket, és összefüggéseket, amikről eddig még nem is hallottál, vagy ha mégis, akkor nem volt eléggé érthető. Ez a birodalom végtelen. Amennyit megismersz belőle, annyi a tiéd.

Egy hét alatt bejárhatod a birodalmadat. Lehetséges, hogy te leszel a jövő elismert tudósa? Ideje hozzáfogni! Látogasd meg a www.taborok.net oldalt, és jelentkezz online, mielőtt még megtelik a kedvenc táborod! Ha nem vagy internetközeli, akkor hívd a +381 63 7683 641 telefonszámot! Keress meg bennünket a Facebookon is: www.facebook.com/taborok

A Kátai-tanya nyári programajánlata

2013. június 17–22.: Ovis tábor

2013. június 24–29.: Sporttábor

2013. július 1–6.: Kézműves tábor (dátumváltozás!)

2013. július 11–14.: Vajdasági Szabadegyetem – VIFÓ (dátumváltozás!)

2013. július 15–20.: Lovas tábor + Kézműves II. tábor

2013. július 22–27.: Sporttábor + Fényképésztábor

2013. július 27–augusztus 1.: Lovas tábor II. + Firkta tábor

2013. augusztus 2–4.: Kárpát-medencei Nagycsaládos Találkozó

2013. augusztus 5–10.: Angol tábor

2013. augusztus 10–17.: Szép Szó tábor

2013. augusztus 19–24.: Zöld tábor

2013. augusztus 26–31.: Hazavárási tábor családoknak

Ha szeretnéd az idén is hasznosan és szórakozva eltölteni a nyári szünet egy hetét, jelentkezni mielőbb a következő telefonszámon: 024/731-222.

Bővebb információt pedig itt találhattok: <http://katali.rs/>

Természettábor – huszadik éve!

Helyszín:

Hajdújárás–Nosza, Róka-tanya

A természet, a környezet megismerése kicsit másképp, mint ahogyan az az iskolában lehetséges...

Kézműves foglalkozások

És ami nem maradhat el:

a mindennapi lubickolás a Ludasi-tóban

a tábortűz (...történetekkel),

a játék (kiütőcske, sárkányeregetés, asztalitenisz, foci, csocsó...)

horgászat

barangolások

Időpont: július 7–13. (általános és középiskolások)

A táborozás díja: 60 euró

Érdeklődni, bejelentkezni: 024/541-686, 024/596-064,

marticske@gmail.com

h.istvan@open.telekom.rs

Poszterünkön One Direction Selemba Aleksandra adai olvasónk kérésére.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyémántlap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjesztő a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasmam@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szerk@jopajtas.info